

وزیر نفت کاری بزرگ کرد
حکمان را در تولید نفت پس گرفتیم

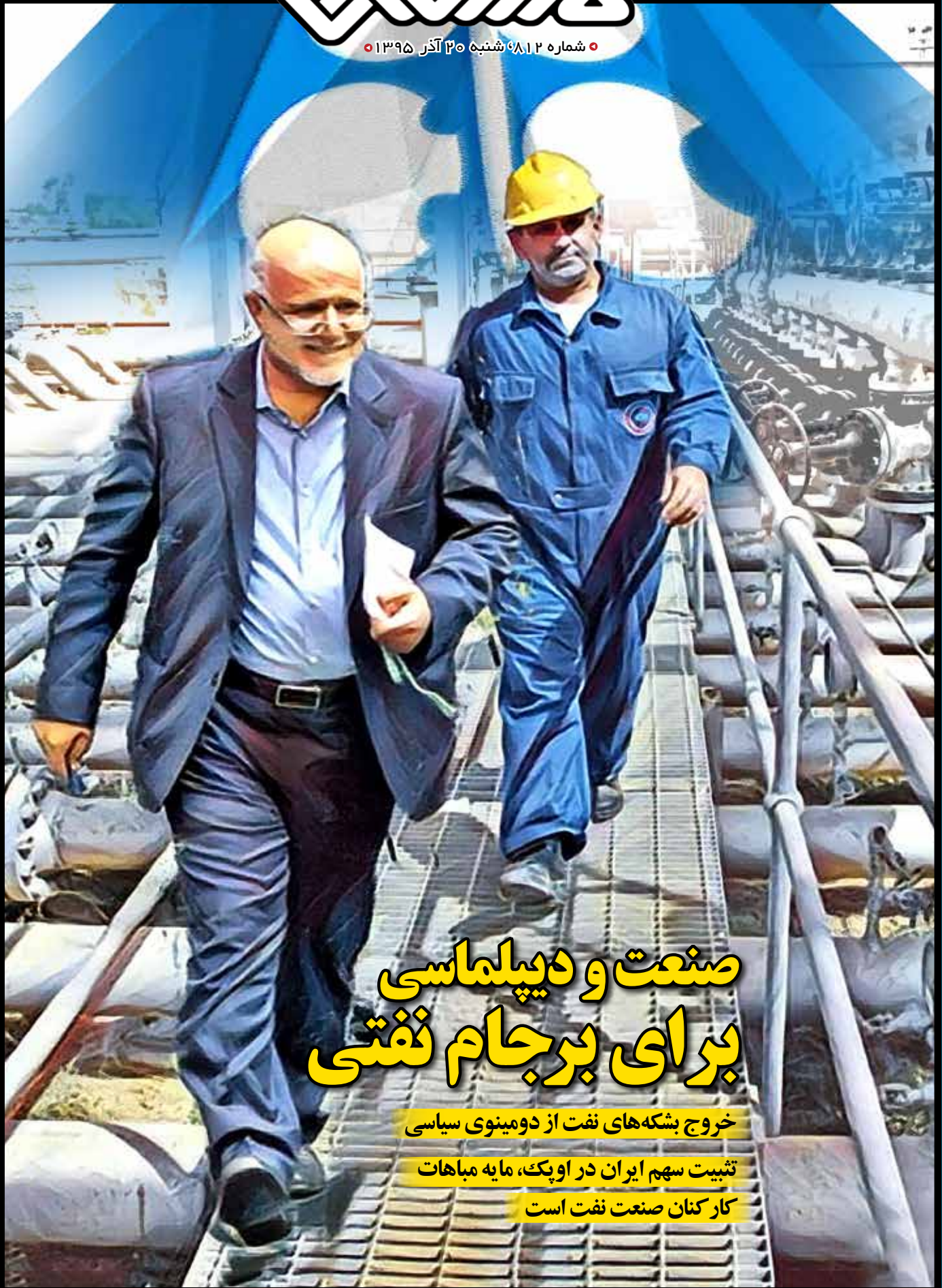
نشریه کارکنان
صنعت نفت ایران

مسئله

شماره ۸۱۲، شنبه ۲۵ آذر ۱۳۹۵

پادداشت اختصاصی شغل
مهندسی و دیپلماسی
در باشگاه
قابل احترام ایران
در اوپک
مشت زنی

صنعت و دیپلماسی برای برجام نفتی

خروج بشکه‌های نفت از دومینوی سیاسی

تثبیت سهم ایران در اوپک، مایه مباحثات

کارکنان صنعت نفت است

به خدا اگر بمیرم که دل از تو برونگیرم
برو ای طیبیم از سر که دوا نمی پذیرم
همه عمر با حریفان بنشستی و خوبان
تو بخاستی و نقشت بنشست در ضمیرم

سعدی

شرکت ملی گاز ایران
روابط عمومی

برای روشن کردن بخاری اتاق خواب،
یک ساعت قبل از خواب زمان خوبی است.

www.nigc.ir

بہلولو دھی نقتکش های پهن پیکر در خاری

عکس: محمد پنهان

اوپک و دیپلماسی نفت ایران

کسری نوری

دیپلماسی نفتی، کلید واژه وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران در سیاستگذاری معادلات بین‌المللی و محور برنامه‌های راهبردی در تعامل با کشورهای عضو اوپک است.

شاید چهار سال پیش که این اصطلاح در قالب برنامه کاری وزیر نفت وارد گفتمان عمومی شد، برای بسیاری از کارشناسان نیز درک دقیق اهداف آن آسان نبود، اما اثرگذاری امروز، حقانیت آن را به کرسی اثبات نشانده است.

دیپلماسی نفتی وزارت نفت را می‌توان یک دکترین منسجم تعریف کرد که بر پایه حفظ منافع و مصلحت ملی، واقعیت‌های آشکار و نهان دنیای سیاست و منطق اقتصادی بازار بین‌المللی نفت و انرژی تعریف شده است.

در استراتژی عملی این دیپلماسی، ایستادگی بر اصول در کنار انعطاف منتهی به هدف، جایگاه مهمی دارد.

طی سه سال گذشته، وزارت نفت بر پایه منطق ناشی از دیپلماسی نفتی خود، توانست از هم‌گسیختگی سیاست‌های اعضای اوپک را به سوی انسجام سوق دهد و رقابت‌های بی‌سرانجام درونی تولیدکنندگان نفت را به همراهی در جهت حفظ منافع مشترک تبدیل کند.

اگر کارشناسان و صاحب‌نظرانی که تا چندی پیش از احتمال انحلال اوپک دمی زدند، امروز از همبستگی، هدف مشترک و بازگشت این سازمان به جایگاه پیشین می‌گویند، نتیجه اثرگذاری دیپلماسی نفتی ایران است.

دهم آذر ماه، یکصد و هفتاد و یکمین نشست وزیران کشورهای عضو اوپک، با هدف نهایی کردن توافق کاهش تولید برگزار می‌شود؛ نشستی که در موضع‌گیری‌های این روزهای سران کشورهای بزرگ تولیدکننده و واکنش بازار نفت، می‌توان نشانه‌های نسبتاً روشن آن را رصد کرد.

به نظر می‌رسد اوپکی‌ها که در چند سال گذشته، به دلیل بی‌تدبیری و سیاسی‌کاری برخی اعضا، میلیاردها دلار از سرمایه ملی خود راز دست داده‌اند، تحت تاثیر منطق دیپلماسی نفتی ایران به خود آمده‌اند و راه همکاری در پیش گرفته‌اند، پس اغراق نیست اگر روسیه به عنوان بزرگ‌ترین تولیدکننده غیر عضو اوپک، نظرش را با نظر وزیر نفت ایران هماهنگ اعلام می‌کند و دبیرکل اوپک در دیدار با زنگنه، ایران را رهبر اوپک می‌خواند.

ضمن عرض تسلیت ایام رحلت حضرت محمد مصطفی (ص) و شهادت امام حسن مجتبی (ع) و امام رضا (ع) به اطلاع همکاران و مخاطبان محترم می‌رساند که شماره ۸۱۲ هفته‌نامه مشعل در تاریخ شنبه ۲۰ آذر منتشر می‌شود.

فهرست

۲	احتمال توافق اعضای اوپک در نشست نوامبر
۲	طرح توسعه فاز ۱۱ پارس جنوبی همسو با اقتصاد مقاومتی است
۱۰	زاهدان با گاز سبز می‌شود
۱۳	برداشت گاز از پارس جنوبی افزایش یافت
۱۴	گذار از ساخت قطعه به ساخت تجهیزات
۱۸	پژوهش و فناوری پای ثابت طرح‌های در مناطق نفتخیز
۲۴	آغازی بر تداوم تولید
۲۹	یکه تازی در صدر جدول
۳۶	سکوی سلمان در دو سکون!
۴۰	سالمندان و سلامت روان

مدیر مسئول: کسری نوری

جانشین مدیر مسئول: ابوالحسن درویشی

دبیر تحریریه: مهناز محمدقلی

صفحات اجتماعی: زینب محبتی، سعید محمدبگی

صفحات ورزشی: آرش جعفری

آئلیه هنری: حسین گلیایگانی

شادی حاجی مشهدی

ویراستار: زهرا شهبازی

حروفچین: رقیه مصطفوی

هماهنگی و ارتباطات: مریم دهلوی

گروه عکس: سید مصطفی حسینی، مجتبی محمدقلی،

سید حسن حسینی، رضارستمی

عکس: محمد بخشعلی زاده

• MASHAL.MOP.IR • Email: mashal@mop.ir

• شماره ۸۱۱ • ۶ آذر ۱۳۹۵ • 26 November 2016 • ۲۶ صفر ۱۴۳۸

نشانی: تهران، خیابان طالقانی، رو به روی ساختمان مرکزی وزارت نفت
ساختمان شماره ۳۴ - نفت - طبقه چهارم
تلفن: ۶۱۶۲۶۰۸۴ فکس: ۶۶۴۹۱۳۰۹
اداره کل روابط عمومی وزارت نفت جمهوری اسلامی ایران

خبر

از سوی رئیس جمهوری اعضای «هیئت تطبیق قراردادهای نفتی» منصوب شدند

اعضای «هیئت تطبیق قراردادهای نفتی» از سوی حسن روحانی، رئیس جمهوری منصوب شدند.

رئیس جمهوری در نامه‌ای خطاب به بیژن زنگنه، وزیر نفت، محمد فروزنده، هوشنگ نادریان، سید محمد میرمحمدی، محسن محبی، داود دانش جعفری، غلامحسین نوذری و غلامرضا شافعی را به عنوان اعضای «هیئت تطبیق قراردادهای نفتی» منصوب کرد.

ریاست این هیئت که وظیفه احراز عدم مغایرت قراردادهای پیشنهادی وزارت نفت با مقررات و الگوی مصوب هیئت وزیران را به عهده دارد به محمد فروزنده سپرده شد.

اعضای این هیئت به استناد تصویب نامه ۶۹۹۷۵/ت/۵۲۴۲۱ مورخ ۱۰ شهریورماه ۱۳۹۵ هیئت وزیران و پیرو نامه شماره ۱۰۲۲۲ مورخ ۱۶ تیرماه ۱۳۹۵ منصوب شدند.

در پایان این نامه آمده، بدیهی است آن وزارتخانه (وزارت نفت) همکاری لازم را در تشکیل به موقع جلسات و استقرار دبیرخانه هیئت مذکور (هیئت تطبیق قراردادهای نفتی) معمول خواهد کرد.

۲ انتصاب در معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت

معاون توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزیر نفت در احکامی جداگانه، مدیرکل تشکیلات، روش‌ها و تعالی سازمانی و مدیرکل تدوین و هماهنگی مقررات اداری و استخدامی این معاونت را منصوب کرد.

کریم سلحشور در این احکام جداگانه، سید کمال علوی را به عنوان مدیرکل تشکیلات، روش‌ها و تعالی سازمانی معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی وزارت نفت و علیرضا ترابی را به عنوان مدیرکل تدوین و هماهنگی مقررات اداری و استخدامی این معاونت منصوب کرده است.

رئیس جمهوری:

وزیر نفت کاری بزرگ کرد، حقمان را در تولید نفت پس گرفتیم

رئیس جمهوری گفت: جمهوری اسلامی ایران اکنون قادر است طبق اراده خود، به هر مقدار که صلاح می‌داند و به هر کشور و خریداری که لازم باشد، نفت بفروشد.

دکتر حسن روحانی در آیین روز دانشجو در دانشگاه تهران در بخشی از سخنرانی خود درباره گشایش‌های برنامه جامع اقدام مشترک (برجام) در صنعت نفت ایران گفت: ما در گذشته به هر جایی نمی‌توانستیم نفت بفروشیم و در این باره مشکل داشتیم، برای نقل و انتقال پول در حوزه نفت باید ۱۰ تا ۲۰ درصد کارمزد می‌دادیم اما اکنون برجام، این موضوع را برای ما رفع کرده است و دیگر مشکلی در این باره نداریم و می‌توانیم به راحتی به همه مشتریان نفت بفروشیم و پول آن را کامل دریافت کنیم.

رئیس جمهوری ادامه داد: اکنون فروش نفت به هر کشور و خریداری آزاد است و پول آن را دریافت می‌کنیم، از کشورهای آمریکای جنوبی گرفته تا آسیا، اروپا و

آفریقا، از برجام خوشحال هستند، زیرا می‌توانند با ما مبادله کنند و صادرات و واردات داشته باشیم.

رئیس جمهوری بر خورندگی از اراده و اختیار آزاد در میزان فروش نفت را از دستاوردهای مذاکرات و لغو تحریم‌ها خواند و گفت: قبل از اجرایی شدن برجام،

روزانه حدود یک میلیون بشکه نفت خام می‌توانستیم با دشواری‌های فراوان صادر کنیم، اما اکنون روزانه دو میلیون و ۳۰۰ هزار بشکه صادر می‌شود و قادریم براساس اراده خود نفت را به هر مقدار که بخواهیم به هر کدام از کشورهای دنیا صادر کنیم.

وزیر نفت:

روابط بانکی مستحکم، پیش نیاز همکاری ایران و برزیل است

وزیر نفت لازمه همکاری ایران و برزیل را روابط بانکی مستحکم دانست و افزود: باید همکاری درازمدت، قوی و راهبردی با برزیل برقرار کنیم.

بیژن زنگنه، پس از دیدار با فرمانده بزرگ کولیو فیلیو، وزیر انرژی و معادن برزیل به خبرنگاران گفت: ایران و برزیل علاقه‌مند به توسعه روابط در بخش نفت و گاز هستند.

وی با بیان این که شرکت‌های برزیلی و به ویژه شرکت ملی نفت برزیل (پتروبراس) تجربه خیلی خوبی در اکتشاف و توسعه میدان‌های نفتی در آب‌های عمیق دارند، افزود: ما به این تجربه برای حوزه خزر نیاز داریم. زنگنه افزود: ما همچنین از شرکت‌های برزیلی برای حضور در بخش‌های دریایی دعوت کردیم. وی ساخت ۱۰ گروه کالایی مورد نیاز صنعت نفت را از دیگر زمینه‌های همکاری ایران و برزیل خواند و اظهار کرد: از شرکت‌های قوی و توانمند برزیلی برای سرمایه‌گذاری در این بخش نیز دعوت شده است. وزیر نفت از آمادگی ایران برای حضور در بخش پالایشی برزیل خبر داد، تصریح کرد: البته در این زمینه بخش دولتی نمی‌تواند سرمایه‌گذاری کند اما آمادگی تامین نفت خام این پالایشگاه‌ها را دارد که این موضوع قابل مطالعه است. زنگنه دیگر بخش همکاری ۲ کشور را خرید خدمت عنوان کرد و افزود: در این بخش شرکت‌های برزیلی در شرایطی می‌توانند به ایران بیایند که اقدام به سرمایه‌گذاری کنند و پایه‌گذار شرکت مشترک با همکاری ایرانی‌ها باشند. وی لازمه انجام این کارها را روابط بانکی مستحکم دانست و یادآور شد: در سفر طیب‌نیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی ایران به برزیل مباحث‌هایی در این زمینه مطرح شده که قرار است در تهران ادامه یابد. زنگنه تاکید کرد: برای ما مهم است که به عنوان یک پیش‌نیاز، روابط

بانکی قوی با برزیل برقرار کنیم. وزیر نفت با بیان این که برزیل یک کشور مقتدر و یک بازار بزرگ صاحب فناوری است، تصریح کرد: به نظر من باید همکاری درازمدت، قوی و راهبردی با برزیل برقرار کنیم. گفتنی است، علی طیب‌نیا، وزیر امور اقتصادی و دارایی ۲۸ آبان‌ماه در دیدار با وزیر انرژی و معادن برزیل در این کشور به تشریح فرصت‌های سرمایه‌گذاری در ایران پرداخته و گفته بود: ایران و برزیل در روابط تجاری موجود مکمل یکدیگرند؛ هر دو کشور یک هدف مشترک دارند و برای حل مشکل فقر و مشکلات معیشتی مردم خود تلاش می‌کنند. برقراری ارتباط بین بانک‌های ۲ کشور و رابطه کارگزاری، از محورهای گفت‌وگوی طیب‌نیا با وزیر انرژی و معادن برزیل بود. برزیل مهم‌ترین شریک اقتصادی ایران در منطقه آمریکای لاتین به شمار می‌رود و حجم روابط اقتصادی دوجانبه در سال بالغ حدود دو میلیارد دلار برآورد می‌شود.

مدل جدید قرارداد های نفتی با نگاه کارشناسانه

جهانبخش امینی

نماینده ادواری مجلس و عضو سابق کمیسیون انرژی

یکی از دستاوردهای برجام، کاستن از ایران هرآسی در میان سرمایه گذاران بزرگ بین المللی است، هر چند این کاهش در فاز نخست جنبه روانی داشت و این ذهنیت مثبت را در میان شرکت های بزرگ چند ملیتی و سرمایه گذاران بخش های صنعت و انرژی ایجاد کرد اما در کترین سیاسی دولت روحانی و پایبندی ایران به مفاد برجام، این تاثیر مثبت از مرحله منفعلانه را وارد مرحله جدی تری کرد، از جمله اینکه شرکت های بزرگ نفتی پس از اصول توافق برجام برای سرمایه گذاری در بخش نفت و گاز ایران چراغ سبز نشان دادند. صنعت نفت ایران با اینکه بیش از یک قرن از عمرش می گذرد اما از نظر فناوری استخراج و تولید در سطح پایینی قرار دارد، این نقیصه باعث شده که امروزه همسایگان در بهره برداری از چاه های نفتی بسیار پیشروتر از ما باشند. نمونه آن میدان گازی پارس جنوبی بود که میزان برداشت روزانه کشور قطر از آن در مقایسه با ایران که فناوری در اختیارش نبود، بسیار بیشتر بود.

هر چند آثار سوء این تحریم ها همچنان بر صنعت نفت سنگینی می کند، اما با درایت دولت روحانی و تدوین طرح مدل جدید قرارداد های نفتی می توان امیدوار بود که این صنعت جانی تازه بگیرد. مدل جدید، طرحی منطقی و قابل تامل به نظر می رسد بر خلاف قراردادهای بیع متقابل که در آنها طرف خارجی متضمن جلوگیری از افت میزان تولید نبود و از لحاظ تکنولوژیک هم دستاورد آنچنانی برای ایران نداشت. این مدل برای هر دو طرف قرارداد جذاب است. در واقع برای طرف خارجی سودآور است و برای ایران هم افزون بر سود، می تواند دستیابی به فناوری روز دنیا و بومی سازی آن را به همراه داشته باشد.

اصولاً امروزه به دلیل شرایط جهانی بازار نفت، شرکت های نفتی بین المللی نیز حاضر به بستن قرارداد به شکل بیع متقابل نیستند پس می باید جذابیت این قرارداد برای طرفین باشد. دیگر مزیت مدل جدید قراردادی این است که باعث اشتغالزایی در بازار بحران زده کار در ایران می شود، زیرا یکی از مفاد این قرارداد، التزام به بهره گیری از نیروی کار بومی است. در مدل جدید قراردادی، طرف خارجی به شرطی سود می برد که فعالیتش برای طرف ایرانی سودآور باشد. در حقیقت طرف خارجی مجبور به فعالیت بیشتر و در نتیجه سوددهی بیشتر خواهد شد. سود بیشتر سرمایه گذار ی بیشتر تر را به همراه خواهد داشت. با سرمایه گذاری بیشتر اشتغالزایی بیشتر خواهد شد.

در بخش فناوری طرف خارجی در مدل جدید قراردادی مکلف شده است که با شرکت های نفتی ایرانی در زمینه انتقال فناوری همکاری داشته باشد و بیشتر قطعات مورد نیاز در زمینه صنعت نفت در داخل تولید خواهند شد. این همکاری و تعامل با دیگر کشورهای با گذشت زمان ایران را به صادر کننده فناوری در حوزه نفت و گاز تبدیل خواهد کرد. اقتصاد ما یک اقتصاد نفتی و این واقعیت که زندگی مردم ایران تحت الشعاع درآمد نفت است، قابل انکار نیست. پس اگر بخواهیم که چرخ اقتصادمان بچرخد و مردم از رفاه نسبی برخوردار شوند و مشکل بیکاری تا حدی برطرف شود، باید در صنعت نفت تحولی عمیق ایجاد کنیم که این تحول میسر نخواهد شد مگر تعامل با جامعه جهانی.

قدردانی رئیس جمهوری از وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران

طول تاریخ ایران رسیده؛ به گونه ای که در عرض چند ماه قیمت این کالای راهبردی از ۱۲۰ دلار به ۳۰ دلار در برای هر بشکه کاهش یافت.

رئیس جمهوری گفت: این در حالی است که در همین این مدت نه تنها از ذخایر خود برای اداره کشور استفاده نکردیم، بلکه ۲۰ درصد درآمد را نیز به صندوق توسعه ملی واریز کرده ایم. روحانی افزود: در این مدت به موازات افزایش ظرفیت تولید نفت خام، توسعه و گسترش قابل ملاحظه ای نیز در تولید گاز شیرین در منطقه گازی پارس جنوبی داشته ایم.

رئیس جمهوری با حضور در غرفه شرکت گاز استان خراسان رضوی از روند فعالیت های این شرکت در توسعه شبکه های گاز مناطق کمتر برخوردار قدردانی کرد.

دکتر حسن روحانی، در سفر به مشهد و در بازدید از غرفه گاز استان خراسان رضوی به همراه استاندار و جمعی از اعضای هیئت دولت گفت: اقدام های دولت یازدهم در اداره کشور با توجه به کاهش قیمت نفت، بی نظیر است.

وی با قدردانی از اقدام های وزارت نفت و شرکت ملی گاز ایران افزود: در ۲ سال گذشته قیمت نفت به پایین ترین نرخ در

پایانه ۲۰۷ نماینده مجلس در تشکر از اقدام زنگنه در دیپلماسی موفق نفتی

رفع و حذف تنش در عرصه های بین المللی از مبانی اصلی انقلاب شکوهمند اسلامی ایران به شمار رفته و جمهوری اسلامی ایران همواره در تلاش بوده است از طریق گفت و گو و تعامل ضمن فایق آمدن در چالش های فی ما بین با سایر کشورها، روابط دو جانبه و چند جانبه را ارتقا دهد و بر اساس همین منطق، بارها حقانیت کشور و ملت در جامعه جهانی به اثبات رسیده است.

دستاوردهای اخیر حاصله با افزایش و تثبیت درآمدهای ارزی و بودجه ای کشور از یک سو و افزایش ذخایر صندوق توسعه ملی از سوی دیگر، بستری لازم برای توسعه سرمایه گذاری و در نتیجه رشد اقتصادی پایدار را فراهم خواهد ساخت و لازم است این مهم با برنامه ریزی مناسب در راستای رشد سرمایه گذاری در صنعت نفت کشور با حفظ منافع و مصالح ملی تداوم یابد.

همت، عزم و اراده دولت به ویژه وزیر محترم نفت، مدیران و کارکنان نفتی کشور در حصول نتیجه اجلاس اخیر اوپک را پاس داشته و امیدواریم با تداوم برنامه ریزی های منطقی و اصولی ضمن تحقق اقتصاد مقاومتی، رشد و بالندگی صنعت نفت کشور را شاهد باشیم.

۲۰۷ نماینده مجلس شورای اسلامی ایران طی بیانیه ای از اقدامات مهندس زنگنه در خصوص دیپلماسی فعال و موفق ایران در نشست ۱۷۱ اوپک تشکر و قدردانی کردند. افزایش تولید نفت کشور به میزان قبل از تحریم های ظالمانه در نشست اخیر اوپک در شرایطی که همه کشورهای عضو مجبور شده اند، سهمیه تولید خود را کاهش دهند. قبل از هر اقدامی نتیجه ایستادگی ملت بزرگ ایران در برابر زیاده خواهی های بین المللی علی الخصوص رفتار های غیر معقول و تنش زای برخی از دولت های منطقه است که این مهم از طریق دیپلماسی فعال نفتی دولت جمهوری اسلامی ایران به نمایش گذاشته شد.

حصول توافق تاریخی اوپک، هنر دیپلماسی رادر حل کارهای پیچیده و سخت نمایان ساخته و تیم مذاکره کننده به سرپرستی وزیر محترم نفت، ضمن پرهیز از رفتار های احساسی با احقاق حقوق حقه ملت بزرگ ایران به کشورهای جهان نشان داد که لجاجت با کشور و ملت ایران هیچگاه ره به جایی نبرده و لازم است این کشورها سیاست های خود علیه منافع ایران را تصحیح کنند.

رئیس مجلس شورای اسلامی:

برجام روند سرمایه گذاری در حوزه نفت و گاز را هموار کرد

مجلس و در مورد آن تصمیم گیری شود.

وی ادامه داد: برای این که شرایط برای سرمایه گذاری ها انجام شود، تلاش هایی صورت گرفت؛ از جمله آن که بعد از توافق هسته ای تلاش شد تا سرمایه گذاری در حوزه نفت و گاز انجام شود که هم اکنون مذاکرات در جریان است. لاریجانی، به موضوع بابت زنجانی و طولانی شدن پرونده و حکم وی نیز اشاره کرد و گفت: بررسی های حقوقی در نظام قضایی کشور زمان بر است، از این رو وقتی کار به دیوان عالی کشیده می شود، زمانی برای دفاع متهم در نظر گرفته خواهد شد. رئیس مجلس ادامه داد: حال این سوال پیش می آید که آیا ابعاد مسئله روشن شده است؟ بدهی چه میزان است؟ و ساز و کار چگونه بوده؟ و آیا وی همکاری های لازم را داشته است؟ که در این رابطه باید بگویم اگر همکاری های لازم را انجام می داد که به این روز نمی افتاد، نظام نمی تواند در این موضوع معطل بماند. وی تصریح کرد: در این رابطه فرصت های کافی به وی داده شد، اما این متهم نتوانست از پس کار برآید، البته شنیده ام که دوباره فرصت هایی داده شده است تا در صورت همکاری تخفیف هایی برای وی در نظر گرفته شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: بعد از توافق هسته ای تلاش شد تا سرمایه گذاری در حوزه نفت و گاز صورت گیرد که مذاکرات در حال انجام است و معتقدیم اگر همین مسیر طی شود مشکلات اقتصادی برطرف خواهد شد.

علی لاریجانی، رئیس مجلس شورای اسلامی، در نشست خبری که در تالار مشروطه مجلس برگزار شد، به موضوع برنامه ششم توسعه اشاره کرد و گفت: تلاش ما این است که لایحه برنامه ششم توسعه در روزهای آینده برای رسیدگی، وارد صحن علنی

انتصاب

با حکم معاون وزیر نفت مدیر امور مالی شرکت ملی نفت ایران منصوب شد

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در حکمی، محمود بیلکار را به عنوان مدیر امور مالی این شرکت منصوب کرد. در حکم علی‌الکدر خطاب به بیلکار آمده است:

«نظر به مراتب تخصص، تعهد و تجارب ارزشمند جنابعالی، به موجب این حکم به عنوان مدیر امور مالی شرکت ملی نفت ایران منصوب می‌شوید. موارد ذیل از جمله اهم ماموریت‌های جنابعالی است: تنظیم و ساماندهی مطلوب ارتباط مالی بین دولت و شرکت ملی نفت ایران

- تلاش و همکاری با مدیریت سرمایه‌گذاری در تأمین منابع مالی لازم برای توسعه‌های آتی شرکت ملی نفت ایران

- تنظیم روابط مالی با شرکت‌های فرعی و تابعه و توجه به اجرای اصل ۴۴ قانون اساسی در تعدادی از شرکت‌های فرعی - ارتقای سطح گزارشگری و اعتبار مالی شرکت ملی نفت ایران و جامعه بین‌المللی

- همکاری و هماهنگی با نهادها و سازمان‌های نظارتی و کنترلی به منظور حصول اطمینان از مراعات دقیق قوانین و مقررات جاری کشور

- بهبود فرآیندهای مالی با هدف تسریع در روند امور و افزایش کیفیت و شفافیت - جذب و آموزش نیروی انسانی تحصیلکرده و مستعد برای ارتقای سطح خدمات

- نظارت حرفه‌ای بر روند انجام وظایف امور مالی در شرکت‌های تابعه برای حصول اطمینان از انجام وظایف به نحو مطلوب و ارائه دستورالعمل‌های اصلاح، بهبود و تکمیلی مورد نیاز

- توجه ویژه به ارتقای سطح نرم‌افزارهای مالی جهت تسهیل فرآیندهای مالی و گزارش‌گیری به موقع و دقیق از فعالیت‌های مالی شرکت ملی نفت ایران - اتخاذ تدابیر و راهبردهای مناسب جهت راهبری کلیه فعالیت‌های مالی

به منظور نیل به اهداف و پشتیبانی ویژه از تولید و توسعه در چارچوب سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و سیاست‌های کلان شرکت ملی نفت ایران

توفیق جنابعالی را در انجام امور محوله از درگاه خداوند متعال خواهانم.»

با امضای تفاهمنامه همکاری

مطالعه ۳ میدان نفت و گاز ایران به شرکت شل سپرده شد

در حضور علی‌کدر، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران امضا شد، شرکت انگلیسی-هلندی شل، میدان‌های نفتی آزادگان، یادآوران و میدان‌گازی کیش رامطالعه و نتایج آن را به شرکت ملی نفت ایران ارائه می‌کند.

بر مبنای این تفاهمنامه که میان سید نورالدین شهنازی زاده، مدیرعامل و رئیس هیئت مدیره شرکت مهندسی و توسعه نفت (متن) از طرف شرکت ملی نفت ایران و هانس نایکمپ، معاون شرکت شل و

با امضای تفاهمنامه همکاری مشترکی میان شرکت ملی نفت ایران و شرکت انگلیسی-هلندی شل مطالعه میدان‌های آزادگان، یادآوران و کیش در دستور کار این شرکت اروپایی قرار گرفت.

شکل‌گیری صنعت پتروشیمی در منطقه آزاد قشم

صادر شده است، امیدواریم که انعقاد این تفاهمنامه بتواند صنایع بالادستی پتروشیمی را همگام با بخش پایین دستی که دارای ارزش افزوده بالایی است توسعه دهد. به گفته وی، تکمیل زنجیره ارزش و تولید محصولات نهایی می‌تواند صادرات را از منطقه آزاد قشم افزایش دهد.

تفاهمنامه همکاری این شرکت و سازمان منطقه آزاد قشم، گفت: منطقه آزاد قشم به دلیل دارا بودن ذخایر عظیم نفت و گاز، منطقه‌ای مستعد برای توسعه صنعت پتروشیمی است.

وی با بیان این که منطقه آزاد قشم متقاضیان بسیاری برای توسعه صنعت پتروشیمی دارد، افزود: یک منطقه به عنوان پارک پتروشیمی در قشم اختصاص یافته که این صنعت در این منطقه توسعه

شرکت ملی صنایع پتروشیمی و منطقه آزاد قشم با هدف گسترش همکاری‌های ۲ جانبه تفاهمنامه همکاری امضا کردند. به گزارش مشعل، مرصیه شهادی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی و حمیدرضا مومنی، مدیرعامل سازمان منطقه آزاد قشم، عصر روز (یکشنبه، هفتم آذرماه) تفاهمنامه همکاری امضا کردند. بر اساس این تفاهمنامه، شرکت ملی

صنایع پتروشیمی به عنوان یک شرکت مادر تخصصی، در صورتی زمین در اختیار مناطق آزاد از جمله منطقه آزاد قشم برای توسعه صنعت پتروشیمی قرار خواهد داد که آن‌ها نخست مجوز طرح و مجوز خوراک پتروشیمی‌ها را دریافت کنند. بر این اساس، این شرکت بعد از این که مجوزهای لازم را برای احداث پتروشیمی دریافت کرد در خوراک مجتمع‌ها به آن‌ها اختصاص خواهد

یافت و شرکت ملی صنایع پتروشیمی نیز طرح‌های آن‌ها را پایش می‌کند. بر اساس این تفاهمنامه منطقه آزاد قشم نیز زمین و زیرساخت‌های لازم را در اختیار علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی قرار می‌دهد.

قشم منطقه‌ای مستعد برای توسعه صنعت پتروشیمی است

مرصیه شهادی، معاون وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی در مراسم امضای

یابد. شهادی تصریح کرد: با توجه به این که صنعت پتروشیمی تخصصی است و زیرساخت‌هایی الزام آور را نیاز دارد، شرکت ملی صنایع پتروشیمی به عنوان شرکتی مادر تخصصی و سیاست‌گذار و برنامه ریز، از توسعه صنعت پتروشیمی حمایت می‌کند.

مدیرعامل شرکت ملی صنایع پتروشیمی با بیان این که لازم است ارتباط تنگاتنگی میان مناطق آزاد و شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایجاد شود، عنوان کرد: با توجه به این که مجوزهای لازم زمین و خوراک برای ساخت چند مجتمع پتروشیمی در جزیره قشم

دریافت مجوز امداد ۳ واحد پتروشیمی

حمیدرضا مومنی، مدیرعامل منطقه آزاد قشم نیز در این مراسم گفت: صنعت پتروشیمی می‌تواند در جزیره قشم به عنوان صنعتی رو به رشد گسترش یابد، در این مسیر به تازگی مجوز احداث ۳ مجتمع پتروشیمی از سوی مراجع ذیصلاح صادر شده است. وی افزود: همسو با ساماندهی طرح‌های مورد نیاز صنعت

پتروشیمی بر اساس شیوه‌نامه ابلاغ شده از سوی وزارت نفت، برای همکاری با شرکت ملی صنایع پتروشیمی آمادگی داریم و منطقه قشم، قابلیت‌های بسیاری برای تبدیل شدن به «هاب» جدید صنعت پتروشیمی کشور را دارد. مومنی با

بیان این که منطقه آزاد قشم زمین و زیرساخت‌های لازم را در اختیار علاقه‌مندان به سرمایه‌گذاری در صنعت پتروشیمی قرار می‌دهد، گفت: آمادگی داریم تا قشم را به عنوان یکی از قطب‌های انرژی کشور با تأمین زیرساخت‌های مناسب توسعه دهیم.

امضای تفاهمنامه همکاری

بین شرکت ملی نفت ایران و تایلند

شرکت ملی نفت ایران و شرکت ملی نفت تایلند (PTTEP) تفاهمنامه همکاری مشترکی امضا کردند که بر مبنای آن، مطالعه سه میدان چنگوله، دالپری و بلال در دستور کار این شرکت تایلندی قرار گرفت. تفاهمنامه همکاری میان غلامرضا منوچهری، معاون توسعه و مهندسی شرکت ملی نفت ایران و

پراپات سوپون پونگ پیپات، معاون اجرایی شرکت ملی نفت تایلند امضا و بر مبنای آن مقرر شد این شرکت تایلندی، سه میدان چنگوله، بلال و دالپری را مطالعه و نتایج مطالعات خود را به شرکت ملی نفت ایران ارائه کند.

منوچهری در آیین امضای این تفاهمنامه گفت: مطالعه این میدان‌ها به شرکت‌های دیگر نیز سپرده شده است و شرکت ملی نفت تایلند هم ۶ ماه فرصت دارد تا نتایج مطالعات خود و طرح‌های پیشنهادی را برای توسعه این سه میدان به شرکت ملی نفت ایران ارائه دهد.

تا پایان آذر ماه برداشت گاز از پارس جنوبی به ۵۱۵ میلیون متر مکعب در روز می‌رسد

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با اشاره به افزایش ظرفیت برداشت گاز از میدان مشترک پارس جنوبی به بیش از ۴۷۰ میلیون متر مکعب در روز گفت: تا پایان آذر ماه برداشت گاز از این میدان به ۵۱۵ میلیون متر مکعب در روز افزایش می‌یابد. محمد مشکین فام در بازدید از سکوی فاز یک پارس جنوبی، تلاش‌های بسی وقفه کارکنان سکوهای تولیدی به منظور حفظ و استمرار چرخه تولید این میدان گازی را قابل توجه ارزیابی و اظهار کرد: در حال حاضر تولید گاز در پارس جنوبی به بیش از ۴۷۰ میلیون متر مکعب در روز رسیده و ۶۲ درصد از نیاز مصرفی کشور توسط منابع گازی این میدان تامین می‌شود.

مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس با بیان این که ظرف سه سال آینده تعداد سکوهای تحت راهبری عملیات تولید این شرکت به ۴۰ عرشه خواهد رسید، افزود: تلاش می‌کنیم با ارزیابی توانمندی‌های بخش عملیات تولید و با نگاه به افق‌های پیش رو، برنامه‌های مدیریتی و اجرایی متناسب با شرایط کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت را به منظور ارتقای سطح فعالیت‌های عملیاتی پیاده‌سازی و این ۴۰ سکوا را با شناخت دقیق شرایط فنی و تخصصی از جمله تعمیرات، نگهداشت تاسیسات و پشتیبانی عملیات، مدیریت کنیم.

تولید گاز از سکوهای ۲۱ و ۱۸ ب بزودی آغاز می‌شود

وی به آغاز برداشت گاز از سکوی فاز ۲۱ و سکوی ۱۸ ب تا پایان آذر ماه اشاره کرد و گفت: با برداشت گاز از این ۲ سکوا، ظرفیت برداشت گاز کشور از میدان مشترک پارس جنوبی تا پایان آذر ماه امسال به ۵۱۵ میلیون متر مکعب در روز می‌رسد.

مشکین فام، مراحل طراحی، ساخت و اجرا، بارگیری و حمل، راه‌اندازی و بهره‌برداری از سکوهای دریایی را کاری پیچیده و تخصص محور توصیف کرد و افزود: این مسئله را که امسال پنج سکوا از سوی متخصصان داخلی اجرا شده است، نباید کاری کوچک تلقی کرد، چرا که ساخت هر کدام از این سکوها پروژه‌های بزرگ، زمانبر و هزینه‌بر بوده است و نقشی تاثیرگذار بر صنعت نفت و اقتصاد ملی دارد.

به گفته مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس، با بهره‌برداری از سکوهای فازهای ۱۷ و ۱۸، ۱۹ و ۲۰ تا پایان امسال، برداشت گاز کشور از پارس جنوبی به بیش از ۵۴۰ میلیون متر مکعب در روز می‌رسد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران:

رویکرد پیشگیرانه با هدف اصلاح امور در دستور کار بازرسی قرار گیرد

بازرسی نیز بیشتر می‌شود، افزود: کارکنان سازمان باید با حضور بازرسی احساس آرامش کنند و اخلاق و تعامل بازرسی نیز با کارکنان باید باعث ایجاد آرامش و اطمینان خاطر در آنها شود. کرمی مقدم، رئیس بازرسی شرکت ملی نفت ایران هم در این نشست، بر ضرورت شناسایی به موقع آسیب‌های احتمالی، تفکر حرفه‌ای و حرکت در مسیر تولید پایدار از میدان‌های مشترک تاکید کرد.

بر اساس اعلام شرکت ملی نفت ایران، با توجه به بازنگشتگی مهدی حاج علیان، رئیس سابق بازرسی این شرکت، کیومرث کرمی مقدم به عنوان رئیس بازرسی منصوب شده است.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران گفت: رویکرد پیشگیرانه با هدف اصلاح امور در دستور کار بازرسی این شرکت قرار گیرد.

علی‌کار در مراسم تودیع مهدی حاج علیان، رئیس سابق بازرسی شرکت ملی نفت ایران و معارفه کیومرث کرمی مقدم به عنوان رئیس جدید بازرسی این شرکت ضمن قدردانی از برخورد مدبرانه و خردمندانه رئیس سابق بازرسی در دوران تصدی این سمت، گفت: ایشان با تلاش و ممارستی که در این بخش داشت، توانست تصویر مثبتی از بازرسی را در اذهان به جا گذارد.

وی افزود: بازرسی باید با نگاه پیشگیرانه، علل بروز ناهنجاری‌ها را شناسایی و از میزان آن بکاهد.

کاردر گفت: بازرسی باید تلاش کند قبل از وقوع حادثه اطلاعات لازم را داشته باشد و اقدام‌های پیشگیرانه را انجام دهد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران با تاکید بر اینکه حوزه مهندسی در بازرسی باید مورد توجه قرار گیرد، تصریح کرد: باید در ارائه گزارش‌ها به اصلاح امور توجه و تا حد امکان از کاغذ بازی‌های غیر ضروری جلوگیری شود.

رضا خلیلی، معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت در امور عملیات غیرصنعتی نیز در این نشست، بر ترویج فرهنگ پیشگیرانه و مشاوره بازرسی به مدیران سازمان تاکید کرد.

وی با بیان اینکه با افزایش دغدغه‌ها و بحران‌ها، فعالیت‌های

طی ماه‌های آینده

تولید نفت مناطق نفت خیز جنوب از مرز ۳ میلیون بشکه می‌گذرد

دستاوردهای این نشست را برای کشور ارزشمند و کم‌نظیر برشمرد و تصریح کرد: موافقت با سهم تولید ایران در حالی که سایر اعضا موظف به کاهش تولید شدند، بی‌سابقه و نتیجه پایمردی و ایستادگی جمهوری اسلامی ایران برای اعاده حقوق از دست رفته و نشانه احاطه وزیر نفت ضوابط و اصول حاکم بر اوپک است.

عالیپور با مرور تولید و صادرات نفت خام در دوران رکود و تحریم، نفت ارسالی مناطق نفتخیز جنوب به خارک را در آن دوره حدود ۷۰۰ هزار بشکه در روز اعلام کرد و افزود: در پسابرجام بنا به دستور وزیر نفت و تصویب هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران، برنامه افزایش تولید در دستور کار قرار گرفت و ستاد مناطق نفتخیز جنوب و پنج شرکت بهره‌برداری نفت و گاز کارون، مارون، آغاچاری، گچساران و مسجدسلیمان در کمترین زمان ممکن بالاترین میزان تولید را رقم زدند که موجب شگفتی ناظران و کارشناسان نفتی منطقه و جهان شد. وی با قدردانی از تلاش و حمیت کارشناسان و مدیران شرکت‌های خدمات تخصصی توربین جنوب، پیرا حفاری و ترابری نفت، اجرای افزون بر چهار هزار و ۵۰۰ عملیات تعمیرات اساسی تجهیزات فرآوردنی، بیش از ۲۱ هزار اقدامات مهندسی و درون‌چاهی، بیش از ۲۵۰ مورد تعمیرات اساسی توربین، کمپرسور و ماشین‌آلات دوار و بیش از ۱۰ هزار مورد تعمیرات شیرآلات فرآوردنی و ایمنی‌راز جمله اقدام‌های انجام شده برای افزایش تولید خواند و گفت: بدون همکاری و تلاش شبانه‌روزی همکاران شاغل در ستاد و شرکت‌ها این مهم قابل دستیابی نبود.

مدیرعامل شرکت ملی نفت مناطق نفتخیز جنوب از برنامه‌ریزی برای افزایش ۲۰ تا ۳۰ هزار بشکه‌ای تولید روزانه نفت این شرکت طی ۲ تا سه ماه آینده خبر داد.

بیزن عالیپور افزود: در ماه‌های آینده، ۲۰ تا ۳۰ هزار بشکه به تولید روزانه شرکت ملی نفت مناطق نفتخیز جنوب اضافه می‌شود و تولید نفت این شرکت از مرز سه میلیون بشکه در روز می‌گذرد. وی با اشاره به این که افزایش تولید بر اساس سهم تولید برنامه‌ریزی شده صورت می‌گیرد، گفت: تولید روزانه این شرکت، ۲ میلیون و ۹۸۰ هزار بشکه است که در صورت تأمین به موقع منابع مالی، رکوردهای جدید تولید ثبت خواهد شد.

مدیرعامل شرکت ملی نفت مناطق نفتخیز جنوب گفت: افزایش تولید نفت این شرکت با راه‌اندازی واحدهای نمک‌زدایی گچساران، هفتکل و نفت سفید و بی‌بی حکیمه تا پایان سال محقق می‌شود. وی با اشاره به نتایج اجلاس اخیر اوپک،

نشست ۱۷۱ اوپک تاریخ ساز شد

خروج بشکه‌های نفت از دومینوی سیاسی

بود که اعضای این سازمان به آن دست یافتند. بر این اساس وزرای اوپک برای کاهش ۱/۲ میلیون بشکه در روز به توافقی رسیدند که از یکم ژانویه ۲۰۱۷ اجرایی خواهد شد. بر اساس این توافق، عربستان با کاهش ۴۸۶ هزار بشکه‌ای در روز به رقم ۱۰ میلیون و ۵۸۸ هزار بشکه، امارات با کاهش ۱۳۹ هزار بشکه‌ای در روز به رقم ۲ میلیون و ۸۷۴ هزار بشکه، عراق با کاهش ۲۱۰ هزار بشکه‌ای تولید در روز به رقم ۴ میلیون و ۳۵۱ هزار بشکه، ونزوئلا با کاهش ۹۵ هزار بشکه در روز به رقم یک میلیون و ۹۷۲ هزار بشکه تولید دست خواهد یافت. همچنین قطر ۳۰ هزار بشکه در روز، الجزایر ۵۰ هزار بشکه در روز و آنگولا باید ۸۷ هزار بشکه در روز تولید نفت خود را کاهش دهد. در این نشست تنها به ایران اجازه داده شده تا تولید روزانه نفت خود را ۹۰ هزار بشکه در روز افزایش دهد و آن را به ۳/۹۷۵ میلیون بشکه در روز برساند.

■ مهناز محمدی

نشست ۱۷۱ اوپک برای همه اقتصادهای وابسته به نفت، نشست مهمی و اثر گذار بود. افت شدیدی در قیمت نفت در سال‌های اخیر و مازاد روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای عرضه این محصول استراتژیک در بازارهای جهان نیازمند یک تصمیم‌گیری مهم از جانب اعضای این قدیمی‌ترین سازمان اقتصادی جهان بود که نبض اقتصاد بیش از نیمی از کشورهای جهان را در اختیار دارد. اوپک که در مجموع ۴۰ درصد از ذخایر نفت جهان را در اختیار دارد دوسه‌مشی از بازار حتی از این نیز بیشتر است، در یک دهه گذشته و در پی سیاست عربستان سعودی، نقش اثر گذاری خود را در قیمت نفت خام از دست داده بود. در این نشست ۱۴ کشور عضو اوپک موافقت کردند تا ۴/۵ درصد از تولید خود را بکاهند. این تصمیم اوپک اولین توافق کاهش تولید نفت از سال ۲۰۰۸

به گفته مهندس زنگنه، وزیر نفت از آنجا که ایران در ماه‌های نخست سال آینده میلادی تولید خود را افزایش نمی‌دهد، می‌تواند با بالا بردن ظرفیت تولید نفت خود در شش ماه دوم سال میلادی تولید خود را افزایش دهد. این تصمیم که رقم ۲/۱ میلیون بشکه را برای کاستن از سیل نفت خام به بازار در نظر گرفته است، وقتی در کنار ۶۰۰ هزار بشکه‌ای که قرار است کشورهای غیرعضو اوپک از جمله روسیه با کاهش ۳۰۰ هزار بشکه‌ای از تولید خود بکاهند، فرار می‌گیرد. گفتنی است پیش از برگزاری نشست ۱۷۱ اوپک دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری ایران با ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری روسیه در مورد تحولات اخیر بازارهای جهانی نفت خام گفت و گو و تبادل نظر کردند بر ضرورت هماهنگی بیشتر میان تولیدکنندگان نفت در عرصه جهانی توافق کردند که در این مسیر همکاری‌های لازم را به عمل آورند.

شکست بازی سیاسی سعودی‌ها با نفت

به عقیده کارشناسان، این تصمیم اوپک که به دور از هر موضوع سیاسی اتخاذ شد، چند نتیجه در بر داشت؛ از یک سو ضربه محکمی به سیاست‌های عربستان وارد کرد، به گونه‌ای که این شیخ نشین سعودی با پذیرفتن شکست بازی سیاسی با نفت کاهش تولید نفت خود را نیز پذیرفت، زیرا درد کاهش قیمت نفت برای اقتصاد عربستان، تبعات جبران ناپذیری را برای این کشور که خود را درگیر مسائل سیاسی در منطقه کرده، وارد آورده است.

بر اساس برآورد صندوق بین‌المللی پول، عربستان امسال کسری بودجه‌ای معادل ۱۳/۵ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد داشت؛ قیمت هر بشکه نفت برای عربستان باید نزدیک ۶۷ دلار در هر بشکه باشد تا کسری بودجه جبران شود،

امسال عربستان با یک کسری حساب جاری ۲ رقیمی روبه‌رو می‌شود. یارانه‌ها در این کشور کاهش یافته، همان‌گونه که حقوق وزیران دولت ۲۰ درصد کمتر شده است. اجرای پروژه‌های زیربنایی نیز به تأخیر افتاده و برنامه اخذ مالیات بر ارزش افزوده در

سال ۲۰۱۸ در دستور کار است. محمد الشیخ، یک مشاور مالی در عربستان در این باره به بلومبرگ گفت: اگر سعودی‌ها مانند پارسال به هزینه کرد ادامه دهند، کشور از دست می‌رود و تا سال ۲۰۱۷ به طور کامل ورشکسته می‌شود. عربستان سعودی که از اکتبر ۲۰۱۴ تاکنون سیاست کاهش یافتن بهای نفت را در پیش گرفت و حاضر نشد برای حفظ بهای بالای نفت، از تولید خود بکاهد، متحمل بیش از ۵۰ میلیارد دلار ضرر شده است چراکه از آن هنگام مبلغ حدود ۵۰ میلیارد دلار از ذخایر ارزی خارجی خود را برای ادامه اجرای تعهدات و پرداخت مخارج داخلی و مقابله با کاهش درآمدهای نفت، هزینه کرده است. این کشور به منظور حفظ سهم خود در بازار نفت و وادار کردن کشورهای تولیدکننده نفت عضو و غیر عضو اوپک برای محدود کردن تولید نفت، ۵۰ میلیارد دلار از سرمایه خود را صرف مخارج جاری کرده است.

این در حالی است که سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه جدید این کشور با کسری بودجه‌ای دست کم ۴۰ میلیارد دلاری در سال جاری دست و پنجه نرم می‌کند که بر اساس ارزیابی نشریه فایننشال تایمز ممکن است تا ۱۰۰ میلیارد دلار نیز افزایش یابد.

امیای قدرت از دست رفته اوپک و نقش ایران

این تصمیم اوپک از سوی دیگر باعث احیای قدرت از دست رفته این سازمان در جریان قیمت‌گذاری نفت نیز شد، زیرا بلافاصله پس از این تصمیم قیمت‌های جهانی نفت خام در روز پنجشنبه (۱۱ آذر ماه) ۱۳ درصد افزایش یافت. اگرچه وزیر نفت و نژاد نیز پس از نشست اعلام کرد که قیمت نفت در پی نهایی شدن برنامه تثبیت اوپک به ۶۰ دلار خواهد رسید. موضوع دیگر قابل اشاره در این خصوص که بسیاری از کارشناسان به آن تأکید دارند، نقش قابل توجه ایران در دستیابی به این توافق است. توافقی که به هر جهت نشان از دیپلماسی فعال هیئت ایرانی به شمار می‌آید. آنچه نقش ایران را در این نشست متفاوت کرد، اجرای وعده افزایش تولید طی شش ماه و سپس دستیابی ایران به اهداف تعیین شده یک‌ساله با رهبری بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران بود. بر اساس اعلام مهندس زنگنه صادرات نفت خام ایران در اکتبر سال جاری میلادی ۲ میلیون و ۴۴۰ هزار بشکه و تولید روزانه نفت خام نیز به مرز ۴ میلیون بشکه رسیده است. به هر جهت پشتوانه ایران در دستیابی به حجم متناسب از بازار نفت، قدرت چانه زنی ایران را افزایش داد و مانع کوتاه آمدن هیئت ایرانی از احقاق حق از دست رفته ایران در بازار پر تلاطم طلای سیاه و جاودانگی نام ایران در نشست ۱۷۱ اوپک شد. دستاورد اوپک برای ایران به گفته مهندس زنگنه، افزایش ۱۰ میلیارد دلاری بود که در سال آینده به سید درآمدی کشور اضافه می‌شود.

به عقیده کارشناسان، این تصمیم اوپک که به دور از هر موضوع سیاسی اتخاذ شد، چند نتیجه در بر داشت؛ از یک سو ضربه محکمی به سیاست‌های عربستان وارد کرد، به گونه‌ای که این شیخ نشین سعودی با پذیرفتن شکست بازی سیاسی با نفت کاهش تولید نفت خود را نیز پذیرفت، زیرا درد کاهش قیمت نفت برای اقتصاد عربستان، تبعات جبران ناپذیری را برای این کشور که خود را درگیر مسائل سیاسی در منطقه کرده، وارد آورده است. بر اساس برآورد صندوق بین‌المللی پول، عربستان امسال کسری بودجه‌ای معادل ۱۳/۵ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد داشت؛ قیمت هر بشکه نفت برای عربستان باید نزدیک ۶۷ دلار در هر بشکه باشد تا کسری بودجه جبران شود، امسال عربستان باید کسری حساب جاری ۲ رقیمی روبه‌رو می‌شود.

دیپلماسی ۶۰ میلیارد دلاری

■ امیر علی بهاری

توسعه بدون شک بدون پول و تزریق منابع مالی ناشدنی است و صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی ایران هم در دوران پسا برجام، برای بیمودن مسیر توسعه بر اساس اهداف برنامه ششم، بیش از هر زمان دیگر، به پول نیاز دارد. اگر از سرمایه گذاران، بانک‌های خارجی و بازارهای سرمایه داخلی و خارجی به عنوان مهمترین مراکز تزریق پول و منابع مالی به صنعت نفت کشور بگذریم، صنعت نفت ایران یک صنعت پول ساز بوده و می‌تواند با تکمیل مراحل توسعه از محل تولید محصولات راهبردی همچون نفت خام، میعانات گازی، محصولات و فرآورده‌های نفتی و گازی همچون گاز مایع، گاز وئیل، نفت کوره و پتروشیمی پول تولید کند که البته بخش عمده‌ای از این پول به جای صنعت نفت در سایر بدنه دولت و کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد. از همین توصیف ساده به اهمیت و جایگاه راهبردی صنعت نفت در اقتصاد ایران می‌توان بی‌برد و به یقین با کاهش قیمت جهانی نفت خام و دیگر محصولات نفتی و گازی، تولید پول حاصل از توسعه در این لوکوموتیو اقتصادی کشور نیز، کاهش می‌یابد.

نفتی اوپک با ثابت نزدیک به پنج دلار افزایش قیمت در ماه اکتبر سال ۲۰۱۶ میلادی در مقایسه با متوسط سپتامبر به بیشک‌ای ۴۷ دلار و ۷۸ سنت رسیده است. علاوه بر این قیمت نفت خام برنت در بای شمال هم با وجود تکمیل دوره تعمیراتی چاه‌های نفت اما به جای کاهش با افزایش قیمت همراه شد به طوری که متوسط قیمت هر بشکه نفت خام برنت در بای شمال با ثبت افزایشی بیش از چهار دلاری در ماه اکتبر در مقایسه با سپتامبر ۲۰۱۶ میلادی در سطح بالاتر از ۵۱ دلار در بازار معامله شده است.

افزایش درآمدها

این افزایش قیمت تاکنون برای تمامی شاخص‌های معتبر نفت خام جهان همچون شاخص نفت دوبی، عمان، وست تگزاس (نفت سبک و شیرین آمریکا)، اورال روسیه و چندین برنت معتبر نفت جهان اتفاق افتاده است. قیمت نفت خام‌های سبک و سنگین صادراتی ایران هم متأثر از گرانی‌های اخیر با افزایش بی سابقه‌ای همراه شده است به طوری که متوسط قیمت هر بشکه نفت خام سنگین صادراتی ایران در ماه اکتبر در مقایسه با سپتامبر ۲۰۱۶ میلادی افزایشی حدود ۶ دلاری را تجربه کرده است. از این رو متوسط قیمت هر بشکه نفت خام سنگین صادراتی ایران در ماه اکتبر در مقایسه با سپتامبر از بیشک‌ای ۴۱ دلار و ۳۹ سنت به بیش از ۴۷ دلار و ۳۰ سنت رسیده است. با این وجود از ابتدای سال میلادی تاکنون متوسط قیمت فروش هر بشکه نفت خام سنگین صادراتی ایران حدود ۳۸ دلار و ۱۲ سنت بوده که در مقایسه با متوسط قیمت ۵۱ دلاری سال ۲۰۱۵ میلادی حدود ۱۳ دلار ارزان تر به فروش می‌رسد. متوسط قیمت هر بشکه نفت خام سبک صادراتی ایران هم با ثبت افزایشی بیش از ۶ دلاری هم اکنون در محدوده قیمتی بیشک‌ای ۴۹

گذاشتن اختلافات سیاسی و منطقه‌ای به یک توافق تاریخی دست یافتند. با گذشت حدود دو هفته از به پایان رسیدن نشست اعضای اوپک در وین قیمت نفت خام به یک باره به جای کاهش روندی افزایشی را تجربه کرد.

مدیریت عرضه نفت

بر اساس گزارش مدیریت امور اوپک و ارتباط با مجامع انرژی وزارت نفت دستیابی اعضای اوپک به توافقی به منظور مدیریت عرضه نفت و اعلام آمادگی کشورهای بزرگ تولیدکننده غیر عضو اوپک به ویژه روسیه، جمهوری آذربایجان، عمان و کشورهای آفریقایی برای حمایت از توافق اوپکی‌ها در وین، قیمت نفت در بازار جهانی افزایشی چند دلاری را تجربه کرده است. بر این اساس متوسط قیمت سبد

در طول حدود سه سال گذشته تاکنون هم برخی از کشورهای عضو اوپک با هدف ضربه زدن به اقتصاد ایران طرح دست‌کاری قیمت نفت را به منظور سقوط آزاد قیمت طلای سیاه در دستور کار قرار دادند به طوری که قیمت نفت خام از بشکه‌ای بیش از ۱۰۰ دلار در طول چند ماه به کمتر از ۴۰ دلار سقوط آزادی را تجربه کرد و ایران که در طول فعالیت دولت قبلی درآمدهای سالانه بیش از ۱۰۰ میلیارد دلاری از محل تولید و صادرات نفت خام را تجربه کرده بود به یک باره در دولت یازدهم با کاهش درآمدهای نفتی به کمتر از ۳۰ میلیارد دلار در سال مواجه شد. با این وجود در طول فعالیت دولت تدبیر و امید مدیران وزارت نفت با استفاده از یک دیپلماسی فعال و پویا زمینه یک اجماع و تصمیم تاریخی را رقم زد جایی که کشورهای عضو اوپک بارهبری ایران و کنار

دلار در بازار داد و ستد می‌شود. در حال حاضر حجم صادرات روزانه نفت خام ایران حدود دو میلیون و ۴۴۰ هزار بشکه بوده که با توجه به افزایش حدود ۶ دلاری متوسط قیمت هر بشکه نفت کشور بر آوردها نشان می‌دهد که هم‌اکنون روزانه بیش از ۱۴ میلیون دلار در آمد نفتی کشور نسبت به ماه گذشته میلادی افزایش یافته است.

از سوی دیگر پیش بینی می‌شود با توجه به چراغ سبز کشورهای اوپک برای افزایش حدود ۹۰ تا ۱۰۰ هزار بشکه ای تولید نفت خام ایران در حالی که سایر کشورها باید طرح فریز و محدودسازی عرضه نفت خام را در دستور کار قرار دهند و با توجه به افزایش ۱۰۰ هزار بشکه ای ظرفیت تولید روزانه میعانات گازی کشور با بهره برداری از سه فاز ۱۹، ۲۰ و ۲۱ پارس جنوبی عملاً ایران ظرفیتی معادل سه میلیون بشکه برای صادرات نفت خام و میعانات گازی برای سال ۱۳۹۶ در اختیار داشته باشد و با توجه به پیش بینی موسسات معتبر بین المللی با توافق اوپک ها و حمایت کشورهای بزرگ تولیدکننده غیر اوپک همچون روسیه، قزاقستان، عمان، جمهوری آذربایجان، مکزیک و... از تصمیم و اجماع اوپک قیمت نفت خام در سال ۲۰۱۷ میلادی دست کم در سطوح بشکه ای بین ۵۰ تا ۵۵ دلاری معامله شود.

به عبارت دیگر با یک حساب و کتاب ساده با فرض صادرات روزانه سه میلیون بشکه نفت خام و میعانات گازی و قیمت های بالای ۵۰ دلار سال آینده ایران ۶۰ میلیارد دلار در آمد نفتی خواهد بود که این میزان حدود و برابر در آمد نفتی سالانه کشور در طول دو سال گذشته تاکنون است. آری افزایش درآمدهای نفتی صرفاً با حفر چاه های جدید و افزایش تولید محقق نخواهد شد و این روزها دولت از محل دیپلماسی فعال انرژی وزارت نفت در حوزه اوپک و بازار در حالی درآمدهای خود را تا سقف دو برابر افزایش می دهد که باید این موضوع را در ذهن مرور کنیم که پولی که با این دیپلماسی فعال و پویا بدست می آید علف خرس نیست و باید در جهت توسعه و تقویت زیر ساخت های اقتصادی و صنعتی کشور مورد استفاده قرار بگیرد.

در طول فعالیت دولت تدبیر و امید مدیران وزارت نفت با استفاده از یک دیپلماسی فعال و پویا زمینه یک اجماع و تصمیم تاریخی را رقم زد جایی که کشور های عضو اوپک بار هبیری ایران و کنار گذاشتن اختلافات سیاسی و منطقه ای به یک توافق تاریخی دست یافتند. با گذشت حدود دو هفته از به پایان رسیدن نشست اعضای اوپک در وین قیمت نفت خام به یک باره به جای کاهشی روندی افزایشی را تجربه کرد.

با یک حساب و کتاب ساده با فرض صادرات روزانه سه میلیون بشکه نفت خام و میعانات گازی و قیمت های بالای ۵۰ دلار سال آینده حداقل ۶۰ میلیارد دلار در آمد نفتی ایران خواهد بود که این میزان حدود و برابر در آمد نفتی سالانه کشور در طول دو سال گذشته تاکنون است.

پیروزی ایران در باشگاه مشت زنی

■ **فردون مجلسی**

تحلیلگر مسائل بین الملل

پس از مدت‌ها کشمکش در داخل اوپک و خصومت ورزی عربستان، بزرگ‌ترین صادرکننده نفت جهان به ایران، که در اثر تحریم‌های بین‌المللی بازارهای صادراتی خود را از دست داده بود، و پس از کودتای نفتی قیمت شکن عربستان علیه روسیه و ایران که همزمان با درگیری روسیه در اوکراین منافع غرب را تأمین می‌کرد و بهانه آن بیرون راندن رقابت شیل اوپل از عرصه رقابت بود، و در شرایطی که برای ایران این پرسش مطرح بود که باقی ماندن در باشگاهی متخاصم چه سودی دارد و اصولاً لزوم بقای این باشگاه زیر سؤال رفته بود، در جلسه اخیر اوپک تصمیم‌های مهمی گرفته شد که به اوپک جان تازه بخشید. ظاهراً کوتاه آمدن عربستان به دلیل زیان‌های بیش از حدی بود که در اثر ارزان فروشی نفت و با درگیری در جنگ یمن و اقدامات فرامرزی دیگر و مشکلات داخلی گریبان خود آن کشور را گرفته بود و به تعدیل بهای نفت در حدود معقول نیاز داشت.

نکته دیگر، پایداری ایران و عراق در بازگشت به سهمیه بندی اوپک پیش از ورود این کشورها به شرایطی شد که موجب کاهش تولید آنها شده و عربستان خود را وارث بازارهای آنها کرده بود. ایران اعلام کرده بود که تا بازگشت به تولید حداقل چهار میلیون بشکه در روز به افزایش تولید ادامه خواهد داد. نکته سوم لزوم جلب موافقت روسیه به مشارکت در کاهش تولید و تنظیم بازار برای بالابردن بهای نفت بود. تا پیش از این روسیه بدون مشارکت در سهمیه بندی‌های اوپک با تولید ده میلیون بشکه‌ای و بدون هیچ‌گونه کاهش بزرگ‌ترین سود را می‌برد، اما با زیان حاصل از شوک کاهش بهای نفت، ناچار شد به نوبه خود پذیرای سهمی از کاهش تولید شود. این دستاورد ایران برخلاف هیاهوی ایران هراسانه دلواپسان؛ نتیجه مستقیم برجام و خروج ایران از انزوای ناشی از تحریم‌ها بوده است.

در شرایطی که شخصی بیش‌بینی‌ناپذیر با

تهدیدهای قبلی بر مسند ریاست جمهوری آمریکا نشسته و همکاران کینه توزی را به همکاری دعوت کرده، پیش‌بینی آینده دشوار است. ایران با مهار رفتارهای تحریک‌کننده و خصومت‌آفرین از تریبون‌های گوناگون و اتخاذ سیاست متین متضمن احترام متقابل در روابط بین‌الملل از کانال حرفه‌ای وزارت امور خارجه و با وفاداری به برجام که دلواپسان آمریکا آن را یک جانبه و به سود ایران و زیان خودشان می‌دانند، نباید بهانه‌ای به دست آنان و لابی‌های شناخته شده‌شان بدهد.

در این صورت ایران با افزایش درآمد نفت، با کاهش برخی هزینه‌های غیراقتصادی و با اجرای

برنامه‌های زیربنایی توسعه فرهنگی و آموزش و اقتصادی که خوداقتدار ملی و توسعه دفاعی را به همراه خواهد داشت، می‌تواند نقش مؤثری در ابعاد جغرافیایی و ارضی و جمعیتی خود در میان بانزده کشور بزرگ جهان به عهده بگیرد.

نکته‌ای که در این میان باید به آن توجه داشت، حجم نفت تولیدی شیل است که اگر در حدی بود که موجب چنان کاهش شدید و ناگهانی شد، پس با کاهش قیمت باید آن حجم از بازار حذف شده باشد، پس کاهش تولید اوپک چه نقشی دارد؟ این پرسش نقش شیل اوپل را بیشتر سیاسی می‌نماید. هنگامی که بهای هر بشکه نفت به ۱۵۰ دلار نزدیک شد، جهان به سوخت‌های زیستی از غلات و روغن‌های نباتی روی آورد، به این ترتیب بهای نفت دارای سقفی شد که بهای تمام شده سوخت زیستی بود، اکنون اگر قابلیت حجمی و رقابتی شیل اوپل حقیقت داشته باشد، بهای تمام شده آن می‌تواند سقف کوتاه‌تری برای بهای نفت خام ایجاد کند که ظاهراً میان پنجاه تا شصت دلار هر بشکه است. با این حال، جهان و حتی کشورهای تولیدکننده نفت، نباید مقوله انرژی‌های پاک و تجدیدپذیر را به فراموشی سپارند.

دیپلماسی نفتی دقیقاً همین بود

■ **صبح‌زنگنه**

تحلیلگر مسائل بین‌المللی

توافق وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو اوپک با تولید روزانه نزدیک به سه میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه نفت خام ایران یک پیروزی و موفقیت به حساب می‌آید. ایران از قبل اعلام کرده بود که باید به تولیدات گذشته خود قبل از تحریم‌ها برسد و روی این موضوع با فشاری

نشان می‌داد. کشورهایی که به دلیل کاهش تولیدات ایران جای ایران را در بازارها گرفتند، باید جا باز می‌کردند تا ایران به سقف تولید خود برسد. وقتی که کشورهای دیگر تولید خود را کاهش دهند، این موضوع به طور خودکار کمک خواهد کرد تا با کاهش عرضه نفت، قیمت نفت نیز افزایش یابد. کشورهای اوپک در همین اندازه که برای کاهش تولید نفت اعلام توافق کنند، جدا از اینکه میزان کاهش چه مقدار خواهد بود، به شکل طبیعی ۲ تا ۳ دلار به قیمت نفت افزوده خواهد شد و حال که وزیران نفت و انرژی کشورهای عضو اوپک با تولید روزانه نزدیک

مهندسی و دیپلماسی قابل احترام ایران در اوپک

■ **علی خرم**
تحلیلگر مسائل بین‌الملل

اعضای سازمان اوپک در نشست اخیر خود برای اولین بار در ۸ سال اخیر درباره کاهش تولید نفت به توافق رسیدند. براساس این توافق، اعضای اوپک باید تولید نفت خود را به میزان ۷۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند اما ایران از این موضوع مستثناست. یعنی ایران می‌تواند همچنان تولید نفت خود را افزایش دهد. بیشترین حجم کاهش تولید در اوپک نیز به عهده عربستان سعودی است. این موضوع نشان دهنده پیروزی بزرگ نفتی ایران در برابر عقب‌نشینی سعودی‌هاست.

عربستان سعودی پیش‌تر گفته بود تنها در صورت توقف رشد تولید ایران، حاضر به کاهش تولید نفت خود است. با این حال تصمیم‌نشست الجزایر اوپک نشان داد عربستان سعودی از موضع پیشین عقب‌نشینی کرده و پذیرفته است با وجود تولید بدون سقف ایران، لیبی و نیجریه، سایر اعضای اوپک تولید خود را کاهش دهند.

عربستان سعودی با تولید بیش از ۱۰ میلیون بشکه در روز، بیشترین سهم کاهش تولید اوپک را به عهده خواهد داشت. تولید نفت لیبی به دلیل بحران این کشور بعد از سقوط قذافی، به شدت کاهش یافته است و اصولاً این کشور، نفت بسیار اندکی تولید می‌کند و تاثیری در بازار ندارد. نیجریه نیز قصد

ندارد تولید خود را کاهش دهد اما تولیدش را افزایش نیز نخواهد داد.

قطعا این اتفاق به معنای پیروزی بزرگ برای ایران است زیرا در صورت کاهش تولید اوپک و به معنای واقعی‌تر، کاهش تولید

نفت عربستان سعودی، این ایران خواهد بود که می‌تواند راحت‌تر از قبل، نفت بیشتری را بفروشد و در نتیجه تولید نفتش را افزایش دهد. باید به این نکته نیز اشاره کرد آنچه در بازار نفت اهمیت بیشتر دارد، در چه نخست مقدار تولید و صادرات و سهم هر کشور از بازار تولید و صادرات

نفت خام است و تعیین قیمت نفت در تبه بعدی اهمیت قرار دارد. نبرد نفتی امروز عربستان با ایران نیز در تبه نخست رقابت بر افزایش سهم از بازار صادرات است و قیمت این ماده در تبه بعدی اهمیت قرار می‌گیرد.

نتیجه نشست ۱۷۱ اوپک همچنین نشان داد بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران، در برنامه خود برای بازگرداندن تولید نفت به قبل از تحریم‌ها همچنان مصمم و تاکتونی نیز در این برنامه موفق بوده است. زنگنه بارها گفته است که ایران تا پیش از بازگشت تولید به قبل از تحریم‌ها، در هیچ برنامه تثبیت تولید نفت مشارکت نخواهد کرد. از تدبیر عالمانه وزارت نفت و شخص مهندس زنگنه در این دستاورد بزرگ نمی‌توان به راحتی گذشت. در وضعیت کنونی با توجه به اینکه معادلات جهانی در پیچیده‌ترین حالت خود قرار دارد، این تدبیر

دیپلماسی نفتی را باید قدر دانست و بر صدر نشانید.

آمارها نیز نشان می‌دهد تولید نفت ایران در سه ماه اخیر، به رقم بیش از ۳/۶ میلیون بشکه در روز رسیده است. این رقم نزدیک به میزان تولید نفت ما قبل از تحریم‌هاست اما ایران گفته می‌خواهد تولید را به بیش از ۴ میلیون بشکه در روز برساند. تولید نفت خام ایران در سال ۱۳۸۴ شمسی به روزانه ۴/۲ میلیون بشکه در روز رسیده بود.

تولید نفت ایران به دلیل تحریم‌ها روند کاهشی را آغاز کرد تا در سال ۱۳۹۱ به حدود ۲ تا ۲/۵ میلیون بشکه در روز رسید. در این مدت صادرات نفت ایران هم از حدود ۳ میلیون بشکه در روز به کمتر از ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش یافت. با این حال با انتخاب حسن روحانی به ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۲ و دست‌یابی به توافق هسته‌ای (برجام)، تولید و صادرات نفت ایران روند افزایشی گرفت و این روند تا بازگشت به حالت قبل از تحریم‌ها همچنان ادامه دارد. این روند بازگشت به شرایط، خود نشان از توفیق و عزم ایران در اجرای برنامه‌هایی است که از آغاز به کار دولت وعده داده شده بود.

تولیدات

شیل اوایل امریکا بود

که با ورود به صحنه خیلی از معادلات

نفتی را به هم زد. اکنون که کشورهای عضو

اوپک و سایر تولیدکنندگان به موضوع تهدید

جدی قیمت‌ها توجه کرده‌اند، می‌توانند تولید

را در حدی تنظیم کنند که برای تولیدات شیل

اوایل امریکا صرف اقتصادی نداشته و قابل مدیریت

باشد.

در مسائل مالی مباحث پیچیده‌تری با توجه تعیین‌کننده بودن

دلار در بازار ارزهای دنیا وجود دارد و هر نوع تبادل می‌بایست در

نیویورک پایه باشد. به عبارت دیگر، اگر سیدارهای جهان را

طبقه‌بندی کنیم، ارز دلار شاید حدود ۶۰ تا ۷۰ درصد ارزهای جهان

را به خود اختصاص می‌دهد و در نتیجه تعیین‌کننده‌ترین ارز حساب

می‌شود و امریکا نمی‌خواهد این امتیاز را از دست بدهد؛ به همین

دلیل بانک‌ها روی قسمتی از بازار ارز می‌توانند نقش بازی کنند و

روی آن مانور دهند.

به سه میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه

نفت خام ایران موافقت کردند، در حالی که خود

آنها قرار است روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه از تولید خود

بکاهند، طبیعتاً یک پیروزی و موفقیت برای ایران به حساب می‌آید.

کشورهای صاحب تولید حداکثری مانند عربستان احتمال

می‌دانند که این موضوع به یک چالش جدی درون اوپک منجر

شود و ائتلافی بین ایران و عراق و الجزایر و شاید ونزوئلا پدید

آید که قدرت مانور عربستان را هم از بین می‌برد؛ بنابراین گزینه

توافق در حقیقت بهترین مسیر برای پیشبرد مسائل به نظر

می‌رسید، ضمن این توافق امید می‌رود که مذاکرات کشورهای

اوپک وارد فاز دوم برای مذاکره کشورهای اوپک با کشورهای

غیر اوپک شود. با آماده کردن توافق داخل اوپک اکنون گام

بعدی باید برداشته شود و آن توافق با کشورهای غیر اوپک

است.

به هر حال این موفقیت یک پیروزی و گام رو به جلو در برجام

است و برای مباحث دیگر برجام هم مثر ثمر خواهد بود و طبیعتاً

کمک خواهد کرد، اما مسائل مالی پیچیده‌تر از مسائل نفتی

است.

عامل مخرب در بحث‌های بازار جهانی،

تحلیل راهبردی نتایج توافق اوپک در نشست نوامبر ۲۰۱۶

محمد صادق جوکار
کارشناس ارشد موسسه مطالعات بین‌المللی انرژی

توافق شش ماهه اعضای اوپک درباره کاهش ۴/۵ درصدی تولید (در مجموع ۱/۲ میلیون بشکه در روز با استثنای قرار دادن وضعیت لیبی و نیجریه) به ویژه با توجه به نحوه مشارکت جمهوری اسلامی ایران در این توافق‌نامه توان از دیدگاه‌های مختلف تحلیل و ارزیابی کرد. طبق توافقات اعلام شده، قرار است میزان کلی کاهش تولید کشورهای غیر اوپک با کاهش روزانه ۶۰۰ هزار بشکه‌ای تولید نفت این کشورها تکمیل شود. نحوه مشارکت جمهوری اسلامی ایران نیز این گونه بوده است که بالاترین سطح تولید آن در دوره پیشاتحریم بر اساس آمارهای منابع ثانویه (سه میلیون و ۹۷۵ هزار بشکه در روز) به عنوان پایه تولید پذیرفته شود و همانند دیگر اعضا با ۴/۵ درصد کاهش به سه میلیون و ۷۹۷ هزار بشکه در روز برسد. به دلیل اینکه تولید ماه اکتبر ایران طبق منابع ثانویه ۳۷۰۷ هزار بشکه در روز بوده است، حق افزایش ۹۰ هزار بشکه در روز تولید نفت را بعد از ژانویه خواهد داشت، اما لازم است در هر تحلیلی از نظر اثرگذاری نتیجه به دست آمده بر منافع ملی و انرژی جمهوری اسلامی ایران، موضوعات مختلفی را واکاوی کرد که عبارت‌اند از:

منطق رفتاری کشورهای کلیدی اوپک و روسیه:

عربستان: پرفش از سهم بازار به بیشینه سازی درآمد

● رویکرد عربستان سعودی در اوپک، تلفیقی از رویکردهای اقتصادی (حداکثر سازی درآمد) و راهبردی (سیاسی) (حفظ سهم از بازار) است. نتیجه عملیاتی این رویکرد این است که به دنبال سطحی از قیمت نفت بوده که هم مشکلات اقتصادی داخلی خود را رفع کند و هم، به تجاری شدن انقلابی نفت نامتعارف منجر نشود که سهم راهبردی خود و کشورهای اوپک را تهدید کند. مطابق مطالعات دانشگاه کلمبیا، قیمت ۶۰ دلاری می‌تواند به افزایش ۹۰۰-۳۰۰ هزار بشکه در روز در سال در تولید نفت ایالات متحده در چند سال آینده بینجامد.

● کاهش ادامه‌دار قیمت نفت که بخشی از آن به دلایل فنی مربوط به مقاومت عرضه نفت شیل در شرایط کاهش قیمت نفت از طریق افزایش بهرهوری تولید آن بوده است، به مشکلات اقتصادی برای عربستان انجامیده که در صورت ادامه می‌تواند ضمن تهدید کاهش ۲۰۰ میلیارد دلاری ذخایر ارزی این کشور در سال ۲۰۱۶ به نسبت سال ۲۰۱۴، منجر به مشکلات توسعه‌ای و ثبات سیاسی این کشور شود.

● مطالعه ذخیره سازی نفتی کشور عربستان در سال ۲۰۱۶ از کاهش حکایت دارد و به این معناست که عربستان، توانایی حفظ

● منطق تصمیم‌گیری اعضای اوپک در وضعیت بازار انرژی کنونی و چشم‌انداز آن با توجه به روندهای اثرگذار بر عرضه و تقاضای جهانی انرژی چیست و اثرات کوتاه مدت و میان مدت کاهش تولید اعضای اوپک برای نیل به اهداف راهبردی آنها کدام است؟

● چشم‌انداز اجرایی شدن تعهدات کاهش تولید کشورهای اوپک از لحاظ پایداری به توافق صورت گرفته چگونه است؟ این نکته از نظر توجه به چشم‌انداز تولید ۲ کشور مستثنی شده از توافق - نیجریه و لیبی - و نیز سابقه تاریخی پایداری ۶۵ درصدی اعضای اوپک به توافقات صورت گرفته، حائز اهمیت جدی است.

● نتیجه توافق اوپک از نظر «دستاورد نسبی» نتایج توافق و یا عدم توافق اوپک و غیر اوپک بر منافع این کشورها چه بوده است؟ به سخن دیگر، اگر توافق صورت نمی‌گرفت، «نسبت آسیب‌پذیری کشورهای اوپک و غیر اوپک از تداوم وضعیت» چگونه بود و اکنون که توافق صورت گرفته است، «نسبت بهرهمندی از مزایای توافق» در بین این کشورها چگونه تصویر می‌شود؟

● اثرات توافق بر منافع انرژی و ملی جمهوری اسلامی ایران در کوتاه مدت و بلندمدت در ابعاد اقتصادی و راهبردی چیست؟

در ادامه به تحلیل پرسش‌ها و موضوعات کلیدی فوق پرداخته می‌شود که بر شکل‌گیری، اجرایی شدن و چشم‌انداز نتایج آن بر منافع کشورها اثرگذار است.

سطح تولید کنونی را نداشته و بخشی از آن را از طریق استفاده از نفت ذخیره‌سازی خود تامین می‌کند. به نظر می‌رسد افزایش تولید نفت این کشور در ماه‌های گذشته صرفاً ابزاری برای چانه‌زنی در نشست اوپک بوده و به دلیل فنی قابل تداوم نیست.

● عربستان سعودی در شرایط صبر و انتظار نسبت به رویکردهای رئیس جمهور منتخب ایالات متحده نسبت به خاورمیانه به ویژه ایران و عربستان و موضوعات انرژی به سری می‌برد، زیرا از یک سو عربستان از استقلال انرژی ایالات متحده به نفت وارداتی این کشور به دلایل راهبردی هراس دارد و از سوی دیگر، امید زیادی به بازگشت فشارهای تحریمی دولت آینده دونالد ترامپ علیه ایران در سال ۲۰۱۷ و حذف سیاسی نفت ایران از بازار و افزایش قیمت بدون کاهش تولید خود و متحدانش دارد.

عراق: تولید با مداخلت ظرفیت

● عراق از یک سو به دلیل جایگاه منحصر به فرد درآمدهای نفتی در درآمدهای صادراتی و تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور از کاهش قیمت جهانی نفت در حال آسیب جدی است اما از سوی دیگر در تکاپوی مستثنی شدن از هرگونه تعهدات کاهش تولید با ادعای نیازمندی‌های این کشور به منابع مالی برای مبارزه با داعش و تثبیت وضعیت بغرنج سیاسی و اقتصادی داخلی بود.

کاهش ۳۰۰ هزار بشکه در روز خود را افزایش مصنوعی ماه‌های نوامبر و سپتامبر قرار داده که در حقیقت، مشارکت این کشور را صوری و غیر واقعی سازد.

● سابقه نه چندان مناسب کشورهای اوپک در عمل به تعهدات نفتی خود که در بهترین حالت تنها ۶۵ درصد به تعهدات عمل کرده‌اند. مهمترین وضعیت مبهم، مربوط به عراق بوده که می‌تواند در نتیجه تعارض دولت محلی و دولت مرکزی یا نفت تولیدی از سوی شرکت‌های بین‌المللی و خارج از کنترل دولت این کشور، ایفای تعهدات کاهشی کشور را با عدم قطعیت روبه‌رو کند.

دست‌آورد نسبی توافق: تامین مذاکلهای همه اعضا

● هر چند که «نسبت دست‌آورد همه کشورهای دارای عدم توازن» است، اما به نظر می‌رسد که اولویت‌های حداقلی همه کشورها را از نظر اقتصادی و راهبردی تامین کرده است. مثلاً عربستان سعودی با تن دادن به کاهش تولید، می‌تواند با بهبود قیمت نفت به کاهش مشکلات اقتصادی خود اقدام کند و از نسبی دیگر ایران نیز به اولویت حداقلی خود در نیل به سطح تولید پیش‌تحریم خود دست یابد هر چند هیچ یک نتوانستند به اولویت‌های حداقلی خود دست یابند.

● هر چند گذار اوپک به کاهش عرضه به منظور بهبود قیمت نفت، می‌تواند به کاهش راهبردی سهم این کشورها از عرضه جهانی شود، اما مشارکت و همراهی غیر اوپکی‌ها با اوپک در کاهش تولید، امیدوار کننده است، هر چند که نسبت کاهش تولید اوپکی‌ها و غیر اوپکی‌ها نامتوازن است.

● مهمترین سود برنده کاهش تولید اوپک، تولید نفت شیل خواهد بود که در برخی میدان‌های نظیر بیکن از هزینه سرسبزی تولید هر بشکه از ۵۹/۰۳ دلار در سال ۲۰۱۴ به ۲۹/۴۴ دلار در سال ۲۰۱۶ کاهش یافته است. کاهش تولید اوپکی‌ها می‌تواند به افزایش قیمت نفت و تجاری شدن بیشتر منابع نامتعارف است.

ارزیابی نتایج توافق بر منافع انرژی جمهوری اسلامی ایران

● نقطه مثبت: توافق اوپک توانست «اولویت حداقلی» ایران را در پذیرش بالاترین حد تولید در دوره پیش‌تحریم یعنی ۳۹۷۵ هزار بشکه در روز مطابق آمارهای منابع ثانویه تامین کند.

● نقطه مثبت: مشارکت کاهش ۴/۵ درصدی تولید نفت ایران در توافق اوپک در کاهش از بالاترین سطح تولید گذشته ایران است که در حال حاضر به آن نرسیده است و ایران می‌تواند به بالاترین سطح تولید کنونی خود به میزان ۹۰ هزار بشکه نیز بیفزاید. در حقیقت مشارکت کاهشی ایران، اثر منفی بر سطح تولید کنونی کشور ندارد.

● نقطه مثبت: توافق بر گرفته از توافق اوپکی‌ها و بیشتر کشورهای غیر اوپک می‌تواند به نظم بخشی بیشتر در بازار و بهبود قیمت نفت و حل مشکلات فوری اقتصادی این کشورها در کوتاه مدت کمک کند.

● نقطه مثبت: به نظر می‌رسد که رویکرد همراهی ایران با توافق نفتی با میانجیگری روسیه، می‌تواند زمینه ساز تامین منافع کشور در حوزه‌های راهبردی غیر نفتی - نظیر تامین منافع راهبردی کشور در بحران سوریه - شود.

● نقطه منفی: در میان مدت، بسا توجه به افزایش بهره‌وری تولید چاه‌های منابع نامتعارف و کاهش هزینه‌های تولید، هر گونه افزایش قیمت نفت می‌تواند کاهش عرضه اوپک ۱/۲ میلیون بشکه در روز از طریق افزایش عرضه نفت نامتعارف جبران شود که می‌تواند سهم راهبردی اوپک در عرضه جهانی را تهدید کند.

● نقطه منفی: اولویت حداقلی ایران در حفظ سطح تولید پیش‌تحریم خود تامین شد، اما انصاف در کاهش تولید کشورهایی که در دوره کاهش اجباری نفت ایران به افزایش تولید خود پرداختند، صورت نگرفت. در مجموع می‌توان گفت که توافق اخیر اوپک و مشارکت ایران در این توافق را می‌توان «بیشینه ممکن منافع ایران» دانست که با «بیشینه مطلوب منافع کشور» فاصله دارد.

● روسیه نخست انتظار داشت «خط مقاومت عربستان و کشورهای اوپک» به کاهش قیمت نفت زودتر از این کشور سبب تحریک اوپک به کاهش عرضه و مداخله در بازار برای افزایش قیمت شود که به سود منافع اقتصادی و راهبردی روسیه منجر خواهد شد.

● فشارهای اقتصادی ناشی از کاهش قیمت نفت سبب شد که روسیه از انتظار برای توافق درونی اوپک برای کاهش تولید به رویکرد «زمینه سازی برای توافق از طریق نزدیک سازی مواضع متعارض عربستان و ایران و پذیرش مشارکت در کاهش تولید» روی بیاورد.

پیش‌انداز اجرایی شدن توافق و تداوم اثرگذاری آنها؛ ابهام و عدم قطعیت

● به فرض اجرایی شدن کاهش ۱/۲ میلیون بشکه در روز اوپک و ۶۰۰ هزار بشکه در روز غیر اوپک، باز هم بنا به آمارهای اوپک با مازاد عرضه ۴۰۰-۳۰۰ هزار بشکه در روز در بازار روبه‌رو خواهیم بود.

● وضعیت تولید آینده لیبی و نیجریه می‌تواند بخش زیادی از کاهش تعهد شده اوپک را جبران و از اثرگذاری توافق بر بهبود قیمت در بازار جلوگیری کند. توجه به شاخص‌های PRIX (متغیرهای سیاسی افزایش صادرات) لیبی در سه ماه چهارم سال ۲۰۱۶ حاکی از انتظار بهبود وضعیت سیاسی این کشور از نظر اثرگذاری مثبت در افزایش تولید نفت این کشور است.

● مشارکت کاهش ۶۰۰ هزار بشکه در روز غیر اوپک در همراهی با اوپک با تردید روبه‌رو است. به ویژه روسیه هنوز مشخص نیست که بر اساس سطح تولید ماه نوامبر یا دسامبر به کاهش ۳۰۰ هزار بشکه در روز خود اقدام خواهد کرد، این کشور در ماه‌های گذشته به افزایش اعلامی شدیدی در سطح تولید خود اقدام کرده که ممکن است

● مطابق ارزیابی‌های موسسه آکسفورد انرژی، روند تولید آتی نفت عراق از آنگست سریع گذشته پیروی نکرده و روند رشد در سال‌های آینده به دلیل مشکلات زیرساختی، مالی، امنیتی، نیازمندی‌های منابع آبی کند خواهد بود و تولید سال ۲۰۱۷ این کشور به نسبت سال ۲۰۱۶ رشد چندانی نخواهد داشت.

ایران: در جست‌وجوی سهم از دست رفته

● اولویت پیشینه و راهبردی ایران، بازگشت به سهم تولید این کشور از تولید کلی اوپک (۱۴-۱۳ درصد از کل تولید اوپک) و اولویت کمینه این کشور، بازگشت به سطح تولید پیش‌تحریم (حدود ۴ میلیون بشکه در روز) است.

● آسیب‌پذیری ایران به نسبت عربستان، روسیه و عراق در برابر کاهش قیمت‌ها به دلیل تطابق اجباری این کشور به حذف درآمدهای نفتی ناشی از دوران تحریم و ضرورت متنوع‌سازی اقتصادی، برنامه منسجم‌تر برای کاهش درآمدهای نفتی و سهم ۵ درصدی درآمدهای نفتی در تولید ناخالص داخلی (GDP) این کشور به نسبت سهم ۱۵ درصدی درآمدهای نفتی در تولید ناخالص داخلی (GDP) عربستان سعودی، در سطح کمتری است.

روسیه: سواری رایگان (Free Riding) از توافق اوپک یا زمینه سازی و مشارکت در توافق اوپک

● کاهش قیمت نفت هم به لحاظ اثرگذاری بر درآمدهای صادرات نفت و هم به دلیل اثرگذاری بر درآمدهای صادرات گازی روسیه بر اقتصاد این کشور اثرگذاری عمیقی دارد.

حمایت لوک اوپل از تصمیم روسیه درباره توافق اوپک

مدیرعامل لوک اوپل اعلام کرد که برای اجرایی شدن توافق اوپک و بهبود قیمت نفت، از هر گونه تصمیم وزارت انرژی روسیه در این باره حمایت می‌کند.

واگیت ال الکپروف، مدیرعامل شرکت لوک اوپل پس از نشست با جبار علی‌اللعبی، وزیر نفت عراق گفت: این شرکت به عنوان دومین تولیدکننده بزرگ نفت روسیه، از هر تصمیمی که وزارت انرژی این کشور در باره توافق سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) بگیرد، حمایت می‌کند.

وی اعلام کرد: لوک اوپل به منظور اجرایی شدن توافق حاصل از نشست امروز اعضای اوپک و بهبود قیمت‌های جهانی نفت، تابع تصمیم‌های وزارت انرژی روسیه است.

مقام‌های روسیه اعلام کرده‌اند که این کشور غیر عضو اوپک پیش از اتخاذ هر تصمیمی درباره چگونگی تثبیت قیمت‌های نفت، منتظر نتیجه نشست اوپک خواهد بود.

وزیر نفت ونزوئلا:

نهایی شدن توافق اوپک قیمت نفت را به سرعت بالا می‌برد

وزیر نفت ونزوئلا اعلام کرد که قیمت نفت در پی نهایی شدن برنامه تثبیت تولید اوپک به ۶۰ دلار خواهد رسید.

به گزارش خبرگزاری ایتر تاس، اولوخیو دل پینو، وزیر نفت ونزوئلا، گفت: در صورت عملیاتی شدن برنامه کاهش و تثبیت سطح تولید نفت اعضای سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) قیمت این کالا ممکن است به سرعت با پنج تا هفت دلار افزایش، به ۶۰ دلار برای هر بشکه برسد.

وی افزود: لازم است که ایران، لیبی و نیجریه به علت شرایط خاص آنها از اجرای این توافق معاف شوند.

بر اساس توافق اولیه اوپک در ماه سپتامبر امسال در الجزیره، قرار شد این سازمان عرضه خود را در سطح ۳۲ میلیون و ۵۰۰ تا ۳۳ میلیون بشکه در روز نگه دارد تا بازار به تثبیت برسد و قیمت‌های نفت افزایش یابد.

نفت ایران کمبود مشتری ندارد

می‌کنیم.

وی همچنین اعلام کرد: صادرات روزانه نفت خام ۲ میلیون و ۴۴۰ هزار بشکه است و با میعانات گازی به ۲ میلیون و ۸۰۰ هزار بشکه می‌رسد.

وزیر نفت ایران همچنین با اشاره به الزام آور بودن موافقتنامه اصولی (HOA) گفت: اکنون سه HOA امضا کرده‌ایم و چندسند دیگر در ماه آینده امضای کنیم؛ امیدوارم تا پایان امسال چند قرارداد بر اساس این موافقتنامه‌های اصولی که در گذشته به توافق رسیده‌ایم، امضا کنیم.

به گفته زنگنه، فاز ۱۱ پارس جنوبی، یاران جنوبی، مارون بنگستان، کوپال بنگستان و آسماری از جمله میدان‌هایی است که درباره آنها مذاکره شده است و گفت: امیدواریم با یک شرکت برای لایه نفتی پارس جنوبی و برای میدان‌های اسفندپار و فرزادبی توافق امضا کنیم.

وزیر نفت ایران همچنین اعلام کرد: با وجود برخی چالش‌های مالی، ایران از نظر فنی برای همکاری با شرکت‌های هندی برای توسعه میدان فرزادبی مشکلی ندارد و گفت: همه چیز به شرکت هندی بستگی دارد.

زنگنه با اشاره به تلاش ایران برای افزایش صادرات نفت پس از پایان تحریم گفت: ما از جانب مشتری مشکلی نداریم، مشکل این است که نفت بیشتری برای فروش نداریم و گر نه هیچ محدودیتی از جهت مشتری نداریم.

وزیر نفت درباره این که تولید ۳۰۰ هزار بشکه نفت ایران در ۲ ماه گذشته از چه محلی تامین شده است، گفت: افزایش ۳۰۰ هزار بشکه‌ای تولید روزانه نفت ایران در دو ماه گذشته، به طور عمده آزادگان، یادآوران، یاران و چند میدان عملیاتی دیگر در شرق کارون، بخشی از غرب و بخشی از شرق کارون بود که از میدان‌های برون فیلد است.

وزیر نفت ایران با اشاره به امضای چند قرارداد با شرکت‌های روسی لوک اوپل، تات نفت، روسنفت، زاروینز نفت و گاز پروم نفت اظهار کرد: روابط خیلی خوبی با شرکت‌های روسی داریم.

بیژن زنگنه، وزیر نفت ایران، پیش از آغاز نشست غیر علنی روز چهارشنبه (۱۰ آذر ماه) اوپک، مواضع و دیدگاه‌های خود را با خبرنگاران در میان گذاشت. وی پیش از آغاز یکصد و هفتاد و یکمین نشست اعضای اوپک اعلام کرد: به نظر می‌رسد همه برای توافق آماده‌اند.

وی همچنین با اشاره به گفت‌وگوی تلفنی رؤسای جمهوری ایران و روسیه گفت: تصمیم‌گیری درباره تولید نفت روسیه در اختیار بالاترین مقام یعنی آقای پوتین است؛ پس از گفت‌وگوی روحانی و پوتین، مسئولان نفتی روسیه که با دوستان ما یعنی الجزایر و ونزوئلا دیدار کرده بودند، نظرشان را تغییر دادند و گفتند برای همکاری با اوپک، تولید خود را کاهش می‌دهند.

به گفته وزیر نفت ایران، اعضای اوپک همچنین درباره استفاده از منابع ثانویه به توافق رسیده‌اند و برای نظارت بر اوضاع، باید به منابع ثانویه تکیه کنیم.

زنگنه در پاسخ به پرسشی درباره ارسال نامه‌ای از سوی ایران به اوپک درباره لزوم کاهش تولید عربستان گفت: من چیزی ننوشته‌ام اما این روزها نامه‌های بسیاری میان اعضای اوپک مبادله شده است.

وی با بیان این که اعضای اوپک درباره برگزاری نشست با تولیدکنندگان غیر عضو اوپک بحثی نداشته‌اند، گفت: به نظر نمی‌رسد که ضرورتی داشته باشد، تنها مسئله مهم برای ما این است که غیر اوپکی‌ها بپذیرند تولیدشان را کاهش دهند چه بان نشست و چه بدون آن.

وزیر نفت ایران همچنین در پاسخ به پرسشی درباره قیمت مطلوب نفت از دید ایران گفت: قیمت نفت را بازار تعیین می‌کند، نه ایران و نه اوپک. اما قیمت بالای ۵۰ دلار مناسب است.

زنگنه همچنین با اشاره به برخی گمانه‌زنی‌ها درباره دوره شش ماه اجرای توافق کاهش تولید اوپک، گفت: این می‌تواند مرحله اول از هر توافقی باشد. ما با یک رقم آغاز و در آینده آن را مدیریت

تلاش وزیر نفت در اوپک برد بزرگی است

وزارت نفت با استقامت توانست احقاق حق کند

موفقیت‌های شایسته برای کشور به دست بیاوریم. این موفقیت برای دولت و مسئولان وزارت نفت و حوزه دیپلماسی جای تبریک دارد.

قاسمی عنوان کرد: آنچه در رسانه‌ها به بحث همکاری ایران و عربستان مطرح شده، می‌توان نفت و اوپک را دومین گام بدانیم.

ایران در حوزه دیپلماسی انرژی افزود: بحثی که در اوپک اتفاق افتاد، در وهله نخست نتیجه مقاومت ملت ایران و مقاومت همکاران در وزارت نفت و دولت می‌دانم که با استقامت و مواضع خود به جایی رسیدند که احقاق حق کنند. سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: دیپلماسی ایران، تلاش وزارت نفت و شخص وزیر در اجلاس اوپک، برد بزرگی است و نشان می‌دهد اگر از خردمندی و اتکا به خود و اعتماد به نفس استفاده کنیم، می‌توانیم

سخنگوی وزارت امور خارجه گفت: تلاش وزارت نفت و شخص وزیر در نشست اوپک کار را به جایی برد که اوپک پذیرفت روزانه یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه از تولید خود را برای مدت ۶ ماه بکاهد و ایران سقف پیشین خود را حفظ کند.

بهرام قاسمی در نشست دو هفتگی خود با خبرنگاران اعلام کرد: در باره توافق نشست ۱۷۱ سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در وین و پیروزی دیپلماتیک

وزیر نفت نشست ۱۷۱ اوپک را تشریح کرد:

تعامل اوپک در عین رقابت و اختلاف‌های سیاسی

وزیر نفت با بیان این که اوپک نشان داد در عین رقابت و حتی داشتن اختلاف‌های شدید سیاسی باز با هم همکاری و تعامل دارد، گفت: من فکر می‌کنم با همکاری غیر اوپکی‌ها، قیمت نفت خیلی محکم بالای ۵۰ دلار برای هر بشکه بايست. بیژن زنگنه پنجشنبه ۱۱ آذر ماه در بخش خبری ساعت ۱۴ که از شبکه یک سیما جمهوری اسلامی ایران پخش می‌شود، نتایج یکصد و هفتاد و یکمین نشست عادی وزیران نفت و انرژی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) در وین را تشریح کرد.

■ اصل توافق اوپک چه بود و چگونه شد که با وجود کاهش سهمیه دیگر اعضای این سازمان با افزایش سهمیه تولید نفت خام ایران موافقت شد؟

وزیر نفت ضمن تبریک حلول ماه ربیع المولود گفت: این تصمیم، تصمیم مهمی است، اوپک بیش از ۲۰ سال در بازار منفعل بود. بعضی‌ها می‌گفتند اوپک دیگر مرده است. در الجزایر نشانی از زنده بودن اوپک نمایان شد و این تصمیم را گرفتیم که تولید اوپک را به ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز برسانیم، در واقع تصمیم نشست ۱۷۱ اوپک همان است و مقدار سهمیه هر کشور برای کاهش در این نشست تعیین شد. با تصمیم نشست ۱۷۱ اوپک، اعضای این سازمان یک میلیون و ۲۰۰ هزار بشکه کاهش تولید خواهند داشت که تولید اوپک را به ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز می‌رساند؛ همه کشورهای مؤلف شدند ۴/۵ درصد از آخرین تولید خود را که بر پایه ماه اکتبر است کاهش دهند جز ایران؛ پایه تولید نفت خام ایران، پس از ماه‌ها جنگ اعصاب، درگیری، آمد و رفت و بحث‌های فراوان و اعصاب خرد کن، سرانجام به مبنای بالاترین رقم تولید تاریخی ایران در سال ۲۰۰۵ بر مبنای گزارش منابع ثانویه، سه میلیون و ۹۷۵ هزار بشکه در روز گذاشته شد و بر این اساس، همانطور که در گزارش هم خواندید موافقت شد ایران تولید خود را به طور میانگین ۹۰ هزار بشکه نسبت به رقم ماه اکتبر، در ۶ ماه آینده که دوره اعتبار این تصمیم است، افزایش دهد.

■ با وجود این که به هر حال در اوپک با کشورها همکاری می‌کنیم، در بازار رقیب هستیم چگونه شد اعضا، به ویژه

عربستان این توافق را پذیرفت؟

وزیر نفت پاسخ داد: ببینید، این یک مطلب بسیار مهم است که مادر زندگی خود و در زندگی حکومتی ما باید به آن توجه کنیم یعنی می‌شود در عین رقابت و حتی داشتن اختلاف‌های شدید سیاسی باز با هم همکاری و تعامل داشت، نمونه خوب این موضوع هم اکنون اوپک است یعنی در واقع در عین حالی که اعضا با هم رقابت دارند و بعضی از مواقع اختلاف‌های شدید سیاسی داریم، اما توانستیم تعامل کنیم، بخشی از تعامل به قدرت کشور است. قدرت شما برای تولید؛ قدرت هر کشور برای تولید و ظرفیت مازاد تولید حرف اول و آخر را در اوپک می‌زند. شما اگر قوی باشید، می‌توانید حرفتان را جلو ببرید اما اگر ضعیف باشید، با خواهش و تمنا کسی به حرف و کار شما گوش نمی‌دهد. مادر این موضوع نه تنها در وزارت نفت بلکه در کشور ایستادگی داشتیم و روی حرفمان ماندم که باید وضع تولید ایران به سطح پیش از تحریم‌ها برسد؛ البته خیلی‌ها هم به ما انتقاد کردند که شما با این کار تان قیمت نفت را کم می‌کنید حتی کاریکاتور بنده را کشیدند و نوشتند: مفت فروش، اما ما ایستادیم و منافع ملی برایمان اصل بود و خداوند کمک کرد و نتیجه داد.

■ پیش‌بینی بازار همیشه کار سختی است اما از دیشب تا کنون میانگین قیمت نفت بیش از پنج دلار برای هر بشکه افزایش یافته است. فکر می‌کنید تا یک ماه آینده که تصمیم اوپک اجرایی می‌شود و فصل سرما هم است و در کنار دیگر متغیرهای

بازار آیا افزایش قیمت نفت همچنان ادامه خواهد یافت؟

وزیر نفت گفت: ماه دسامبر ماه بدی برای بازار است و همه نفت نمی‌خرند و تقاضا کم می‌شود، سطح ذخیره سازی در انبارهای خود را کم می‌کنند که سودهای آخر سال خود را نشان بدهند اما سرانجام با همکاری روسیه که این هم مهم است که پس از مکالمه تلفنی دکتر حسن روحانی، رئیس جمهوری اسلامی ایران و ولادیمیر پوتین، رئیس جمهوری فدراسیون روسیه، این کشور خیلی آشکارا مواضع خود را به کاهش تولید تغییر داد، در حالی که پیش‌تر بحث طرح «فریز نفتی» را مطرح می‌کرد و این برای ما و اوپک بارزش بود و آنها قبول کردند تولید خود را ۲۰۰ هزار بشکه در روز کاهش دهند و اگر این ۲۰۰ هزار بشکه را در کنار ۳۰۰ هزار بشکه‌ای که قرار است بقیه کشورهای غیر عضو اوپک کاهش دهند، اضافه کنند، من فکر می‌کنم قیمت‌ها خیلی محکم بالای ۵۰ دلار برای هر بشکه بايست.

■ اگر محرمانه نیست حد اکثر توان تولید نفت خام ایران هم اکنون چقدر است؟

زنگنه پاسخ داد: حدود سه میلیون و ۸۰۰ و نزدیک سه میلیون و ۹۰۰ هزار بشکه در روز واقعیتی است که داریم تولید می‌کنیم البته منابع ثانویه ملاک اوپک است که در اکتبر تولید نفت ایران را سه میلیون و ۷۰۷ هزار بشکه در روز زدند، اما در همه کشورهای تولید واقعی آنها با مقدار تولیدی که منابع ثانویه می‌گویند متفاوت است، اما ما باید ظرفیت تولید نفت خود را بالا ببریم.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در نامه‌ای به وزیر نفت:

تثبیت سهم ایران در اوپک، مایه مباحثات کارکنان صنعت نفت است

عالی‌پور در این نامه با تبریک این موفقیت ملی یادآور شده است: مجموعه مناطق نفتخیز جنوب و شرکت‌های تابعه با عزم و اراده‌ای دوچندان در راستای تحقق برنامه‌های تحول خواهانه وزارت نفت و شرکت ملی نفت ایران گام برداشته و از هیچ کوششی دریغ نخواهند کرد.

یکصد و هفتاد و یکمین نشست اعضای اوپک، نتیجه‌موضوع اصولی وزیر محترم نفت و پافشاری بر منافع درازمدت جمهوری اسلامی ایران بوده است. وی در این نامه اظهار امیدواری کرده است که آثار ارزشمند این توافق در قالب افزایش منطقی بهای نفت و دسترسی جمهوری اسلامی ایران به اهداف بلندمدت اقتصادی ظاهر شود.

مدیرعامل شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب در نامه‌ای به وزیر نفت، اعاده و تثبیت سهم ایران در اوپک را مایه مباحثات و افزایش انگیزه کارکنان صنعت نفت برای ادامه مسیر تعالی کشور عنوان کرد. بیژن عالی‌پور در این نامه تصریح کرده است: دستاوردارزشمند

حمید ابوظالبی
معاون سیاسی دفتر
رئیس جمهوری

گام بلند ایران و روسیه در بازار نفت

ای خواهد بود، چرا که ایران و روسیه مصمم هستند پیش از آن که واقعاً دیر شود، از عراق و سوریه تا یمن، منطقه را سامان دهند، بنابراین پس از سفر اخیر وزیر خارجه و مقامات امنیتی ترکیه، پوتین هم به زودی نماینده‌ای ویژه به تهران خواهد فرستاد که این موضوع گامی بلند در هماهنگی سیاسی-امنیتی منطقه خواهد بود. سومین تحول باید در سیاست و امنیت در خلیج فارس صورت پذیرد؛ که درایت در اجلاس هفته آینده کشورهای جنوب خلیج فارس می‌تواند راهگشای آن باشد. این نشست می‌تواند پس از توافق نفتی، گام بعدی را در عرصه سیاسی با پذیرش اصل گفت‌وگو، دیپلماسی دوجانبه و اعزام هیئت بردارد؛ این واقع بینی مبارکی خواهد بود.

گفت‌وگوی مفصل تلفنی روحانی و پوتین، یک روز پیش از نشست ۱۷۱ اوپک در وین نشان داد زمانی که قدرت‌های بزرگ توافق می‌کنند، می‌توان شاهد تحولات بزرگی بود. نخستین نماد این تحول در یکصد و هفتاد و یکمین نشست عادی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) اتفاق افتاد و ایران و روسیه توانستند با توافق منصفانه بر میزان تولید، و رضایت اعضا، گام بلندی در بازار نفت بردارند. دومین تحول در زمینه حل و فصل معضلات منطقه

توافق اوپک؛ الگویی برای اصلاح دیگر مناسبات دو کشور

سعید لیلز
استاد دانشگاه

توافق به دست آمده، پیروزی بزرگی برای ایران و عربستان بود و همین مسئله می‌تواند الگویی برای اصلاح دیگر مناسبات دو کشور و عادی سازی آن باشد. آشکار است که این مهم برودی تاریخی برای جمهوری اسلامی ایران بود، اما از این که آن را شکستی

برای عربستان تلقی کنیم، به شدت مخالفم. این دستاورد نشان داد تهران و ریاض از همکاری متقابل سود بیشتری می‌برند تا این که بخواهند دشمنی داشته باشند. هر چند عربستان در این توافق تاریخی با کاهش پنج درصدی تولید نفت خود موافقت کرد، اما همین مسئله افزایش ۱۰ درصدی قیمت جهانی نفت را به دنبال داشت که در نتیجه عربستان نیز به اندازه پنج درصد منتفع می‌شود و سود پنج درصدی عربستان در این قضیه، افزایش درآمد روزه حداقل ۲۵ میلیون دلاری برای این کشور در شرایط کنونی را به دنبال دارد. اگر روابط تهران و ریاض از حالت خصومت کنونی به سمت تلاش برای عادی سازی پیش برود، دو کشور در این شرایط بحرانی منطقه‌ای نفع بیشتری خواهند داشت. امروز ایران نیازمند تنش زدایی در روابط خارجی خود به ویژه با ترکیه و عربستان است و این موضوع در باره سعودی‌ها با توجه به مرتبط نبودن آن چنانی روابط اقتصادی دو طرف و حتی رقابت در برخی زمینه‌ها، سخت تر بوده و نیازمند تلاش بیشتری است. در شرایط کنونی و روی کار آمدن دونالد ترامپ در آمریکا و سردرگمی سیاست خارجی واشنگتن که دست کم چهار تا پنج ماه به طول خواهد انجامید، تهران و ریاض می‌توانند با انجام مذاکره‌های دوجانبه و حتی سه جانبه به توافق‌هایی بر سر مسئله یمن، سوریه و حتی ساماندهی روابط ژئوپولیتیک میان دو طرف برسند. هر یک دلار افزایش قیمت نفت می‌تواند یک تا ۱/۲ میلیارد دلار افزایش درآمد ارزی برای کشور داشته باشد، این درآمد‌ها بیش از مجموع پارانه ماهیانه‌ای است که دولت به مردم پرداخت می‌کند و بر این اساس به طور قطع می‌تواند آثار مثبتی بر رفاه مردم داشته باشد. فراموش نمی‌کنیم گروه‌هایی در ایران وجود دارند که منافشان در گرو ایجاد تنش و تشنج است و این موضوع را به دفعات در حوادثی همچون آتش زدن سفارت عربستان، و... شاهد بودیم؛ اما توده مردم، دولت و شخص مقام معظم رهبری این گونه نمی‌اندیشند.

معامله برد - برد ایران در اوپک

علی شمس اردکانی

رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی و صنایع معادن ایران

تصمیم اوپک برای کاهش سقف تولید معامله برد- برد ایران در اوپک و منطبق بر منافع ملی ایران است. از سویی سبب می‌شود که شرایط اقتصادی ایران تا یکسال آینده به لحاظ اقتصادی پایدار بماند. سعودی‌ها به همکاری ایران و روسیه برای این تصمیم نیاز داشتند و می‌خواستند رقیبشان، روسیه، تولید خود را فریز کند و از سویی ایران هم در نهایت راضی باشد؛ البته سعودی‌ها چون در حال فروش بخشی از سهام شرکت دولتی نفت سعودی آرامکو هستند، نیاز دارند که قیمت نفت بالاتر برود تا بتوانند سهام آرامکو را به قیمت بالاتری بفروشند. قیمت سهام آرامکو تابعی از قیمت نفت است و قیمت نفت می‌باید با قیمتی که برای جذب سرمایه در صنعت نفت عربستان و در شیل اوایل نیاز است، بالا برود که این سرمایه‌گذاری با صرفه باشد. به دنبال توافق روز چهارشنبه (۱۱ آذر) اوپک، قیمت‌ها پنج دلار افزایش داشت و این پنج دلار جذب سرمایه برای آرامکو و هم نفت شیل بهبودی بخشد. در ضمن حدود یک میلیون بشکه از کل تولید اوپک پایین می‌آید، بنابراین دنیا از این تصمیم نفع خواهد برد. نفت ۵۵ تا ۶۰ دلاری برای آرامکو ۱۰۰ میلیارد دلار سود در فروش سهام به دنبال خواهد داشت، سعودی‌ها می‌توانند با این قیمت سهام آرامکو را به پول تبدیل کرده و در ضمن با فروش روزه

حدود ۱۰ میلیون بشکه روزه ۵۰ تا ۶۰ میلیون دلار هم از افزایش قیمت سود ببرند. طرح اجرایی کاهش تولید بر اساس تصمیم اوپک از یک ماه دیگر آغاز و پیش‌بینی می‌شود که قیمت‌ها تا اوایل تابستان سال آینده بالا برود و به محدوده ۵۵ تا ۶۰ دلار برسد که این افزایش نتیجه تصمیم اوپک است و می‌توان گفت یک تصمیم برد- برد بوده است. موضع ایران در این مذاکرات بر مبنای منافع ملی بود، تا کید کرد: در معاملات بین‌المللی منافع ملی مهم است و نه آنچه در کتاب حق و حقوق نامیده می‌شود. در این مذاکره هم منافع ملی در نظر گرفته شد؛ مسئله بعدی این است که این روحیه توافق چه مدت دوام دارد که من فکر می‌کنم یک سال می‌ماند. با این توافق دستگاه دیپلماسی می‌تواند مسائل دیگر را هم حل کند؛ از جمله مسائل سیاسی با عربستان سعودی. در واقع این توافق می‌تواند پیش درآمد معامله برد- برد دیگری در دستگاه دیپلماسی باشد. توافق اوپک راهکاری برای بهبود کل شرایط منطقه‌ای در ساختار جدید ایجاد خواهد کرد، گفت: به هر حال مسائل پیچیده را باید دولت‌مردان حل کنند، نه این که در خیابان حل شود. از سویی دیگری بی‌عملان هم در برابر پیچیدگی‌ها به عافیت نمی‌رسند؛ تجربه نشان داده که برای آرام کردن یک حریف بهترین راه این است که به او پیشنهاد همکاری بدهید. در اینجا دیپلماسی نفتی ما خوب بود. از الجزایر تا کنون دیپلماسی ما خوب کار کرده است.

بیانیه پایانی نشست اوپک

یکصد و هفتاد و یکمین نشست وزیران نفت و انرژی سازمان کشورهای صادرکننده نفت (اوپک) روز چهارشنبه (دهم آذر ماه) در وین با صدور بیانیه‌ای به کار خود پایان داد. به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دبیرخانه اوپک، نشست یکصد و هفتاد و یکم روز چهارشنبه ۳۰ نوامبر ۲۰۱۶ (۱۰ آذر ماه) به ریاست محمد بن صالح السادة، وزیر انرژی و صنعت قطر و رئیس هیئت نمایندگی این کشور، در وین اتریش برگزار شد.

این نشست از حضور ایگناسیوس جونان، وزیر انرژی و منابع معدنی اندونزی، که برای نخستین بار در نشست اوپک شرکت می‌کرد، استقبال و از تلاش‌های سودیرمان سعید برای عضویت دوباره این کشور در اوپک در پایان سال ۲۰۱۵ میلادی قدر دانی کرد.

افزون بر این، نشست از حضور شماری از وزیران که برای نخستین بار در نشست اوپک شرکت می‌کردند، شامل نورالدین بو طرفه، وزیر انرژی الجزایر، اتین دیودونه انگوپو، وزیر نفت و هیدروکربن‌های گابن، جبار علی حسین اللعیبی، وزیر نفت عراق و گواایلاتومه لانگ، وزیر امور خارجه اکوادور، که ریاست هیئت نمایندگی کشورش را در این نشست به عهده داشت، استقبال کرد.

این نشست گزارش محمد سانوسی بارکیندو، دبیر کل اوپک، گزارش و پیشنهادهای کمیته بلندپایه را که پس از توافق الجزیره در یکصد و هفتادمین نشست فوق‌العاده اوپک در ۲۸ سپتامبر (هفتم مهر ماه) در الجزایر تشکیل شد، گزارش هیئت کمیسیون اقتصادی، اسناد راهبرد دراز مدت اوپک (ال تی اس) و همچنین موضوع‌های گوناگون اداری را بررسی کرد. به نظر حاضران، دورنمای رشد اقتصاد جهانی برای سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ به صورت منطقی به ترتیب ۲/۹ و ۳/۱ است. عرضه کشورهای تولیدکننده نفت غیر عضو اوپک در سال ۲۰۱۶ تا ۸۰۰ هزار بشکه در روز کاهش و در سال ۲۰۱۷ میلادی ۳۰۰ هزار بشکه در روز افزایش خواهد یافت و پیش‌بینی می‌شود که رشد تقاضای جهانی نفت خام در سال‌های ۲۰۱۶ و ۲۰۱۷ حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار

بشکه در روز باشد.

هر چند این ارقام و آمار تاکیدی بر ادامه برقراری دوباره توازن در بازار است، این نشست تصریح کرد که سطح ذخیره سازی‌های کشورهای عضو سازمان همکاری اقتصادی و توسعه (اوی سی دی) و کشورهای غیر عضو این سازمان همچنان هم بسیار بالاتر از میانگین پنج ساله است.

نشست ۱۷۱ اوپک همچنین با توجه به افت سرمایه‌گذاری‌ها در صنعت نفت در سال‌های ۲۰۱۵ و ۲۰۱۶ و همچنین اخراج شماری از کارکنان فعال در این بخش در طول سال‌های اخیر، بر اهمیت استمرار سرمایه‌گذاری‌های مداوم و قابل پیش‌بینی برای تأمین عرضه نفت در میان مدت و بلندمدت تأکید کرد.

این نشست همچنین مراتب تشکر و قدر دانی عمیق خود را از تعهد و همکاری ارزشمند کمیته بلندپایه برای اجرای توافق الجزیره اعلام کرد. تلاش‌های این کمیته به اجماع کشورهای عضو بر اساس پیشنهاد الجزایر کمک کرد.

نشست ۱۷۱ اوپک بر اساس پیمان الجزیره، تصمیم گرفت هدف تازه تولید ۱۴ کشور عضو اوپک یعنی رقم ۳۲ میلیون و ۵۰۰ هزار بشکه در روز را به منظور شتاب در روند کاهش مازاد عرضه و پیشبرد ایجاد توازن دوباره در بازار نفت، اجرا کند. این توافق از یکم ژانویه ۲۰۱۷ اجرایی خواهد بود.

این کنفرانس همچنین تصمیم گرفت که کمیته بلندپایه نظارتی مرکب از وزیران نفت و با کمک دبیرخانه اوپک به منظور نظارت بر اجرای این توافق تشکیل دهد.

کشورهای عضو نیز بر تعهد خود برای ایجاد بازار باثبات و متوازن و رساندن قیمت‌ها به سطح مناسب برای تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان تأکید کردند.

حاضران در این نشست بر اساس پیشنهادهای کمیته بلندپایه توافق الجزیره، همچنین با رسمی کردن چارچوبی برای همکاری میان کشورهای تولیدکننده عضو و غیر عضو اوپک بر اساس معمول و مناسب موافقت کردند.

این کنفرانس بر اهمیت همکاری دیگر کشورهای تولیدکننده نفت با این توافقنامه نیز تأکید کرد.

نشست ۱۷۱ اوپک همچنین مراتب قدر دانی و سپاس خود را از کشور الجزایر، نورالدین بو طرفه و محمد حامل، نماینده این کشور در هیئت عامل اوپک، به علت همکاری قابل توجه آنان برای اجرای پیمان الجزیره، ابراز کرد.

این نشست همچنین گزارش هیئت عامل را درباره دومین بررسی پنج‌ساله راهبرد بلندمدت اوپک، بررسی و برنامه راهبردی بلندمدت تصویب کرد که در دو سال گذشته طراحی شده و نتیجه پژوهش و تحلیل جامع و قوی است.

شرکت کنندگان در این نشست همچنین با استقبال از اجرای زود هنگام موافقتنامه تغییرات اقلیمی پاریس، تأکید می‌کنند که اوپک به حمایت از اجرای موفقیت آمیز و فراگیر این توافقنامه به منظور تضمین نتیجه برد برد برای همگان ادامه خواهد داد.

صد و هفتاد و یکمین کنفرانس عادی اوپک در وین، خالد الفالح، وزیر انرژی، صنعت و منابع معدنی عربستان، را به مدت یک سال از یکم ژانویه سال ۲۰۱۷ میلادی، به عنوان رئیس دوره‌ای اوپک انتخاب کرد.

در همین حال، سهیل محمد المزروعی، وزیر انرژی امارات نیز از یکم ژانویه سال آینده میلادی به عنوان نایب رئیس دوره‌ای اوپک برگزیده شد.

کنفرانس اوپک همچنین در نشست ۱۷۱ این سازمان استوائو پدرو، نماینده آنگولا در هیئت عامل اوپک را به عنوان رئیس هیئت عامل این سازمان و ویلسون پاستور، نماینده اکوادور در هیئت عامل اوپک را به عنوان نایب رئیس برگزیدند که دوره مسئولیت آنان نیز یکساله خواهد بود و از یکم ژانویه سال ۲۰۱۷ میلادی آغاز می‌شود.

این نشست تصمیم گرفت که نشست بعدی عادی اوپک، روز پنجشنبه ۲۵ ماه مه سال ۲۰۱۷ میلادی (چهارم خرداد ماه ۱۳۹۶) در وین برگزار شود.

حاضران در این نشست در پایان قدر دانی و سپاس خالصانه خود را از دولت و مردم جمهوری اتریش و همچنین مقام‌ها و مسئولان شهر وین به دلیل مهمان نوازی و پذیرایی گرم و تدارکات عالی برای برگزاری این نشست، ابراز کردند.

تا پایان آذر ماه امسال برداشت ۲۸ میلیون متر مکعب گاز از فاز ۲۱ آغاز می شود

با تکمیل عملیات راه اندازی خط لوله فاز ۲۱ میدان گازی پارس جنوبی و انتقال گاز سکوی این فاز به پالایشگاه خشکی فازهای ۲۰ و ۲۱ این میدان مشترک؛ برداشت یک میلیارد فوت مکعبی گاز در روز (۲۸ میلیون متر مکعبی) تا پایان آذر محقق خواهد شد. راه اندازی فازهای ۲۰ و ۲۱ پارس جنوبی از جمله اولویت های وزارت نفت در سال جاری است که با تکمیل توسعه این فازها ایران می تواند روزانه ۵۶ میلیون متر مکعب معادل ۲ میلیارد فوت مکعب گاز از میدان گازی پارس جنوبی برداشت کند. فازهای ۲۰ و ۲۱ پارس جنوبی دارای دو

سکو هر یک با ظرفیت برداشت ۲۸ میلیون متر مکعب گاز (یک میلیارد فوت مکعب) در روز است که شرکت مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران اجرای بخش فراساحل این فاز و ساخت سکوها را بر عهده دارد. سکوی فاز ۲۱ پارس جنوبی ۲۷ آبان ماه امسال راه اندازی شد و اکنون براساس گزارش شرکت مهندسی و ساخت تاسیسات دریایی ایران، عملیات راه اندازی خط لوله فاز ۲۱ هم تکمیل شده است تا در نیمه دوم آذر ماه امسال شاهد انتقال ۲۸ میلیون متر مکعب گاز این فاز به پالایشگاه خشکی فازهای ۲۰ و ۲۱ پارس جنوبی باشیم. محمد مشکین فام، مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس، هم پیش از این گفته بود که ایران روزانه ۴۶۰ میلیون متر مکعب گاز از میدان گازی پارس جنوبی برداشت می کند که با وارد مدار شدن گاز فاز ۲۱ پارس جنوبی، انتظار می رود تا پایان پاییز امسال برداشت گاز از این میدان به ۵۰۰ میلیون متر مکعب در روز برسد. سکوی دو هزار و ۷۰۰ تنی فاز ۲۱ پارس جنوبی در یارد خرمشهر ساخته شده است. این سکو هم اکنون با پیشرفت ۹۲ درصد عملیات پیش راه اندازی و ۷۷ درصد عملیات راه اندازی، و رفع ایرادات (پانچ ها) مراحل نهایی انتقال گاز به پالایشگاه فازهای ۲۰ و ۲۱ را می گذراند.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی:

پتروشیمی تخت جمشید آماده بهره برداری شد

افزوده را تولید می کنند، دغدغه اصلی توسعه کشور دانست و افزود: در این حوزه ۲۶ طرح با سرمایه مورد نیاز ۳۶۰۰ میلیارد تومان برآورد ایجاد ۱۳۰۰ شغل جدید، امکان سنجی اقتصادی شده و آماده واگذاری به فعالان بخش خصوصی و صنعتگران است.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی همچنین به ۱۱۷ طرح صنایع تکمیلی اشاره کرد که مطالعه روی آنها آغاز شده است و در طول برنامه ششم توسعه آماده و به سرمایه گذاران واگذار می شوند. وی با اشاره به برنامه دولت برای توسعه پتروشیمی در برنامه ششم توسعه گفت: سرمایه گذاری مناسبی برای ایجاد ظرفیت ۷،۵ میلیون تن محصول بالادستی، میانی و تکمیلی در برنامه ششم توسعه پیش بینی شده است؛ عمده این طرح ها در حوزه زنجیره طرح های متانول، پروپان، بوتان، اتیلن، بنزن و تبدیل متانول به پروپیلن هستند.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، تنها محدودیت این منطقه برای توسعه صنایع را محدودیت زمین برای واگذاری اعلام کرد و گفت: اکنون حدود ۱۵ درصد از مساحت منطقه زمین خالی داریم که به طور عمده برای طرح های پایین دست و کوچک مناسب هستند، بنابراین موضوع طرح توسعه منطقه ویژه در دستور کار شرکت ملی صنایع پتروشیمی و سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی قرار گرفته است.

به گزارش سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، وی افزود: سایر زیرساخت های موجود در منطقه اعم از آب، برق، گاز و ... کفاف صنایع جدید طرح توسعه را نیز می دهد؛ ۱۵۰۰ مگاوات برق، ۲۶ میلیون متر مکعب ظرفیت دریافت گاز و ۳۵۰ هزار متر مکعب توانایی انتقال آب به منطقه موجود است و قرار است اراضی جدید در همجواری منطقه کنونی به نحوی طراحی شود که ضمن حفظ منابع طبیعی، امکان ایجاد اسکله های جدید صادراتی قابل دستیابی باشد.

شهیدی نیا با پیش بینی جذب سرمایه ۹ تا ۱۰ میلیارد دلاری تا پایان برنامه ششم در منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی گفت: این میزان حدود ۱۰ تا ۱۵ هزار شغل جدید ایجاد خواهد کرد که تحقق آن مستلزم حمایت همه مسؤولان استانی و کشوری است.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی با اشاره به ۲۲ طرح در حال احداث (از ۲۰ تا ۹۹ درصد پیشرفت فیزیکی) با سرمایه گذاری دو میلیارد دلار در این منطقه گفت: فاز ۲ پتروشیمی کارون و مجتمع تخت جمشید آماده بهره برداری است.

سیدامید شهیدی نیا، مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی با تشریح اهمیت صنعت پتروشیمی گفت: امروزه صنعت پتروشیمی به عنوان صنعت ارزش آفرین کشور و به عنوان تنها راهکار جلوگیری از خام فروشی نفت و تولید ارزش افزوده از این ماده مهم، در برنامه ریزی های کلان کشور بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است.

وی با تبیین تاریخچه ای از ایجاد منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی، وضع این قطب صنعت پتروشیمی کشور را از نظر سرمایه گذاری، ظرفیت تولید و اشتغال زایی تشریح کرد و افزود: ایجاد ظرفیتی معادل ۲۶ میلیون تن تولید محصولات پتروشیمی در سه حوزه بالادست، میانی و پایین دست و ایجاد ۳۰ هزار شغل مستقیم، دستاوردی است که با ۱۷ میلیارد دلار سرمایه گذاری، در ۱۹ سال گذشته در مساحتی به وسعت ۲۶۰۰ هکتار حاصل شده است که این میزان، ۴۳ درصد از سهم پتروشیمی کشور است.

مدیرعامل سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی با ارائه اطلاعاتی درباره فعالیت شرکت های این منطقه

گفت: تاکنون ۱۶۱ مجوز احداث واحدهای صنعتی صادر شده است که از این میان ۹۱ واحد به طور کامل فعال است، ۲۲ طرح در حال احداث (از ۲۰ تا ۹۹ درصد پیشرفت فیزیکی) با سرمایه گذاری ۲ میلیارد دلار سه هزار شغل ایجاد خواهند کرد و ۲ واحد تخت جمشید و فاز دوم پتروشیمی کارون نیز آماده بهره برداری هستند.

شهیدی نیا واحدهای نیمه فعال منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی را ۴۰ واحد اعلام کرد و افزود: این واحدها تاکنون پیشرفت مناسبی نداشته اند که در تلاش برای رفع مشکلات آنها هستیم؛ اما در صورتی که جدیدی را در سرمایه گذاران آن مشاهده نکنیم، امکانات و زیرساخت ها را از آنها پس می گیریم و به سرمایه گذاران جدید واگذار می کنیم.

وی، صنایع تکمیلی پتروشیمی را که بیشترین اشتغال زایی و ارزش

را اعلام کرد و افزود: با پمپی کردن چاه شماره ۳۱ میدان نوروز (NR-۳۱)، برداشت نفت از این چاه افزایش یافته است.

وی گفت: عملیات پمپی کردن این چاه از دهم شهریور ماه امسال با فراهم کردن بستر

با استفاده از فناوری پمپ الکتریکی شناور (ESP) در یکی از چاه های میدان نوروز، برداشت نفت از این میدان افزایش یافت.

مسعود بیرانوند، رئیس منطقه عملیاتی بهرگان در شرکت نفت فلات قاره ایران این خبر

مناسب از جمله اجرای کابل کشی، نصب ترانس، کلید برق ولتاژ بالا، junction box و switchboard و تنظیم رله های حفاظتی از سوی کارکنان سکوی نوروز جدید آغاز شد و سرانجام پس از تکمیل، این چاه پنجم آبان ماه امسال با میزان تولید اولیه هزار و ۸۰۰ بشکه در روز در مدار قرار گرفت.

به گفته بیرانوند، در حال حاضر پس از گذشت یک ماه از آن تاریخ و با پایش مستمر پارامترهای تولیدی و تنظیم میزان تولید بهینه، چاه با تولید حدود ۲ هزار بشکه در روز به طور پیوسته و بدون مشکل در مدار قرار دارد. بر اساس اعلام شرکت نفت فلات قاره ایران، در سال های اخیر کاهش فشار سرچاهی در اثر افزایش میزان آب دهی موجب تناوبی شدن

از سوی شرکت ملی حفاری انجام شد حفاری و تکمیل ۱۴۱ حلقه چاه نفت و گاز در کشور

معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران از حفر و تکمیل ۱۴۱ حلقه چاه نفت و گاز به وسیله ناوگان این شرکت در هشت ماه ابتدای امسال در مناطق خشکی و دریایی کشور خبر داد.

حمیدرضا خوشایند با بیان این مطلب افزود: تعداد چاه‌های حفر و تکمیل شده در این مدت نسبت به دوره مشابه پارسال ۱۹ حلقه بیشتر بوده است.

وی متراژ حفاری از ابتدای فروردین تا پایان آبان امسال را ۱۹۷ هزار و ۹۵۸ متر عنوان کرد و گفت: از مجموع این چاه‌ها، ۵۱ حلقه توسعه‌ای توصیفی، ۲ حلقه اکتشافی و ۸۸ حلقه تعمیری بوده است. خوشایند اظهار کرد: از شمار چاه‌های

حفر شده شامل چاه‌های توسعه‌ای توصیفی و تعمیری تکمیلی ۸۰ حلقه در حوزه عملیاتی شرکت ملی مناطق نفتخیز جنوب، ۴۰ حلقه در گستره فعالیت شرکت مهندسی و توسعه نفت، ۹ حلقه در شرکت نفت فلات قاره، پنج حلقه در شرکت نفت مناطق مرکزی، یک حلقه به سفارش مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران و ۶ حلقه در قالب پروژه‌های حفاری و تکمیل شد که در بخش پروژه‌های نیز یک حلقه اکتشافی بوده است.

معاون مدیرعامل شرکت ملی حفاری ایران در عملیات حفاری گفت: با تمهیدات بکار گرفته شده و هماهنگی و همکاری کارفرماها عملیات حفاری ۳۷ حلقه چاه ۵۸۰ روزه رتودرت از برنامه تعیین شده از سوی شرکت‌های متقاضی به اتمام رسید که از نظر تولید زود هنگام چاه و ترخیص دستگاه حفاری ارزش اقتصادی بالایی دارد.

وی به ۱۳۳ مورد جایجایی دکل حفاری در این مدت در مناطق عملیاتی خشکی اشاره کرد و افزود: در هشت ماه ابتدای امسال، یک دستگاه حفاری جدید به ناوگان شرکت افزوده شد؛ ضمن این که سه دکل نیز برای تعمیرات دوره‌ای ترخیص شده و به سایت بازسازی شرکت انتقال یافته است.

با تامین منابع مالی

کنترل پروژه ساخت ۱۰ سکوی پارس جنوبی به بالاترین سطح رسید

نظارت شرکت نفت و گاز پارس بر کنترل پروژه ساخت ۱۰ سکوی گازی پارس جنوبی در یارد شرکت صدرا به بالاترین سطح خود رسیده است.

فرخنده ملایی، مدیر برنامه ریزی و کنترل طرح‌های شرکت نفت و گاز پارس، در جریان بازدید از یارد صدرا و ساخت ۱۰ سکوی پارس جنوبی،

گفت: هم‌اکنون مشکلی در تامین منابع مالی مورد نیاز وجود ندارد و نظارت کارفرما بر این پروژه‌ها به بالاترین سطح رسیده است.

عملیات ساخت سکوهای فازهای ۱۳، ۱۴، ۱۷ و ۱۸ (عودتی فاز ۱۴) و ۲۲، ۲۳، ۲۴ در تعهدات شرکت صدرا قرار دارد. تکمیل و بهره برداری از این سکوها، روزانه پنج میلیارد فوت مکعب گاز به ظرفیت منابع قابل برداشت از میدان مشترک پارس جنوبی می‌افزاید.

مدیر برنامه ریزی و کنترل طرح‌های شرکت نفت و گاز پارس با اشاره به این که کار ساخت پروژه‌های این بخش هر چه سریع‌تر باید به سرانجام برسد، اظهار کرد: هم‌اکنون با توجه به مراحل پایانی راه‌اندازی فازهای ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰ و ۲۱ بخش عمده‌ای از تمرکز کارفرما بر ساخت و تکمیل این سکوها قرار دارد.

ملایی با تاکید بر ضرورت تقویت و یکپارچه سازی مدیریت پروژه ساخت سکوهای گازی طرح‌های باقیمانده پارس جنوبی از سوی پیمانکار مربوطه گفت: تکمیل این سکوها نیازمند همکاری همه جانبه سطوح مدیریتی و اجرایی حوزه پیمانکار

و تلاش برای رفع موانع پیش روی این طرح‌هاست.

وی با بیان این که در شرایط فعلی عمده‌ترین مسئله پیمانکار تامین تجهیزات است، افزود: بخشی از کالاهای اساسی ساخت سکوها تامین شده و به یارد صدرا رسیده است، اما با توجه به نقدینگی موجود و حمایت همه جانبه کارفرما، لازم

است فعالیت‌های بیشتری از جانب پیمانکار انجام شود. مدیر برنامه ریزی و کنترل طرح‌های شرکت نفت و گاز پارس عنوان کرد: این تلاش‌ها نباید یک طرفه و صرفاً از طرف کارفرما انجام شود.

وی افزود: امیدواریم با توجه به تلاش و نظارت مداوم کارفرما، پیمانکاران نیز با انسجام بیشتر به فعالیت خود ادامه داده و سکوهای این فازها با سرعت بیشتری تکمیل و آماده نصب و راه‌اندازی شود.

بر اساس گزارش شرکت نفت و گاز پارس، در جریان بازدید مدیر برنامه ریزی و کنترل طرح‌ها و سرپرست معاونت توسعه طرح‌های شرکت نفت و گاز پارس از یارد صنعتی دریایی ایران (صدرا)، روند ساخت، تامین تجهیزات، برنامه زمان بندی و کنترل پروژه سکوهای گازی پارس جنوبی در این یارد مورد پیش و ارزیابی قرار گرفت.

از چندماه گذشته تاکنون بنابر ضرورت تکمیل پروژه‌های باقیمانده میدان مشترک پارس جنوبی، یارد سازنده این سکوها مورد بازدیدهای مکرر مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس و مجریان طرح‌های یادشده قرار گرفته است.

برداشت نفت از میدان نوروز افزایش یافت

تشخیص داده شده بود.

در یکصد و سی و سومین جلسه شورای عالی مخازن شرکت ملی نفت ایران که دی ماه پارسال برگزار شد، عملکرد مخزن نوروز طی سناریوهای مختلفی همچون تخلیه طبیعی با حفاری چاه‌های جدید، فراآوری مصنوعی و افزایش ظرفیت فرآورش نفت میدان مورد بررسی قرار گرفت و بهترین سناریوی توسعه، حفاری چاه‌های جدید و نصب پمپ ESP معرفی شد.

استفاده از پمپ الکتریکی شناور (ESP) یکی از روش‌های فراآوری مصنوعی است که در آن، یک پمپ گریز از مرکز چندین مرحله‌ای به همراه موتور الکتریکی، محافظ، کابل و تجهیزات دیگر به انتهای رشته تکمیلی بسته

تولید چاه و کاهش قابل ملاحظه نفت تولیدی آن شده بود. به منظور استمرار تولید و افزایش بهره‌دهی، سناریوی پمپی کردن چاه از سوی واحد مهندسی بهره برداری منطقه بهرگان پیشنهاد و این پروژه به موافقت و محوریت مدیریت امور فنی و انجام بررسی‌های فنی و ارزیابی‌های اقتصادی از سوی ستاد تهران و مشورت و همکاری با واحد مخازن عملیاتی ستاد تهران نهایی شد.

استفاده از پمپ الکتریکی شناور (ESP) در چاه شماره ۳۱ میدان نوروز در حالی اجرایی شده است که پیش از این، سناریوهای مختلف افزایش تولید میدان نوروز در شورای عالی مخازن شرکت ملی نفت ایران بررسی و نصب پمپ ESP به عنوان بهترین سناریوی توسعه

ارتقای ایمنی واحدهای واگذار شده صنعت نفت به بخش غیر دولتی

نظام نامه ایمنی در واحدهای صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی بین وزارت نفت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی امضا شد

با هدف رعایت الزامات ایمنی وزارت نفت در واحدهای واگذار شده صنعت نفت به بخش غیر دولتی، نظام نامه ایمنی در واحدهای صنعت نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی بین وزارت نفت و وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی امضا شد. متن کامل این نظام نامه که به امضای بیژن زنگنه، وزیر نفت و علی ربیعی، وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی رسیده به شرح زیر است:

«صنایع نفت، گاز، پالایش و پتروشیمی به لحاظ پیچیدگی های فنی، تجهیزات، ماهیت فرآیندها، عملیات و جغرافیای عملیاتی همواره دارای مخاطرات و ریسک های بالای مختص به خود بوده که مدیریت این ریسک ها مستلزم ایجاد استقرار، توسعه و بهبود سامانه های ایمنی می باشد. بدیهی است چارچوب این سامانه ها از طریق ضوابط شامل استانداردها، مقررات، رویه ها و دستورالعمل های ایمنی خاص تبیین می شود. به منظور صیانت از سرمایه های انسانی و منابع مادی کشور در سرزمین اصلی، مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و بهره گیری از ظرفیت های قانونی و هم افزایی منابع و توسعه همکاری های مشترک بین دستگاهی در راستای ارتقای سطح ایمنی صنعت، سیاست های اجرایی زیر جهت اجرا ابلاغ می گردد:

۱- واحدهای واگذار شده صنعت نفت به بخش غیر دولتی مشمول قانون کار علاوه بر رعایت قانون کار و مقررات حفاظت فنی ملزم به رعایت الزامات ایمنی وزارت نفت می باشند. ۲- واحدهای مذکور در بند ۱ به ویژه در مناطق متمرکز نظیر منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی ماهشهر، منطقه ویژه اقتصادی انرژی عسلویه، جزیره خارک و ... موظف به

انجام برنامه های مدیریت ریسک و ممیزی ادواری جهت کنترل میزان انطباق با مقررات حفاظت فنی و الزامات ایمنی وزارت نفت و انجام اقدامات پیشگیرانه / اصلاحی لازم جهت رفع موارد انحراف و عدم انطباق می باشند.

۳- واحدهای مذکور موظف به ایجاد و تجهیز واحدهای بهداشت، ایمنی و محیط زیست (اچ اس ای) و انجام اقدامات توانمندسازی شامل برنامه های آموزشی تخصصی و همچنین تدوین

برنامه های عملیاتی و تامین تجهیزات، ملزومات و ناوگان مورد نیاز جهت واکنش در شرایط اضطراری و مدیریت بحران بر اساس الزامات ایمنی وزارت نفت می باشند.

۴- جذب و به کارگیری مسئول ایمنی واحد شرایط به موجب آیین نامه به کارگیری مسئول ایمنی (مصوبه ۹۴/۱/۳۱) شورای عالی حفاظت فنی با همکاری وزارت نفت با بهره گیری از ظرفیت ماده ۲ آیین نامه

ابلاغ نظام نامه ایمنی در واحدهای واگذار شده صنعت نفت به بخش غیر دولتی

نقش پراهمیت و بی بدیل ایمنی در حفظ سلامت و صیانت از سرمایه های ملی ایجاد شده در تاسیسات صنعت نفت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی حسب وظایف ذاتی خود و طی همکاری با وزارت نفت، نظام نامه

از سوی سید باقر مرتضوی مشاور وزیر و مدیر کل بهداشت، ایمنی و محیط زیست و پدافند غیرعامل وزارت نفت نظام نامه ایمنی در واحدهای صنعت نفت، گاز پالایش و پتروشیمی برای اجرا به مدیران

عامل ۴ شرکت اصلی وزارت نفت ابلاغ شد متن کامل ابلاغیه به این شرح است: اجرای فراگیر مقررات، استانداردها و الزامات بهره برداری، تعمیرات و مهندسی همگام با الزامات مرتبط با اچ اس ای، ضامن تامین ایمنی و به تبع آن تولید پایدار در تاسیسات صنعت نفت است. از سوی دیگر، بررسی های تحلیلی حوادث اخیر صنعت نفت نشان می دهد که علت اصلی وقوع حوادث اخیر، عدم توجه کافی به استانداردهای حداقلی اچ اس ای و رعایت نکردن مقررات ایمنی در حوزه های بهره برداری، تعمیرات و مهندسی بوده که باعث افزایش ضربت تکرار و شدت حادثه در تاسیسات نفتی واگذار شده به بخش خصوصی شده است. لذا با توجه به

مشترکی را با هدف ارتقای سطح ایمنی در تاسیسات نفتی واگذار شده به بخش خصوصی تدوین کرده است. شرکت های مربوطه ابلاغ می شود و خواهشمند است ترتیبی اتخاذ فرمایند تا به طرق مقتضی از رعایت الزامات اچ اس ای وزارت نفت در تاسیسات نفتی واگذار شده به بخش خصوصی اطمینان حاصل نمایند. امید است با بهره گیری از ظرفیت های قانونی، نرم افزاری و کارشناسی دو دستگاه و همچنین همکاری موثر و متقابل ارکان اجرایی و نظارتی در چهارچوب نظام نام ابلاغی، شاهد رعایت ملاحظات اچ اس ای و ارتقای سطح ایمنی در تاسیسات نفتی واگذار شده به بخش خصوصی باشیم.

در کارگاه های مورد نیاز تاکید می گردد. ۵- کارفرمایان حوزه نفت، گاز و پتروشیمی موظفند در زمان عقد قرارداد با پیمانکاران، تایید صلاحیت ایمنی امور پیمانکاری و حسب مورد برای تامین کنندگان نیروی انسانی و ارائه دهندگان خدمات پشتیبانی، تایید صلاحیت مربوطه که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی صادر می گردد را پیمانکاران مذکور اخذ نمایند. همچنین رعایت الزامات اچ اس ای پیمانکاران وزارت نفت در ماده ۲۸ شرایط عمومی پیمان الزامی است.

۶- نیازسنجی و تدوین برنامه های آموزشی برای جامعه هدف (کارگران، کارفرمایان، پیمانکاران) و برگزاری کارگاه های آموزشی برای کارشناسان مرتبط با استفاده از ظرفیت های آموزشی هر دو دستگاه با همکاری مشترک اقدام گردد. ۷- کار گروه تخصصی متشکل از کارشناسان دو دستگاه در سطح ستاد به منظور تنظیم ساز و کارهای اجرایی لازم، ارزیابی ادواری تحقق مفاد آن و سایر برنامه های راهبردی تشکیل و هر شش ماه گزارش رابه وزرا ارائه نمایند.

۸- به منظور حصول اطمینان از حسن اجرای قانون کار و مقررات حفاظت فنی و الزامات ایمنی وزارت نفت، واحدهای بازرسی کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی (با همکاری وزارت نفت) از واحدها بازرسی نموده و در صورت مشاهده هر گونه موارد نایمن / عدم انطباق / تخلف، اقدام بازدارنده لازم نظیر توقف فعالیت های خطرناک، اعمال جریمه و مجازات هابر حسب قوانین و شیوه نامه های مرتبط انجام خواهد شد.»

حامی حرا

مجتمع گاز پارس جنوبی اقدام های موثری در صیانت از عرصه های طبیعی و پایبندی به تعهدات ملی و بین المللی انجام داده است، کاهش مشعل سوزی، بهبود واحدهای بازیابی گوگرد، کاهش انتشار گازهای گلخانه ای، حذف چاله های سوزان در پالایشگاه های سوم تا پنجم و برنامه ریزی به منظور حذف در پالایشگاه اول، بهبود عملکرد سیستم های تصفیه فاضلاب، مدیریت بهینه پسماندهای صنعتی، ارتقای سطح آموزش و فرهنگ محیط زیستی و افزایش سطح فضای سبز، از اهم برنامه های این مجتمع در صیانت از عرصه های طبیعی و پایبندی به تعهدات ملی و بین المللی است.

علیرضا نجومی، رئیس امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست مجتمع گاز پارس جنوبی گفت: مسیر تعالی مجتمع گاز پارس جنوبی، از تولید محور، رویکرد مشتری گرایی و تمرکز بر خواسته های آن فراتر رفته و در مسیر مسئولیت پذیری در حوزه های اقتصادی، اجتماعی و محیط زیستی، گام های بسیار مهمی برداشته است.

نجومی با بیان اینکه در مجتمع گاز پارس جنوبی در تولید پایدار گاز صورت می گیرد، افزود: برداشت گاز از عظیم ترین منابع گازی جهان، شرکت مجتمع گاز پارس جنوبی را بر آن داشت تا ماموریت خود را بر مبنای ارزش آفرینی حداکثری از منابع گازی منطقه از طریق پالایش پایدار گاز طبیعی و تولید محصولات جانبی همراه با توسعه خدمات فنی دانش محور، قرار دهد و بخش عمده ای از نیاز مصرف کنندگان داخلی در بخش های صنعتی، کشاورزی، تجاری و خانگی را تامین می کند.

وی گفت: شناسایی حوزه های تاثیر پذیر از شرایط عملیاتی پایش مداوم مناطق آسیب پذیر و ارائه راهکارهای کنترلی در مسیر کاهش اثرات منفی حاکی از پیشگام بودن این مجتمع در مبحث تولید پایدار است.

کاهش انتشار آلاینده ها

نجومی افزود: کاهش مشعل سوزی یکی از مهمترین دستاوردهای مجتمع در برداشت پایدار از منابع است. میزان مشعل سوزی با اجرای پروژه ها و اقدامات اصلاحی

انجام یافته و با تلاش شبانه روزی متخصصان و کارکنان در پالایشگاه های اول تا پنجم از ۲۹۰۰ میلیون استاندارد متر مکعب در سال ۸۷ به ۴۱۶ میلیون استاندارد متر مکعب در پایان سال ۹۴ (میزان ۸۶ درصد کاهش فلرینگ) کاهش یافته است.

نجومی گفت: که شاخص مشعل سوزی یکی از شاخص های راهبردی مجتمع جهت پایش نرخ گازهای ارسالی به فلر است که با شاخص های جهانی مورد قیاس قرار می گیرد.

بهبود واحدهای بازیابی گوگرد، از دیگر اهداف محیط زیستی مجتمع است که به کاهش انتشار اکسیدهای گوگرد به محیط منجر می شود.

شاخص انتشار آلاینده دی اکسید گوگرد مجتمع گاز پارس جنوبی تعریف شده و مبنای آن کاهش انتشار آلاینده SO₂ در محل خروجی دودکش واحدهای مذکور در دستور کار پالایشگاه ها قرار گرفته است.

احیای جنگل های مرا

رئیس امور بهداشت، ایمنی و محیط زیست مجتمع گاز پارس جنوبی با اشاره به اینکه این مجتمع گاز همواره حامی جنگل های حرادر منطقه بوده است، گفت: از جمله اقدامات چشمگیر مجتمع در کاهش آلودگی هوا، طرح احیای جنگل های حر است که در این مسیر توانسته است به

موفقیت های خوبی دست پیدا کند.

وی در ادامه گفت: از ابتدای سال ۹۰ تاکنون به همت و پشتکار کارکنان مجتمع گاز پارس جنوبی، اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر، شهرستان عسلویه و مردم بومی منطقه تعداد ۱۰۹ هزار اصله نهال حرادر مساحتی بالغ بر ۳۸ هکتار از مناطق جزر و مد پارک ملی دریایی نایبند، سواحل بوشهر و دلوار را تحت پوشش قرار داده و به افتخار دریافت عنوان "حامی حرا" از اداره کل حفاظت محیط زیست استان بوشهر دست یافته است.

به گفته وی، با توسعه جنگل های حرا و افزایش فضای سبز در پالایشگاه ها میزان فضای سبز پالایشگاه های اول تا پنجم مجتمع از ۳/۱۲ درصد در سال ۹۰ به ۱۱/۴۱ درصد در پایان سال گذشته افزایش یافته است.

وی یادآور شد: واحد حفاظت محیط زیست مجتمع از سال ۸۲ تاکنون به اندازه گیری آلاینده های هوای محیط اقدام کرده و همگام با توسعه مناطق عملیاتی، تعداد محل های نمونه برداری را به ۲۷ ایستگاه افزایش داده است؛ برداشت نمونه به روش غیر فعال و با قرار دادن جاذب آلاینده در محیط انجام می شود.

وی گفت: پارامترهای مورد پایش شامل بنزن، تولوئن، اتیل بنزن، پارازیلین، متازایلین، ارتوزایلین تحت نام (BTX)، دی اکسید گوگرد SO₂، دی اکسید نیتروژن NO₂، سولفید دی هیدروژن H₂S و آمونیاک NH₃ است.

برای نخستین بار در کشور صورت گرفت

ورود نرم افزارهای پیشرفته جهانی
به حوزه اکتشاف

معاونت امور اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با بهره گیری از فناوری‌ها و تجهیزات پیشرفته، یکی از شرکت‌های پیشران در کشف میدان‌های نفتی و گازی به شمار می‌آید که فعالیت‌های متنوعی را در این زمینه انجام داده است. روش *Passive Seismic* روش اکتشافی نوینی است که این شرکت در فعالیت‌های اکتشافی خود در زمانی که عملیات لرزه نگاری دوبعدی و سه بعدی جواب نداده، از آن به عنوان روشی جدید در منطقه دهدشت لرستان بهره گرفته است. به منظور بررسی طرح‌های اکتشافی شرکت ملی نفت ایران با بهمن سلیمانی، معاون مدیر اکتشاف شرکت ملی نفت ایران گفت و گویی انجام شده است که در ادامه می‌خوانید.

آنها انجام گیرد.

«سپهر» عنوان طرح لرزه نگاری دیگری است که معاون امور اکتشاف شرکت ملی نفت ایران به آن می‌پردازد.

سلیمانی درباره این طرح نیز گفت: این طرح که در دشت آبادان (حوضه غرب کارون) اجرا شد، ساختمان‌های تولیدی و اکتشافی را پوشش می‌دهد.

هدف از اجرای طرح لرزه نگاری سپهر دومنظوره و لرزه نگاری در آن نیز دوبعدی و سه بعدی انجام شده است.

وی افزود: در طرح سپهر، بیش از یک هزار کیلومتر لرزه نگاری سه بعدی و ۵۰۰ کیلومتر لرزه نگاری دو بعدی انجام و ساختمان‌های تولیدی در فرآیند آن پوشش داده شده است. مزیت انجام لرزه نگاری دو بعدی و سه بعدی در این است که هم پاسخگوی شرکت‌های تولیدی - توسعه‌ای است و هم این که به اهداف اکتشافی ما پاسخ می‌دهد.

به گفته سلیمانی، طرح لرزه نگاری سپهر که در نقاط مرزی مشترک اجرا شده است، مناطقی از جمله شمال میدان نفتی دارخوین، شرق میدان نفتی آزادگان، یاداوران، همچنین جغیر و غرب آب تیمور را پوشش می‌دهد.

لرزه نگاری در طرح سپهر، سه بعدی و هدف از اجرای آن کشف تله‌های چینه‌ای و لایه‌های عمیق تر است. (در لرزه نگاری سه بعدی، شفافیت و وضوح لایه‌ها در اعماق بیشتر است.)

لرزه نگاری سه بعدی حکم سونوگرافی را دارد به این معنا که وضوح بهتر و بیشتری را از لایه‌های زمین در اختیارمان قرار می‌دهد و این امکان را به وجود می‌آورد که بازخوانی دقیقتری از لایه‌های زمین انجام شود. ما پزشکان علوم زمین هستیم و از علوم پزشکی برای پیشبرد اهداف خود در علوم زمین شناسی، بهره می‌گیریم.

در دهه‌های قبل شناسایی ساختمان‌های زمین شناسی به دلیل ساده بودن شان، با انجام لرزه نگاری دوبعدی امکانپذیر بود و لرزه نگاری سه بعدی انجام نمی‌شد؛ اما اکنون ساختمان‌های زمین شناسی پیچیده‌ای وجود دارد که برای شناخت لایه‌های آنها باید از لرزه نگاری سه بعدی که مناسب تر است، کمک گرفته شود.

وی یادآور شد: میدان‌های ساده شناسایی شده اند آنچه

آغاز شد اما در ادامه کار به ساختارهای دیگری رسیدیم که منجر به افزایش حجم عملیات شد.

سلیمانی در خصوص تفاوت ژئوفیزیک اکتشافی با ژئوفیزیک توسعه‌ای - تولیدی می‌گوید: در ژئوفیزیک توسعه‌ای - تولیدی، ساختار برای تولید نفت به طور کامل شناخته شده است اما در عملیات ژئوفیزیک اکتشافی ابتدا بر پایه شواهد اولیه به دست آمده از مطالعات غیر لرزه‌ای یا زمین شناسی، طراحی انجام می‌شود. در طرح اکتشافی «ذهاب» نیز با این شیوه، دامنه لرزه نگاری دوبعدی که ۱۰۵۰ کیلومتر بود به ۱۴۰۰ کیلومتر افزایش یافت.

در این پروژه که یکی از سخت ترین لرزه نگاری‌های انجام شده مدیر اکتشاف نفت به شمار می‌آید، ایجاد شرایط امن به وسیله سازمان‌های مربوط برای فعالیت در این منطقه مرزی و کوهستانی بودن آن، از مهم ترین شاخصه‌های مهم بود.

پروژه ذهاب در نیمه دوم مهرماه ۱۳۹۵ پایان یافت و با ۲۵ درصد از مبلغ قرارداد، ۱۳۲ درصد کار به طور کامل انجام شد و عملیات اکتشافی در نوار مرزی غرب کشور (در استان کرمانشاه و بخش‌های از کردستان) پوشش داده شد.

سلیمانی با بیان این که زمان اجرای این پروژه بر اساس حجم اولیه قرارداد با پیمانکار (۱۰۵۰ کیلومتر) آن یکسال و نیم پیش بینی شده بود، اظهار کرد: طرح لرزه نگاری اکتشافی ذهاب در مدت زمان بیش از دو سال پایان یافت. (این طرح به دلیل برف و سرمای منطقه و به خاطر پاکسازی کردن آن از مین‌های احتمالی باقی مانده از دوران جنگ، پنج ماه متوقف بود.)

وی با اشاره به اهداف این طرح خاطر نشان می‌کند: لرزه نگاری به مثابه نوار مغزی انسان است و تصویری از زیر زمین را برای انجام مطالعات زمین شناسی به ما می‌دهد؛ بر این اساس در طرح ذهاب، ۲۰ ساختار زمین شناسی لرزه نگاری شد که هم اکنون در مرحله بازخوانی و واقعی شدن تصاویر است. (در صورتی که در ساختارهای زمین شناسی وجود نفت و گاز اثبات شود، عنوان میدان نفتی یا گازی به آنها اطلاق می‌شود). تفسیر، مرحله پس از بازخوانی اطلاعات است که بر اساس آن اهداف نفتی یا گازی این ۲۰ ساختار، شناسایی و انتخاب خواهد شد تا عملیات حفاری برای استخراج نفت یا گاز روی

معاون امور اکتشاف شرکت ملی نفت ایران با بیان این که فعالیت‌های مطالعاتی که منجر به تعیین محل چاه اکتشافی می‌شود در حیطه مسئولیت‌های معاونت امور اکتشاف است، گفت: مطالعات زمین شناسی، ژئوفیزیک و ژئوشیمیایی تا این که بهترین موقعیت مکانی برای حفار چاه اکتشافی معرفی شود، در این معاونت انجام می‌شود.

سلیمانی با بیان این که بیش از یکصد طرح در معاونت اکتشاف در دست اجراست، ادامه می‌دهد: این طرح‌ها یا درون شرکت به وسیله همکاران و یا با برون سپاری (پیمانکار) اجرا می‌شود.

معاون امور اکتشاف شرکت ملی نفت ایران می‌گوید: بیشترین هزینه‌های شرکت مدیریت اکتشاف به دلیل هزینه‌های بالای عملیات حفاری در بخش معاونت فنی هزینه می‌شود به طوری که ۷۰ تا ۷۵ درصد بودجه کل شرکت عملیات اکتشاف نفت به این بخش اختصاص دارد.

سلیمانی با بیان این که ۲۰ درصد بودجه شرکت مدیریت اکتشاف نیز به معاونت امور اکتشاف اختصاص دارد، بیشتر هزینه‌ها در این بخش را به «ژئوفیزیک» که عملیات غیر لرزه‌ای، لرزه نگاری دو بعدی و لرزه نگاری سه بعدی را شامل می‌شود، نسبت می‌دهد.

اومی گوید: با توجه تعداد دکل‌های حفاری (اجاره‌ای) ۶ مکان مناسب برای اکتشاف نفت در خشکی و یک مکان مناسب برای اکتشاف نفت در دریا به معاونت فنی معرفی می‌شود تا عملیات حفاری روی آنها انجام شود؛ به طوری که ۶ دستگاه آن در خشکی و یک دستگاه دیگر در خلیج فارس فعالیت کنند. «لرزه نگاری ذهاب» و به ویژه «سایز میک» که طرحی نوین در صنعت حفاری است، از طرح‌هایی است که سلیمانی به آنها اشاره می‌کند.

وی در توضیح طرح لرزه نگاری اکتشافی ذهاب می‌گوید: این طرح به مرکزیت سر پل ذهاب یکی از مهم ترین طرح‌های اکتشافی اجرا شده در استان کرمانشاه است که بخش‌هایی از استان کردستان را هم شامل می‌شود.

عملیات اجرایی این پروژه که از جمله ساختارهای مرزی شرکت اکتشاف نفت به شمار می‌رود در مهرماه ۱۳۹۳ و در گستره‌ای به طول ۱۰۵۰ کیلومتر (بنابر قرارداد اولیه)

برای نخستین بار انجام شد:

استفاده از روش‌های نوین برداشت داده‌های لرزه‌ای در جنوب ایران

سرپرست اداره کل ژئوفیزیک مدیریت اکتشاف شرکت ملی نفت ایران از برداشت داده‌های لرزه‌ای به روش لرزه نگاری غیرعامل (پسیوسایز میک) برای نخستین بار در ناحیه جنوب ایران در منطقه دهدشت خبر داد. غلامرضا پیرویان گفت: مطالعه خرده لرزه‌ها و امواج ناشی از زلزله به روش لرزه نگاری غیرعامل (Passive Seismic) برای نخستین بار در ایران با هدف اکتشاف هیدروکربوری در حال انجام است. پیرویان محدوده این پیمایش را در دهدشت شمال کوه خویز واقع در استان کهگیلویه و بویراحمد اعلام کرد و گفت: در این روش با ۱۲۰ حسگر سه مولفه‌ای لرزه‌ای، محدوده‌ای به وسعت ۱۲۰۰ کیلومتر مورد پوشش قرار می‌گیرد. وی افزود: در روش‌های لرزه نگاری رایج از چشمه‌های انرژی تولید امواج لرزه‌ای همانند دینامیت و یا ویراتور استفاده می‌شود. چشمه‌های انرژی در روش مطالعات لرزه‌نگاری غیر عامل خرد لرزه و زلزله‌ها هستند که از انرژی آزاد زیرزمین امواج لرزه‌ای تولید می‌شود. پیرویان توضیح داد: در روش پسیوسایز میک، ریز امواج‌های تولیدی زمین به صورت زلزله‌های حتی زیر یک ریشتر با استفاده از ژئوفون‌های مخصوص (از این تجهیز برای نخستین بار در ایران استفاده می‌شود) که در چاله‌های ۱۸ تا ۲۰ متر قرار می‌گیرد، دریافت می‌شود و به کمک این روش می‌توان با به دست آوردن مدل‌های سرعت امواج در لایه‌های مختلف، شکل و فرم ساختمان رابازسازی کرد. وی افزود: از روش پسیوسایز میک در مناطقی استفاده می‌شود که استفاده از روش معمول یا اکتیو ساینز میک بی نتیجه مانده و یا نتیجه خوبی حاصل نشده است. پیرویان با بیان اینکه پیش از این در ناحیه دهدشت چندین بار عملیات لرزه نگاری دو بعدی انجام شده است، گفت: در این ناحیه به دلیل عدم ورود امواج تولیدی از سطح به اعماق زمین، هندسه، شکل و فرم ساختمان‌هایی که در اعماق زمین بوده‌اند مشخص نشده است. وی با بیان اینکه امواج لرزه‌ای تولیدی زمین در ناحیه دهدشت هم‌اکنون در حال دریافت است، افزود: معمولاً در بازه زمانی شش ماه، ۹ ماه و گاهی یکسال این مرحله طول می‌کشد که هم‌اکنون حداقل بازه زمانی یعنی همان ۶ ماه در نظر گرفته شده است. به گفته وی، در صورتی که فرازآوری امواج با طیف مناسب در ناحیه دهدشت با استفاده از روش لرزه نگاری غیرعامل انجام شود، بازسازی هندسه ساختمان‌های این ناحیه انجام می‌شود. پیرویان افزود: روش پسیوسایز میک هزینه کمتری نسبت به روش معمول برداشت اطلاعات لرزه‌ای دارد. ضمن اینکه نیروی انسانی کمتری را طلب می‌کند. وی با بیان اینکه از روش پسیوسایز میک می‌توان در پروژه‌های اکتشافی استفاده کرد افزود: از این روش همچنین می‌توان برای پایش مخازن در حال تولید استفاده کرد همانطور که در دنیا نیز از این روش برای پایش تولید مخازن نفت و گاز استفاده می‌شود. به گفته پیرویان، در صورت اجرای موفق این روش، شرکت‌های تولیدی و توسعه‌ای می‌توانند از این فناوری جدید برای رصد کردن تولید خود بهره‌مند شوند.

به این دلیل که در طرح‌های ذهاب، سپهر و تندیس لرزه نگاری‌ها به صورت دو بعدی و یا سه بعدی ایجاد می‌شود تا براساس داده‌های آن فرآیند اکتشاف انجام شود اما در این پروژه (لرزه نگاری غیرعامل) از لرزه‌هایی که زمین تولید می‌کند، در عملیات اکتشاف بهره گرفته می‌شود.

به عبارتی منبع انرژی برای لرزه‌نگاری، انرژی زمین است و امواج درونی زمین به وسیله دستگاه‌های حساس و خاصی برای ثبت و ضبط می‌شود.

به گفته‌وی این نوع لرزه نگاری برای نخستین بار است که در کشور اجرا می‌شود و از آنجا که منبع انرژی، امواج درون زمین است، اطلاعات لایه‌های زیرین زمین از طریق امواج به سطح زمین می‌رسد و شکل ساختمان (میدان) را قابل شناسایی می‌کند.

وی با بیان این که لرزه نگاری پسیو ساینز میک در منطقه دهدشت استان کهگیلویه و بویراحمد اجرا و با استفاده از آن لرزه‌های طبیعی زمین که کمتر یک ریشتر است، ثبت می‌شود، افزود: کشورهای غربی از این روش در اکتشاف منابع نفت و گاز و حتی در پایش تولید مخازن استفاده می‌کنند.

وی یادآور شد: قرارداد اجرای پروژه به روش لرزه نگاری غیرعامل در دوران تحریم میان مدیریت اکتشاف و شرکت دانائو ژئوفیزیک امضا و تجهیزات مربوط به آن نیز با راهنمایی و حمایت مدیریت اکتشاف وارد کشور شد.

سلیمانی عملیات Passive Seismic روش اکتشافی نوینی برمی شمارد و ادامه می‌دهد: در بخش‌هایی که لرزه نگاری دو بعدی و سه بعدی جواب ندهد، استفاده از این روش ضروری و کاربردی تر می‌شود.

معاون امور اکتشاف شرکت ملی نفت ایران تاکید کرد: با استفاده از این تکنیک جدید، به وسیله لرزه‌های طبیعی که از زیر زمین به سطح زمین می‌رسند، سرعت موج در لایه‌های مختلف مشخص می‌شود.

وی اظهار کرد: اگر در پروژه دهدشت به نتایج خوبی دست یابیم شرکت‌های تولیدی و عملیاتی نیز می‌توانند برای پایش و رصد کردن مخزن در حال تولید از آن بهره ببرند. سلیمانی درباره هزینه اجرای پروژه به روش یاد شده گفت: هزینه این نوع لرزه نگاری حدود یک چهارم پروژه‌های لرزه نگاری دو بعدی است.

باقی مانده ساختمان‌های پیچیده هستند؛ میدان‌های پیچیده‌ای که در ۲۰ سال گذشته خارج از اولویت بوده و هم اینک اولویت یافته است. آنها نیز به ساختمان‌های با پیچیدگی کم و پیچیدگی زیاد طبقه بندی شده‌اند.

هم‌اکنون برای عملیات‌های لرزه نگاری شناسایی و کشف میدان‌ها از فناوری‌های اکتشاف روز دنیا بهره گرفته می‌شود؛ از این رو برنامه‌های اکتشافی نیز با این دیدگاه که در آینده فناوری‌ها و روش‌های اکتشافی نوینی برای شناسایی ساختمان‌های پیچیده خواهد آمد، پیش می‌رود.

سلیمانی تصریح کرد: ضریب شناس موفقیت در ۲۰ سال گذشته ۷۰ درصد بوده است (با وجود میدان‌های ساده) هم‌اکنون نیز که در پایان برنامه پنجساله پنجم هستیم میانگین این شناس موفقیت در این شناس با وجود پیچیده تر شدن میدان‌ها، کماکان ۷۰ درصد است. این شناس موفقیت در دنیا ۳۰ تا ۵۰ درصد است که نشان می‌دهد از روش‌های روز به خوبی بهره گرفته شده و مفسرین حوزه‌های مختلف (زمین شناسی، ژئوفیزیک، ژئوشیمی) بسیار کارآمد عمل کرده‌اند که با توجه به این اکتشاف هر روز سخت‌تر از دیروز می‌شود، توانسته‌اند این سهم ۷۰ درصدی را حفظ کنند.

تندیس

معاون امور اکتشاف شرکت ملی نفت ایران، از «تندیس» به عنوان سومین طرح اکتشافی مورد نظر که نیمه دوم مه‌ماه امسال شروع شده است، نام می‌برد.

سلیمانی گفت: نام تندیس از حرف اول تنگه بیجار، نفت شهر، داروانا، همچنین یاور و سومار گرفته شده و در گستره‌ای به طول ۱۴۰۰ کیلومتر اجرا شده است.

به گفته‌وی این پروژه لرزه نگاری اکتشافی به صورت سه بعدی انجام می‌شود و ۱۲ ساختمان را برای شناسایی پوشش می‌دهد.

سلیمانی ارزش ریالی این طرح را ۸۰ میلیارد تومان و ارزش ارزی آن را نیز ۱۰ میلیون یورو اعلام و اظهار کرد: طرح اکتشافی تندیس قرار است در مدت زمانی نزدیک به دو سال اجرا شود. لرزه نگاری غیرعامل (پسیوسایز میک) عنوان پروژه و نوعی لرزه نگاری است که وی در این نشست تقریباً دو ساعته به آن می‌پردازد.

پروژه‌ای ژئوفیزیکی که با سه طرح اخیر تفاوت دارد

طرح لرزه‌نگاری سپهر که در نقاط مرزی مشترک اجرا شده است، مناطقی از جمله شمال میدان نفتی دارخوین، شرق میدان نفتی آزادگان، یاداوران، همچنین جفیر و غرب آب تیمور را پوشش می‌دهد

خارک میزبان نفتکش های پهن پیکر صادراتی

عملیات پهلودهی نفتکش های پهن پیکر در شرایط سخت و بدی هوات با تلاش کارکنان عملیات دریایی در شرکت پایانه های نفتی ایران انجام شد. گزارش پیش رو نمایی از این تلاش ها را به تصویر کشیده است.

ن:محمد پنهان

المپیاد ورزشی جانبازان پالایش و پخش

هفتمین دوره المپیاد ورزشی جانبازان و معلولان شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران به میزبانی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت منطقه فارس به مدت هفت روز در شهر شیراز در شش رشته تیراندازی، تنیس روی میز، شطرنج، فوتسال، شنا و دارت با حضور ۳۵۰ نفر از جانبازان و معلولین شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده های نفتی ایران برگزار شد. این مسابقات در دو گروه و دو مقطع زمانی برگزار شد که ابتدا در گروه الف در سه رشته تیراندازی، شطرنج و تنیس روی میز ورزشکاران با هم به رقابت پرداختند. سپس در ادامه در گروه ب سه رشته فوتسال، شنا و دارت پایان بخش این المپیاد بود که نتایج تیم های برتر و قهرمان به این شرح است:

تیراندازی

در رشته تفنگ انفرادی آقایان داوود زمانی، محمد قنادیان و حمید قصابیان هر سه نفر از شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران به ترتیب مقام های اول تا سوم را از آن خود کردند و در رشته تپانچه انفرادی نیز، صمد فصیح پالایش آبادان، مجید زمانی از پالایش اصفهان و سید محمد جعفری از خطوط لوله و مخابرات نفت ایران مقام اول تا سوم را کسب کردند.

در رشته تیراندازی که به صورت تحت کلاس برگزار شد، داوود زمانی از شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، محمدرضای ستاد پالایش و پخش و صمد ترابی شرکت ملی پخش به ترتیب اول تا سوم شدند.

در رشته تیراندازی تیمی به ترتیب شرکت های خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، پالایش نفت آبادان و اصفهان مقام اول تا سوم را از آن خود کردند.

شطرنج

در رشته شطرنج که به صورت تیمی برگزار شد، تیم های شرکت پالایش اراک، تهران و پخش فرآورده های نفتی به ترتیب اول تا سوم شدند.

در رشته انفرادی شطرنج آقایان بیژن مصطفایی از پالایش آبادان، امرالله هارونی و ناصر حسین از خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، حسن رجبی هزاوه پالایش اراک و روح الله فضایی از پالایش اراک مقام اول ۵ میز را به دست آوردند.

برای کاهش بیشتر وزن چگونه ورزش کنیم

افرادی که زمان کافی برای رفتن به باشگاه های ورزشی ندارند، اما می خواهند وزن خود را کاهش دهند و تناسب اندام پیدا کنند، می توانند ورزش را در برنامه شلوغ خود جای دهند و با انجام حداقل ورزش در خانه خوش اندام تر شوند. برای اینکه از ورزش، نتیجه مطلوب را بگیریم، باید حداقل ۳ بار در هفته ورزش کنیم. دو جلسه ورزش باید ورزش های قدرتی و یک جلسه ورزش هوازی یا قلبی - عروقی باشد. برای اینکه ورزش کردن موثرتر باشد، به توصیه های زیر عمل کنید:

۱- زود شروع کنید

سعی کنید هر چقدر می توانید در ساعات زودتری در روز ورزش کنید، زیرا انرژی و حوصله بیشتری برای انجام ورزش دارید. سعی کنید حتما سه جلسه ورزش در هفته را در برنامه خود بگنجانید.

۲- حرکات کوتاه مدت و شدید انجام دهید

حرکات ورزشی کوتاه مدت و شدید بهترین گزینه برای کاهش وزن هستند. این حرکات به شما امکان سوزاندن کالری بیشتر در زمان کمتر را می دهند. بعد از انجام این حرکات تا ۲۴ ساعت سوخت و ساز بدن افزایش می یابد.

۳- با حرکات قدرتی جلسه ورزشی را آغاز کنید

حتی اگر هدف شما انجام ورزش هوازی است، ابتدا با انجام سریع حرکات قدرتی کار را آغاز کنید. این کار باعث می شود که بدن از ذخیره چربی استفاده کند. اگر ابتدا با حرکات هوازی شروع کنید، از انرژی بدن برای انجام حرکات قدرتی کاسته می شود.

۴- در طول روز فعالیت داشته باشید

اگر پشت میز می نشینید، هر یک ساعت بلند شوید و چند حرکت ورزشی انجام دهید. از پله استفاده کنید یا برای صحبت کردن با دیگران با آنها قدم بزنید.

تنیس خاکی کارکنان نفت فلات قاره

مسابقات سراسری تنیس کارکنان شرکت نفت فلات قاره ایران به میزبانی ستاد تهران با حضور تیم‌های مناطق بهرگان، قشم، سیری، لاوان و ستاد تهران در مجموعه ورزشی صنعت نفت شهید زرگر تهران برگزار شد.

مسابقات انفرادی به‌طور تک حذفی انجام شد و در رده بالای ۴۵ سال عبدالرسول کردی زاده و محمود شریفی از منطقه قشم مقام اول و دوم و حسین میرچی از منطقه لاوان به مقام سوم دست یافتند. در رده زیر ۴۵ سال شروین یزدانی از واحد حفاظت فنی ستاد تهران، محسن صفری شیزری از واحد نظارت ساختمانی منطقه بهرگان و هیراد بحرانی از واحد مهندسی و ساختمان منطقه سیری مقام اول تا سوم را کسب کردند. مسابقات تیمی نیز با حضور پنج تیم برگزار شد. مقام‌های اول تا سوم به شرح زیر است:

- منطقه سیری مقام اول:
- ۱- هیراد بحرانی ۲- احسان میرجعفری ۳- محمدرضا منیری ستاد تهران مقام دوم:
  - ۱- محسن امیری ۲- شروین یزدانی ۳- محمود کئی ۴- آیدین بهنامی منطقه بهرگان مقام سوم:
  - ۱- محسن صفری شیزری ۲- محمدعلی محمدخانی ۳- صادق رضایی در پایان مراسم از ورزشکاران قدردانی شد.

فوتسال

در رشته فوتسال، تیم شرکت‌های پالایش نفت تهران، پالایش نفت آبادان و ملی پخش فرآورده‌های نفتی به ترتیب مقام اول تا سوم را کسب کردند.

دارت

در رشته دارت شرکت‌های خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، پالایش نفت آبادان و پالایش نفت اصفهان به ترتیب مقام‌های اول تا سوم تیمی را کسب کردند، همچنین در مسابقات انفرادی دارت، صفر علی رحمتی، مصطفی صادقی و محمد علی صفری به ترتیب مقام‌های اول تا سوم انفرادی را از آن خود کردند.

شنا

در مسابقات شنا که در کلاس بندی‌های مختلف S15، S10، S9، S8، و B15، B9، B8 در سه ماده کرال سینه و کرال پشت و قورباغه برگزار شد که در نهایت شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، شرکت پالایش نفت تبریز و شرکت ملی پخش به مقام‌های اول تا سوم دست یافتند.

در پایان با حضور آقایان اقدام مشاور معاون وزیر نفت، شریفلو، هماهنگ کننده شرکت‌های پالایشی ستاد پالایش و پخش، معصومی، نماینده تام‌الاختیار امور ایثارگران ستاد و پالایش و پخش، شکوهی، نماینده تام‌الاختیار امور ورزش ستاد پالایش و پخش، میرزایی، رئیس امور ورزش و تربیت بدنی شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، میرکاظمی، رئیس امور ایثارگران شرکت ملی پخش، مدیر، معاونان و مسئولان منطقه فارس با اهدای جوایز و احکام قهرمانی از جانبازان و معلولان و تلاش‌های سرمربی و مربیان تیم‌ها تقدیر شد.

تنیس روی میز

در رشته تنیس روی میز که به صورت تحت کلاس برگزار شد، محمد مهدی شکری از شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران، محمد قائینی و سعید اعظم هر دو از ستاد پالایش و پخش مقام‌های اول تا سوم را به دست آوردند.

در رشته تیمی نیز، شرکت ملی پخش، شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران و شرکت پالایش نفت تبریز به ترتیب مقام‌های اول تا سوم را به دست آوردند.

یکه تازی بانوان نفتی در فوتسال ایران

تیم فوتسال پالایش نفت آبادان با این پیروزی در پایان هفته یازدهم ۲۷ امتیازی شد و به خاطر تفاضل گل کمتر در رتبه سوم جدول قرار گرفت.

میهمان تیم شهرداری این شهر بود که توانست از سد حریف خود بگذرد.

شاگردان رز جدیدی زاده همچون دیدارهای قبلی با ارائه یک بازی منطقی و رو به جلو در زمین حریف اجازه هیچ خودنمایی به آنها ندادند و با در اختیار گرفتن توپ و زمین موفق شدند، ضمن دیکته کردن بازی خود به حریف با نتیجه ۲ بر صفر شهرداری چی ها را در رشت شکست دهند تا دست پر به خانه برگردند.

سهیلا ملمولی و شهین افلاکی گل های تیم پالایش نفت آبادان را در این دیدار به ثمر رساندند.

فوتسالیست های پالایش نفت آبادان سپس در هفته یازدهم در خانه میزبان تیم استقلال ساری بودند که موفق شدند حریف خود را شکست دهند تا همچنان جدی ترین رقیب ملی حفاری در قهرمانی باشند.

شاگردان رز جدیدی در روزی که داور قضاوت ضعیفی داشت و با سوت های اشتباه خود باعث توقف بازی می شد، موفق شدند با نتیجه ۲ بر یک استقلال را شکست دهند تا از کورس قهرمانی عقب نیفتند.

سهیلا ملمولی هر دو گل پالایش نفت را در این دیدار به ثمر رساند.

تیم ها فوتسال بانوان ملی حفاری اهواز و پالایش نفت آبادان با پیروزی های بی در پی خود به یکه تازی در فوتسال ایران ادامه می دهند تا شانس های نخست قهرمانی باشند. فوتسالیست های ملی حفاری اهواز و پالایش نفت آبادان در هفته های دهم و یازدهم حریف های خود را شکست دادند تا همچنان با هم رقابت شانه به شانه ای داشته باشند.

قرق صدر

تیم فوتسال ملی حفاری اهواز در هفته دهم لیگ برتر فوتسال باشگاه های ایران در خانه، میزبان تیم کارای شیراز بود که توانست این تیم را در دیداری پر گل شکست دهد.

شاگردان زیور بابایی همچون دیدارهای قبل با ارائه یک بازی برتر که حاکم مطلق توپ و میدان بودند موفق شدند با نتیجه پر گل ۱۰ بر یک کارای شیراز را شکست دهند.

زهره میثمی (۳ گل)، سارا افزازی (۳ گل)، فاطمه پاپی (۲ گل)، فهیمه زارعی و سحر پاپی گل های تیم ملی حفاری را به ثمر رساندند.

سپس تیم فوتسال ملی حفاری در هفته یازدهم لیگ برتر فوتسال باشگاه های ایران به تهران آمد تا به مصاف تیم سایپا برود. شاگردان زیور بابایی همچون دیدارهای قبلی با هم حاکم توپ و میدان بودند و اجازه خودنمایی به حریف ندادند. ملی حفاری برای ادامه صدرنشینی در تهران سایپا را با نتیجه پر گل ۵ بر ۲ شکست داد، تا همچنان صدر قرق آنها باشد.

فهیمه زارعی (۲ گل)، فاطمه پاپی، فرشته خسروی و زهره میثمی گل های تیم ملی حفاری را در این دیدار به ثمر رساندند. تیم فوتسال ملی حفاری با این پیروزی ۳۳ امتیازی شد و به تنهایی در صدر جدول قرار گرفت.

حمله به قهرمانی

تیم فوتسال بانوان پالایش نفت آبادان در هفته دهم لیگ برتر فوتسال باشگاه های ایران در رشت

مسابقات ورزشی خطوط لوله جنوب شرق

۹۵ نفر از کارکنان شرکت خطوط لوله و مخایرات نفت ایران منطقه جنوب شرق در مسابقات ورزشی به رقابت پرداختند.

این مسابقات به مدت یک هفته در دو بخش بانوان و آقایان و در سه رشته تیراندازی، دارت و تنیس روی میز برگزار شد که در بخش آقایان ۱۸ نفر در رشته ورزشی دارت، ۳۵ نفر تیراندازی و ۱۲ نفر تنیس روی میز و در بخش بانوان نیز ۱۰ نفر در رشته ورزشی دارت، ۱۲ نفر تیراندازی و ۸ نفر تنیس روی میز شرکت کردند. نفرات برتر مسابقات به شرح زیر معرفی شدند:

آقایان:

دارت: محمدظاهر قادری اول، علی اکبر علی پور دوم و علی اعرابی سوم
تیراندازی: محمدرضا کریمی اول، میثم بنی نجار دوم و محمدظاهر

قادری سوم

تنیس روی میز: محمدظاهر قادری اول، ناصر ملک زاده دوم و علی اکبر علی پور سوم

بانوان:

دارت: حکیمه ریاحی اول، خدیجه پورمختار دوم و مریم رضایی سوم
تیراندازی: آیتاز فرج اللهی اول، شیرین مسعودی دوم و خدیجه پورمختار سوم
تنیس روی میز: راحله وقاری اول، نرگس کریمی دوم و سمانه پورصدام سوم

پالایش گاز ایلام ۱ - ۰ قشقایی شیراز

صعود به رتبه چهارم

تیم فوتبال بانوان پالایش گاز ایلام در هفته نهم لیگ برتر فوتبال باشگاه های ایران در خانه میزبان تیم قشقایی شیراز بود که توانست با یک گل از سد این تیم بگذرد. بارش شدید باران باعث شد که بازی با تاخیر در روز شگاه تختی ایلام شروع شود و نیز از کیفیت بازی کاسته شود. به همین دلیل دو تیم با ارائه یک بازی معمولی با تساوی بدون گل به رختکن بروند. با شروع نیمه دوم تیم گاز دو تعویض انجام داد و نبض بازی را در دست گرفت که در ادامه همکاری طاهره منصوری تازه به میدان آمده با فرشته مقدسی باعث شد تا توپ به زهر حاتم نژاد برسد تا او گل برتری گاز را به ثمر برساند. در طول بازی چندین بار قشقایی حملاتی خطرناک انجام داد که باواکنش های عالی دروازه بان گاز، سپیده یونسی زاده دفع شدند. پالایش گاز ایلام با این پیروزی ۱۹ امتیازی شد و در جایگاه چهارم جدول قرار گرفت.

قهرمانی تیم فوتسال منطقه خوزستان

تیم فوتسال کارکنان منطقه خوزستان در رده سنی زیر ۴۵ سال

با اقتدار کامل مقام برتر مسابقات فوتسال سراسری شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران را به دست آورد. تیم‌های فوتسال کارکنان زیر ۴۵ سال منطقه اصفهان و منطقه شمال به ترتیب مقام دوم و سوم این دوره از رقابت‌ها را به خود اختصاص دادند. در این دوره از رقابت‌ها که به میزبانی منطقه اصفهان برگزار شد، تیم فوتسال کارکنان زیر ۴۵ سال منطقه خوزستان توانست با شکست رقبا به مقام اول مسابقات سراسری شرکت خطوط لوله و مخابرات نفت ایران دست پیدا کند.

پخش‌های لرستان قهرمان فوتسال

فوتسالیست‌های شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان افتخار آفریدند. تیم فوتسال شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان، موفق به کسب مقام قهرمانی مسابقات فوتسال شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی ایران در سال ۱۳۹۵ شد. در این مسابقات که به میزبانی منطقه فارس برگزار شد، تیم‌های مناطق ۳۷ گانه شرکت ملی پخش به رقابت پرداختند که در پایان تیم فوتسال پخش منطقه لرستان در دیدار نهایی با شکست تیم منطقه خراسان شمالی جام قهرمانی این مسابقات را از آن خود کرد.

درخشش تکواندو کاران مناطق نفتخیز جنوب

جدول رده‌بندی مسابقات تکواندو دسته اول نوجوانان باشگاه‌های کشور قرار بگیرد. اسامی بازیکنان تیم تکواندو نوجوانان مناطق نفتخیز جنوب به این شرح است:

سید مهدی موسوی، مهدی وفاپی، دانیال دورقی، مهزبان قریشی، علیرضا دورقی، محمد سلیمانی، احمد رضا بخشنده، امیر رضا رحیمی، مهدی شیانی، علی ترک چورن، امید خالقی، محمد وطنی، شاپان رضایی، پوریا خادمی و مهرداد خسروی

سر مربی: عبدالرضا حمیدی، مربی: حاتم هیالی، سرپرست: علی مزبانی، مدیر فنی: مسعود مدیری، تدارکات: محمد غفوری نژاد

تیم تکواندو نوجوانان مناطق نفتخیز جنوب با اقتدار عنوان قهرمانی رقابت‌های نیم فصل دسته یک باشگاه‌های کشور را به خود اختصاص داد. تیم مناطق نفتخیز جنوب در رقابت‌های نیم فصل با کسب هفت پیروزی مقابل تیم‌های هیئت

تکواندو مرند، شهرداری تبریز، ذوب آهن اصفهان، فرمانیه تهران، شاهین خزر رودبار، یاری البرز و پیشگامان، قهرمان بلامنامع نیم فصل نخست مسابقات تکواندو دسته اول نوجوانان باشگاه‌های کشور شد. همچنین با شروع دور برگشت تکواندو دسته اول نوجوانان باشگاه‌های کشور که به میزبانی اصفهان برگزار شد، تیم مناطق نفتخیز جنوب مقابل تیم‌های یاری البرز و پیشگامان به ۲ پیروزی مهم و ارزشمند دست یافت تا با ۳۰ امتیاز در صدر

نوجوانان نفت و گاز قهرمان دور رفت لیگ برتر

در این دور از مسابقات شش تیم از شهرهای گچساران، تهران، قم اصفهان و مناطق نفتخیز جنوب حضور داشتند که در سه روز به میزبانی باشگاه نفت و گاز گچساران در سالن تنیس مجموعه آزادی به رقابت پرداختند. در پایان پس از تیم نفت و گاز گچساران که بدون شکست به مقام قهرمانی رسید تیم‌های پاک نژاد اسپرت تهران، هیئت تنیس روی میز قم، مناطق نفتخیز جنوب به ترتیب مقام‌های دوم تا چهارم را از آن خود کردند.

رئیس امور ورزش نفت و گاز گچساران از زحمات کادر فنی، تدارکات و بازیکنان تیم تنیس روی میز نفت و گاز گچساران قدردانی و اظهار امیدواری کرد با درخشش بازیکنان نفت گچساران، دور برگشت نیز با قهرمانی، عنوان نخست لیگ برتر ایران از آن تنیس روی میز نفت گچساران شود.

تیم تنیس روی میز نفت و گاز گچساران در پایان دور رفت مسابقات نونهالان و نوجوانان کشور قهرمان لیگ برتر شد.

نفت و گاز گچساران ۲۶ - مس کرمان ۲۵

یکه تازی در صدر جدول

تیم نفت و گاز گچساران با کسب چهار پیروزی پیاپی و ۸ امتیاز در صدر جدول باقی ماند.

تیم نفت گچساران در هفته چهارم لیگ برتر ترندبال باشگاه‌های ایران در خانه میزبان تیم مس کرمان بود که موفق شد این تیم را در دیداری نفس گیر، زیبا و پایاپای با حداقل اختلاف و با نتیجه نزدیک ۲۶ بر ۲۵ شکست دهد.

در این بازی تیم شاگردان کیخایی از ابتدا با گلزنی پیاپی از حریف پیش افتاد و اجازه خودنمایی به تیم مهمان نداد و در دقیقه پایانی نیمه اول از فرصت‌ها خوبی استفاده کردند تا اینکه این نیمه ۱۳ بر ۱۰ به سود نفتی‌ها به اتمام رسید. در نیمه دوم تیم بازی پایاپای به نمایش گذاشتند اما در دقیقه پایانی بازی تیم نفت توانست با حملات موفق، دروازه حریف کرمانی را باز کند تا با نتیجه ۲۶ بر ۲۵ پیروز این دیدار شود.

پتروشیمی بندر امام ۸۲ - ۸۲ پالایش نفت آبادان آتش بازی پالایشی ها در داری نفتی ها

تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان از هفته ششم رقابت های لیگ برتر کشور موفق شد در خانه پتروشیمی بندر امام به پیروزی (رسیده تا ضمن پیروزی در داری نفتی ها به صدر جدول صعود کند.

برای جبران امتیازات عقب افتاده به میدان آمد و پنج خطاره شدن محمدحسن زاده و سعید داورپناه دو ملی پوش تیم پالایش نفت تا حدودی کار میزبان را راحت کرد و شاگردان مهران شاهین طبع با نتیجه ۳۸ بر ۲۷ پیروز شده ولی در پایان با نتیجه ۸۷ بر ۸۲ شکست خانگی را متحمل شدند. تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان با این پیروزی ۱۱ امتیازی شد و به صدر جدول رده بندی لیگ برتر صعود کرد.

تیم پالایش نفت آبادان در کوارتر دوم برتر از میزان قدرتمند خود ظاهر شد و با استفاده از تکنیک های فردی بازیکنانش توانست ۱۹ بر ۱۶ به برتری برسد. در کوارتر سوم شاگردان حماد سامری سرمربی تیم پالایش نفت آبادان با بازی حساب شده، زیبا و پرتاب های سه امتیازی موفق شدند ۲۷ بر ۱۱ پتروشیمی بندر امام راز پیش رو بردارند. تیم پتروشیمی بندر امام در کوارتر چهارم

دو تیم پتروشیمی بندر امام و پالایش نفت آبادان در هفته ششم لیگ برتر بسکتبال باشگاه های ایران در سالن اندیشه شهرستان بندر ماهشهر در داری نفتی ها به مصاف هم رفتند که در پایان تیم پالایش نفت آبادان با ارائه یک بازی برتر و زیبا با نتیجه ۸۷ بر ۸۲ پیروز شدند. در کوارتر نخست این دیدار، دو تیم پایاپای یکدیگر پیش رفتند و تیم پتروشیمی بندر امام در ثانیه های پایانی با پرتابی سه امتیازی ۱۷ بر ۱۴ پیروزی رسید.

نفت امیده ۲ - نفت و گاز گچساران امیدیه برنده داری نفتی ها

تیم فوتبال نفت امیدیه در چارچوب هفته سیزدهم رقابت های لیگ دسته دوم فوتبال باشگاه های ایران در خانه ورزشگاه نفت امیدیه و در هوای بارانی میزبان تیم فوتبال نفت و گاز گچساران بود که موفق شد در داری نفتی ها از سد هم نام خود بگذرد. در نیمه اول این دیدار دو تیم بازی پایاپای از خود به نمایش گذاشتند و تیم میزبان در ۱۵ دقیقه ابتدایی تیم برتر میدان بود و با چند شوت از راه دور بازی دروازه نفت گچساران را تهدید کرد اما در ادامه طلایی پوشان نفت گچساران توپ و میدان را در اختیار گرفتند تا در یکی از حملات خود از سمت راست توسط مرتضی حیدری در دقیقه ۴۱ به گل اول این بازی دست پیدا کنند تا نیمه اول این بازی حساس با نتیجه ۱ بر صفر به سود نفت و گاز گچساران به پایان برسد. با شروع نیمه دوم تیم میزبان، بازی را تهاجمی شروع کرد و خیلی زود توانست در دقیقه ۴۸ توسط علی مولایی به گل

تساوی دست پیدا کند.

در ادامه در دقیقه ۵۰ و دقیقه ۹۰ این بازی نبی الله اسدی کاپیتان نفت گچساران و کریم شاوردی از زمین اخراج شدند تا تیم نفت و گاز گچساران ۹ نفره شود تا در ادامه تیم نفت امیدیه با گلزنی احمد داودی در دقیقه ۹۰ + ۲ از تیم نفت گچساران پیش بیفتد تا این دیدار در پایان با نتیجه دو بر یک به سود تیم میزبان نفت امیدیه به پایان برسد. نفت امیدیه با این پیروزی ۲۲ امتیازی شد و در رتبه چهارم قرار گرفت و تیم نفت و گاز ۱۹ امتیازی در رتبه پنجم باقی ماند.

شاهین طبع: پالایش نفت مستحق پیروزی بود بودند

سرمربی تیم بسکتبال پتروشیمی بندر امام پس از شکست برابر پالایش نفت آبادان گفت: پالایش نفت آبادان بهتر از ما بازی

کرد و مستحق این پیروزی بود. مهران شاهین طبع بعد شکست خانگی مقابل پالایش نفت آبادان خیلی کوتاه گفت: ما بازی را خوب آغاز نکردیم و پالایش نفت توانست بهتر از ما باشد. در دفاع و زیر توپ نیز عملکرد خوبی نداشتیم و این مسائل باعث شد نفتی ها از آن استفاده کنند. سرمربی تیم پتروشیمی بندر امام در ادامه گفت: تیم پالایش نفت در بازی فیزیکی عملکرد بهتری داشت و خیلی خوب بازیکنان ما را کنترل کرد. در مجموع، تیم پالایش نفت آبادان برتر از ما بود و شایستگی رسیدن به پیروزی را داشت.

سامری: پیروزی بزرگی مقابل پتروشیمی به دست آوردیم

مهره های توانمند زیادی است اما بر روی یکی دو تا از بازیکنان بسیار موثر این تیم به خوبی کار کردیم و به این ترتیب توانستیم در نیمه اول و تا پایان کوارتر سوم با کنترل این نیروها نتیجه بازی را به نفع خود خاتمه دهیم. سامری با اشاره به کوارتر چهارم گفت: در کوارتر چهارم تیم پتروشیمی از آن نظم بازی بیرون آمد و بازیکنان این تیم قدری دست به کارهای انتحاری می زدند و در این وضعیت ما قدری سورپرایز شدیم و در واقع تیم پتروشیمی به لحاظ نتیجه گیری به ما نزدیک شد اما در نهایت ما پیروز میدان بودیم و این پیروزی را به مردم آبادان تبریک می گویم.

سرمربی تیم بسکتبال پالایش نفت آبادان عقیده دارد پیروزی بزرگی را در مقابل تیم پتروشیمی بندر امام به دست آوردند. حماد سامری پس از پیروزی تیمش در مقابل تیم پتروشیمی بندر امام گفت: از ابتدای فصل قدری فراز و نشیب داشتیم اما اکنون به یک هارمونی خوبی رسیدیم، اما در باره پتروشیمی باید بگویم گرچه این تیم دارای

نقش بیمارستان نفت اهواز در دفاع مقدس

خبر

مدیر کل روابط عمومی وزارت نفت:

راهاندازی سایت نماد حضور تاریخی نفت در دوران دفاع مقدس است

مدیر کل روابط عمومی و رئیس ستاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس وزارت نفت در بازدید از محل این ستاد گفت: راهاندازی رسمی سایت ستاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس، نماد حضور تاریخی نفت در دوران دفاع مقدس است.

کسری نوری در این دیدار با تأکید بر لزوم نوع آوری در تولید مطالب و محتوای سایت ستاد افزود: سایت ستاد باید به گونه‌ای باشد که فعالیت‌های خانواده بزرگ صنعت نفت در دوران دفاع مقدس در آن بازتاب یابد.

سید مجتبی موسوی شاد، رئیس اجرایی ستاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس وزارت نفت در این دیدار گفت: ستاد حفظ آثار علاوه بر اینکه جایگاه قانونی مشخص دارد، از بعد ارزشی نیز نماد تلاش خانواده بزرگ صنعت نفت در دوران انقلاب اسلامی و دفاع مقدس است؛ نمادی که ضرورت حفظ ارزش‌ها و آثار آن دوران افتخار آفرین را به عهده دارد و باید برای احیا و ایقایی آن برنامه‌ریزی کند.

وی افزود: راهاندازی رسمی سایت ستاد، تدوین تاریخ شفاهی صنعت نفت و اهتمام به نشر خاطرات و اسناد دوران دفاع مقدس سه برنامه اصلی ستاد است، ضمن آنکه فعالیت‌ها و برنامه‌های راهبردی در این ستاد و چهار شرکت اصلی در دستور کار قرار گرفته است.

فعالیت آزمایشی سایت ستاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس وزارت نفت از چندی پیش آغاز شده است که به زودی و با رفع مشکلات محتوایی و فنی به بهره‌برداری رسمی خواهد رسید.

نیروی امدادگرو کمکی به دیگر مناطق مورد نیاز، این بیمارستان نیز مجروحان حملات موشکی و هوایی دشمن را پذیرفته و به درمان آنان پرداخته است. برخی خدمات این منطقه به شرح ذیل است:

- پذیرش ۲۹۹ مجروح تا سال ۱۳۶۳

- پذیرش ۱۸۲ مجروح در سال ۶۵ حمله موشکی و هوایی

- پذیرش ۱۶۶ مجروح در سال ۶۶ طی ۲ حمله هوایی

- پذیرش ۱۴۰ مجروح در سال ۶۷ طی ۲ حمله هوایی

بهداری و بهداشت منطقه فارک

با توجه به موقعیت حساس منطقه، این بهداری، علاوه بر حفظ آمادگی در خدمت‌رسانی به مجروحان و مستقر در منطقه اقدام کرده بود. ساختن پناهگاه به منظور نگهداری وسایل پزشکی و دارو و نیز برای تخلیه مجروحین حملات هوایی، از اقدام‌های دیگر این واحد بوده است. این واحد تنها در سال ۱۳۶۶ اقدام به پذیرش و درمان ۳۶ مجروح کرده است.

۴ بارانی از آتش و دود بر سر پالایشگاه آبادان

در سال ۵۹ بعد از تصرف خرمشهر و محاصره شهر مقاوم آبادان و جلوگیری از سقوط این شهر به علت مقاومت دلیرانه

نیروهای خود جوش مردمی، تلاش عراقی برای تصرف این شهر بی نتیجه ماند. به همین دلیل برای نیروهای تا دندان مسلح بعثی جبران این شکست مفتضحانه مبارزت به شلیک توپ و خمپاره به داخل شهر و از جمله پالایشگاه آبادان می کردند که با دود غلیظ از تاسیسات پالایشگاه همراه بود. در آن زمان هر گاه این دود قطع یا کم می شد، نیروهای عراقی

مبارزت به شلیک توپ و خمپاره به داخل پالایشگاه می کردند. نیروهای ما این موضوع را فهمیده بودند. عده‌ای از مهندسان نفت برای باز کردن تاسیسات حیاتی پالایشگاه و مصون ماندن از صدمات انفجارها فعالیت می کردند. سه یادم در آن روزها باران هم شروع به باریدن کرده بود و دود پالایشگاه در حال قطع شدن بود که این اتفاق مساوی با شلیک مجدد نیروهای متجاوز بعثی بود. بچه‌های رزمنده همدوش کارکنان شریف صنعت نفت جهت ایجاد دود و کمک به باز کردن تاسیسات حیاتی و در صورت باز نشدن، ریختن شن و ماسه بر روی این تاسیسات همکاری و مساعدت می کردیم و در فکر این بودیم که چگونه دود ایجاد کنیم تا در کار مهندسان وقفه‌ای ایجاد نشود و از آسیب بیشتر به تاسیسات جلوگیری شود.

به پیشنهاد یکی از همکاران صنعت نفت، برای ایجاد دود همگی برای آوردن قیر اعزام شدیم. پس از پیدا کردن و بارگیری چند بشکه قیر که خیلی هم سنگین بود، قیرها را در محوطه پالایشگاه بخیتم و آنها را مشتعل کردیم که با دود بسیاری همراه شد. این ترنند تا مدت‌های زیادی کار ساز بود و کمک زیادی در باز کردن و تخلیه تاسیسات حیاتی پالایشگاه و شن‌ریزی بر روی آنها کرد.

پس از تحمیل جنگ و آغاز حملات توپخانه‌ای و هوایی دشمن و صدمه زدن به نقاط مختلف شهر (از جمله بیمارستان ۵۷۸ منطقه ای ارتش در اهواز) لشکر زرهی ۹۲ خوزستان با همکاری مسئولان مناطق نفت خیز بادر اختیار قرار دادن یکی از سالن‌های بزرگ باشگاه نفت به صورت بخش و ادغام کارکنان بهداری در اکثر قسمت‌ها نظیر اتاق عمل، آزمایشگاه، فیزیوتراپی، عکسبرداری و بخش‌ها، از کلیه امکانات موجود در بیمارستان شرکت نفت برای کمک و درمان مجروحان جنگ استفاده و بهره‌برداری لازم برده شد.

پس از تخلیه باشگاه در شهریور ۶۲ توسط بیمارستان ارتش، به ابتکار و همکاری انجمن اسلامی بهداری اهواز، سالن مذکور به بخش و نقاشگاهی با ظرفیت متغیر ۱۵۰ تا ۲۰۰ تخت، در خدمت مجروحان جنگی قرار گرفت. افزون بر آن، هنگام بمباران شیمیایی، سالن‌های هم‌جوار (چهار سالن) به صورت چهار بخش با ظرفیت ۳۰۰ تخت خواب به منظور بستری و درمان مجروحین جنگی مورد استفاده واقع شد. همچنین سالن باشگاه ساحل به صورت نقاشگاه در اختیار سپاه پاسداران قرار داده شد. این روند تا پایان جنگ تحمیلی ادامه داشت. محوطه باشگاه و محل پارکینگ خودروها به پدهلی کوپتری تبدیل و در زمان عملیات یک یادو هلی کوپتر ترابری جهت اعزام مجروحان به شهرستان‌های

خارج از استان خوزستان مورد استفاده قرار گرفت. این سالن دارای تاسیساتی با ظرفیت پذیرش یک هزار مصدوم شیمیایی برای رفع آلودگی بود. علاوه بر آن بخش‌های ریکواری و آ.سی. یو و دو بخش مردانه و زنانه (در مجموع ۴۰ تخت) به منظور بستری مصدومین در آن پیش‌بینی شده بود.

بهداری و بهداشت آغاچاری

کارکنان واحد آغاچاری در سال‌های متوالی جنگ به پذیرش و درمان مجروحین بمباران‌ها و حملات به تاسیسات پرداختند و خدماتی به آنها ارائه دادند که به شرح زیر است:

- پذیرش ۱۱۸ مجروح در سال ۱۳۶۵ طی حمله به تاسیسات
- پذیرش ۲۰ مجروح در سال ۱۳۶۶ طی حمله به تاسیسات

بهداری و بهداشت منطقه گیساران

بیمارستان این منطقه نیز در طول مدت جنگ ضمن اعزام مستقیم نیرو و جبهه‌ها و دیگر واحدهای درمانی در سایر مناطق نفت خیز به پذیرش تعدادی از مجروحین حملات هوایی و موشکی دشمن به شهر بهیچان نیز اقدام کرده است. از دیگر اقدام‌های صورت گرفته، ارسال کمک‌های دارویی، اهدای کمک‌های نقدی و وسایل پانسمان و اتاق عمل، پذیرش رزمندگان مجروح ساکن منطقه فوق، پذیرش مجروحان بمباران‌ها و تاسیسات به تعداد ۱۲۱ نفر مجروح در سال‌های ۱۳۶۵ و ۱۳۶۶ است.

بهداری و بهداشت منطقه مسجد سلیمان

این واحد علاوه بر اقدامات انجام شده در خصوص تخصیص امکانات، کمک‌های نقدی، اعزام نیرو، لوازم پزشکی، دارو و ارسال

علی نیکپور - شرکت ملی گاز ایران

افزایش راندمان و پایداری خطوط گاز غرب کشور

گاز ایران افزود: تعویض بیش از ۲۱۰ متر لوله در ضخامت‌های مختلف، اجرای حدود ۳۱ سر جوش، نصب یک مورد اتصال عایقی ۱۰ اینچ و انجام تعمیرات موضعی مطابق با استانداردهای صنعت گاز، از جمله اقدامات انجام شده در این عملیات بود که به دلیل واقع شدن موقعیت‌های تعمیراتی در تأسیسات تقویت فشار گاز و ایستگاه فرستنده توپک و وجود برخی عیوب در محل تقاطع آزادراه اصفهان-تهران و درون غلاف فلزی و تقاطع خط لوله با کانال آب شرایط خاص و استراتژیک داشت.

که ایمن‌سازی، افزایش راندمان، انتقال مستمر و همچنین بالا بردن ضریب اطمینان خط لوله ۳۰ اینچ غرب در گستره نيزار-اراک، از جمله دستاوردهای آن است. به گفته توکلی، تعمیرات قسمت‌هایی از خط لوله مزبور و تأسیسات مربوطه که دچار ضعف و خوردگی بودند، در فرآیندی کم‌نظیر و در کوتاه‌ترین زمان ممکن با رعایت تمامی الزامات فنی و مهندسی، با چسب‌های ویژه و بهره‌برداری، در کمتر از ۷۲ ساعت صورت گرفت که در نوع خود رکوردی کم سابقه به حساب می‌آید. مدیرعامل شرکت انتقال

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران از پایان یافتن عملیات ایمن‌سازی خط ۳۰ اینچ غرب کشور که یکی از قدیمی‌ترین خطوط در حال بهره‌برداری شرکت انتقال گاز است، با همکاری و همدلی ۵ منطقه عملیاتی خبر داد. سعید توکلی با اعلام این خبر گفت: این عملیات با پیگیری کارکنان عملیاتی منطقه ۷ و تلاش و همکاری مناطق معین شامل مناطق عملیاتی ۲، ۸، ۹ و ۹ با هدف خدمت‌رسانی و ایجاد آسایش برای هموطنان غرب کشور در روزهای سرد زمستان انجام شد.

مشکلات کارکنان مناطق عملیاتی نفت و گاز غرب بر طرف می‌شود

مدیر منابع انسانی شرکت نفت مناطق مرکزی ایران در دیدار با کارکنان واحد بهره‌برداری سرکان ماله کوه بر رفع مشکلات کارکنان شرکت نفت و گاز غرب نفت و گاز غرب تاکید کرد.

خلیل قاسم‌زاده با اشاره به سخنان معاون مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در امور عملیات غیر صنعتی مبنی بر رسیدگی به وضعی قرارداد کارکنان مدت موقت و مدت معین صنعت نفت، اظهار امیدواری کرد اصلاحات لازم در قراردادهای نیروهای قراردادی مدت موقت ایجاد شود.

وی همچنین حضور در مناطق عملیاتی را از اهم برنامه‌های آتی اعلام کرد. رضا خلیلی معاون، مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در امور عملیات غیر صنعتی، نیز درباره ایجاد تعادل منطقی بین وضعیت کارکنان قرارداد مدت موقت و مدت معین اظهار کرد: در حال حاضر چندین نوع استخدام در سطح صنعت نفت وجود دارد و با توجه به این که افراد با انجام کارهایی مشابه دستمزد دریافتی یکسان ندارند، ایجاد تعادل منطقی میان وضعیت کارکنان قرارداد مدت موقت و مدت معین لازم است.

وی با بیان این که ایجاد چنین تعادلی از طریق ارتقای سطح کارکنان صورت خواهد گرفت، تصریح کرد: ارتقای شرایط کنونی کارکنان از مهم‌ترین دغدغه‌های وزیر نفت و مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران به شمار می‌رود و دستور تشکیل کمیته‌ای به همین منظور صادر شده است. واحد بهره‌برداری سرکان / ماله کوه از توابع شرکت بهره‌برداری نفت و گاز غرب، در ۱۵ کیلومتری شهرستان پلدختر از توابع استان لرستان است که با ظرفیت اسمی ۳۰ هزار بشکه در روز نفت تولیدی را پس از فرآورش و شیرین‌سازی از بایک خط لوله ۱۰ اینچ به طول ۲۱ کیلومتر به تلمبه‌خانه افرینه و در پایان به پالایشگاه کرمانشاه ارسال می‌کند.

افتتاح صدمین جایگاه عرضه سوخت استان همدان

جایگاه اختصاصی عرضه فرآورده‌های نفتی بنزین و نفت گاز با نام پارسه، در هفته بسیج، واقع در ناحیه مرکزی، با هدف خدمت‌رسانی مطلوب تر به شهروندان همدانی افتتاح شد. با راه‌اندازی این جایگاه، تعداد جایگاه‌های عرضه فرآورده بنزین - نفت گاز به ۵۷ و در مجموع تعداد جایگاه‌های عرضه سوخت در استان همدان به ۱۰۰ رسید. مدیر بخش منطقه همدان گفت: عملیات اجرایی احداث این جایگاه از اسفندماه ۹۴ آغاز شده بود که پس از ۹ ماه به بهره‌برداری رسید. صادق فریدی با بیان این که این جایگاه در زمینی به مساحت ۲ هزار و ۱۰۰ متر مربع و زیربنای ۸۵۰ متر مربع احداث شده، تصریح کرد: هزینه عملیات اجرایی این طرح با احتساب هزینه خرید زمین در مجموع به ۱۸ میلیارد ریال رسیده است.

پایان دوره‌های حراست شرکت ملی نفت در حوزه اچ اس ای

در پی تاکید مقام عالی وزارت مبنی بر ضرورت آموزش اچ اس ای نیروهای حراست با هدف به حداقل رساندن آسیب‌ها و مخاطرات ناشی از حوادث غیر مترقبه، یک دوره آموزش اچ اس ای برگزار شد. این دوره آموزشی بر اساس تفاهمنامه میان حراست شرکت ملی نفت ایران، اداره کل اچ اس ای و پدافند غیرعامل وزارت نفت در چهار حوزه ایمنی، آتش نشانی عمومی، کمک‌های اولیه مقدماتی، سیستم فرماندهی و مدیریت واکنش برگزار شده است. این آموزش هادر حوزه ایمنی و آتش نشانی عمومی برای ۳۳۵ نفر، در حوزه کمک‌های اولیه مقدماتی برای ۳۰۸ نفر، در حوزه سیستم فرماندهی برای ۲۴۰ نفر و در حوزه مدیریت واکنش در شرایط اضطرار نیز برای ۲۲۲ نفر برگزار شده است. مجموعه این آموزش‌ها با همکاری آموزش مرکزی شرکت ملی نفت ایران در پژوهشگاه صنعت نفت و مرکز فرهنگی آموزشی رشد ارائه شده است.

همایش آموزشی به میزبانی شرکت گاز بوشهر

تاکید کرد و افزود: اجرا و تحقق این امر زمینه‌ساز عدالت‌گستری و رضایت‌مندی بوده و از بروز احساس تبعیض و ناکامی جلوگیری می‌کند. رئیس امور بازرسی شرکت ملی گاز نیز با قدردانی از تلاش‌های صورت گرفته به منظور اجرا و پیاده‌سازی قوانین سلامت نظام اداری گفت: مبارزه با فساد از تأکیدات مقام معظم رهبری است و در این زمینه لایحه قانون ارتقای سلامت اداری و مقابله با فساد نیز تصویب و برای اجرا ابلاغ شده است.

همایش آموزشی قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد با حضور رئیس امور بازرسی شرکت ملی گاز ایران، مدیرعامل، معاونان و کارکنان شرکت گاز استان بوشهر، مدیر و معاونان منطقه ۱۰ عملیات انتقال گاز و دکتر میر، مدرس دانشگاه در سالن همایش‌های شرکت گاز استان بوشهر برگزار شد. در این همایش، غلامعباس حسینی، مدیرعامل شرکت گاز استان بوشهر بر لزوم اهمیت پیاده‌سازی قوانین سلامت نظام اداری در سازمان

آمادگی کامل پخش لرستان برای تامین سوخت زمستانی

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان، از آمادگی این شرکت برای سوخت رسانی در شرایط ناپایدار جوی در فصل پاییز و زمستان خبر داد.

به گزارش روابط عمومی شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان، پیمان بهرامی با اشاره به این که هیچ مشکلی برای تامین سوخت مناطق سردسیر استان وجود ندارد، افزود: با توجه به پیش‌بینی زمستانی سرد و سخت و ایجاد شرایط آب و هوایی ناپایدار با شرایط بارش نزولات آسمانی، این شرکت ضمن اجرای تمهیدات لازم آماده سوخت‌رسانی مطلوب و مستمر به شهروندان استان است.

وی با تاکید بر این که سوخت مورد نیاز استان لرستان تا پایان سال تامین و ذخیره سازی‌های لازم انجام شده است، گفت: شهرهای سردسیر استان نظیر نورآباد، الشتر، ازنا و الیگودرز در زمستان امسال با مشکلی برای تامین نفت سفید روبه‌رو نبوده و این شرکت در صورت نیاز این شهرها، آمادگی تامین و انتقال سوخت به شهرهای یاد شده را دارد. بهرامی تصریح کرد: با توجه به فصل سرما برای رفاه حال ۶۹ هزار

خانوار مصرف‌کننده نفت سفید تحت پوشش در استان، این شرکت اقدام به اعلام و توزیع ششمین مرحله سهمیه کالابرگ نفت سفید از ابتدای آذرماه امسال کرده که مهلت اعتبار این کالابرگ اعلامی تا سی‌ام دی ماه سال جاری است. وی با اشاره به پیگیری این شرکت برای تامین نفت سفید مورد نیاز خانوارهای روستایی و شهری که گاز طبیعی ندارند، اظهار کرد: شرکت ملی پخش منطقه لرستان با دارا بودن ۴۲۶ فروشندگی فعال در سطح استان و مناطق سخت‌گذر آمادگی تامین سوخت مورد نیاز خانوارهای فاقد گاز طبیعی را دارند و به صورت روزانه از فروشندگی‌های یاد شده گزارش‌های فروش و یا نیاز گرفته شده و موارد مورد نیاز مورد بررسی و اقدام قرار می‌گیرد.

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه لرستان با بیان این که هم‌اکنون روزانه ۳ میلیون و پانصد هزار لیتر انواع فرآورده نفتی به نقاط مختلف استان ارسال می‌شود، افزود: توزیع این مقدار فرآورده نفتی با بهره‌گیری از ۳۲۸ دستگاه نفتکش جاده پیمایان و تمهیدات لازم برای آمادگی کامل ناوگان حمل و نقل فرآورده‌های نفتی استان در فصل سرما اندیشیده شده است.

مجاهدت منطقه ساری در بحران آذر ماه

مدیر شرکت ملی پخش فرآورده‌های نفتی منطقه ساری گفت: در بحران سه روزه قطع گاز در چند شهر استان مازندران، سوخت‌رسانی به موقع به مردم توسط کارکنان پخش منطقه ساری گرما بخش خانه‌های مردم بود. حسینعلی طالبی افزود: منطقه ساری در بحران سرما و قطع گاز در سال ۸۶ به تجربیات ارزشمندی دست پیدا کرد و با تجزیه و تحلیل و ارائه راهکارهای پیشگیرانه در جلسات متعدد توانست روش‌هایی را برای جلوگیری از بحران‌های مشابه احتمالی اجرایی کند. وی با تقدیر از تلاش‌های کارکنان منطقه در امر سوخت‌رسانی افزود: هم‌اکنون هیچ‌گونه خللی در سوخت‌رسانی مطلوب وجود ندارد و این شرکت در سه روز بحران سرما با ذخیره‌سازی‌های انجام شده در ماه‌های قبل، در زمان قطع گاز در حال توزیع سوخت‌های جایگزین بوده و هیچ دغدغه‌ای برای ذخیره‌سازی فرآورده‌ها نداشته است.

وی ذخیره‌سازی فرآورده‌های نفتی توسط مصرف‌کنندگان را حدود چهار میلیون لیتر پیش‌بینی کرد و تصریح کرد: با توجه به پیش‌بینی‌های لازم متأسفانه تا کنون حدود یک میلیون لیتر سوخت توسط تعدادی از مصرف‌کنندگان ذخیره‌سازی شده است که در صورت بروز بحران سرما، مصرف‌کنندگانی که تاکنون اقدام به ذخیره‌سازی سوخت نکرده‌اند، با مشکلاتی روبه‌رو خواهند شد.

آغاز مرحله دوم طرح درجه بندی مجاری عرضه سوخت قزوین

مدیر منطقه پخش قزوین از آغاز سنجش، ارزیابی و ارتقای سطح کمی و کیفی مجاری عرضه و طرح درجه بندی جایگاه‌های منطقه خبر داد. مسعود شرفی تاکید کرد: سنجش، ارزیابی و ارتقای سطح کیفی و کمی مجاری عرضه و افزایش ضریب ایمنی و تکریم ارباب رجوع را از مزایای این طرح برشمرد و افزود: ۶۳ درصد از جایگاه‌های منطقه درجه یک و محدوده اجرای این طرح جایگاه‌های عرضه بنزین و نفت گاز در کل استان است که شامل شهرستان‌های قزوین، بوئین زهرا، تاکستان و آوج است.

گازرسانی به شهرک صنعتی شماره پنج اهواز

در مدت دو روز با موفقیت و در شرایط کاملاً ایمن و بدون اختلال در روند انتقال گاز به پایان رسید. وی تاکید کرد: پس از اجرای موفقیت‌آمیز این عملیات، عملیات اتصال نهایی خط لوله شماره ۵ کلان شهر اهواز انجام و به خط لوله مذکور گاز تریق، راه‌اندازی و در مدار بهره‌برداری قرار گرفت.

ماشین‌آلات سنگین به مکان مورد نظر روی خط لوله ۳۰ اینچ غرب کارون، عملیات مورد نظر شروع شد که با توجه به شرایط بد آب و هوایی و گرد و خاک شدید در زمان انجام، با تلاش شبانه‌روزی کارکنان حوزه معاونت عملیات خط لوله (گروه تعمیرات و شیرهای خودکار بهره‌برداری خط لوله اهواز) و گروه‌های تپ منطقه پنج عملیات انتقال گاز

مدیرعامل شرکت انتقال گاز ایران همچنین از گازرسانی به شهرک صنعتی شماره پنج اهواز با انجام عملیات‌های تپ در منطقه یک عملیات انتقال گاز توسط گروه عملیات انشعاب گرم منطقه پنج عملیات روی خط لوله ۳۰ اینچ غرب کارون خبر داد. توکلی گفت: پس از تجهیز کارگاه شامل بارگیری و حمل دستگاه‌های هات‌تپ و انتقال

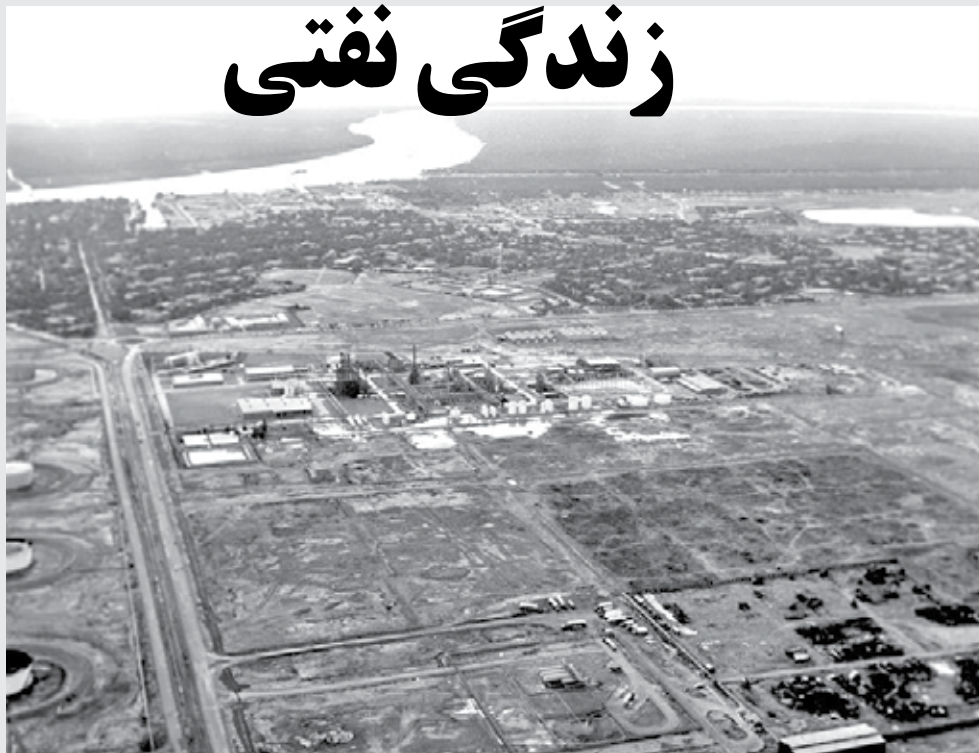
نهمین دوره مسابقات قرآنی و نهج‌البلاغه شرکت ملی گاز برگزار شد

بازدار موفق به کسب رتبه سوم شدند. بر همین اساس، صمد شجاعی مطلق نیز در حفظ دو جزء از قرآن کریم نیز به مقام دومی و در بخش اذان آقای سید عبدالمحسن پویان نیز به مقام سومی دست یافت. نهمین دوره مسابقات قرآنی و نهج‌البلاغه در بخش خواران از ۱۵ تا ۱۹ آذرماه برگزار شده است و خواران قرآنی از مجتمع گاز پارس جنوبی نیز در بخش‌های مختلف با دیگر شرکت‌کنندگان در بخش‌های مختلف رقابت کردند.

کارکنان مجتمع گاز پارس جنوبی در نهمین دوره از مسابقات قرآنی و نهج‌البلاغه شرکت‌های ملی گاز خوش درخشیدند. نهمین دوره مسابقات سراسری قرآن کریم و نهج‌البلاغه کارکنان شرکت ملی گاز به میزبانی استان یزد از ۱۰ تا ۱۶ آذرماه برگزار می‌شود و کارکنان مجتمع گاز پارس جنوبی در بخش برادران موفق به کسب عناوین برتر در این دوره از مسابقات شدند. در رشته حفظ بیست جزء آقای حسن خاتمیان و حفظ پانزده جزء نیز، حسن

زندگی نفتی

در نیمه دوم ۱۳۳۳ که دو شرکت عامل شروع به کار کردند امور کارکنان اعم از آموزش، بهداشت، مسکن و رفاه زیر نظر شرکت ملی نفت و البته هماهنگ با مدیران کنسرسیوم توسعه یافت. توسعه دوره ۱۳۳۳ تا ۱۳۵۷ در مقایسه با دوره ای زجر آور و پر تبعیض پنجاه ساله حاکمیت مطلق انگلیسیها (از ۱۲۸۰ تا ۱۳۳۰) کاملاً متمایز و متفاوت بود. در این یادداشت توصیفی نسبتاً واقع گرایانه از این توسعه ارائه شده است. گسترش مدارس، بیمارستان ها، خیابان کشتی، احداث شهرک های مسکونی، تاسیس ورزشگاه ها و باشگاه های ورزشی نمونه هایی از این دست فعالیت ها هستند. برخی تحلیل می کنند که رژیم بعد از کودتا برای خواباندن ناراضیانی ها و نمایش اقتدار؛ به چنین توسعه ای دست زد. و این امر کاملاً اجتناب ناپذیر بود. برخی دیگر دلایلی چنین توسعه ای را، ورود و حضور فرهنگ آمریکایی می دانند که به نیروی کار و ایجاد انگیزش های انسانی - کاری اعتقاد داشتند. امانیاد از فعالیت مدیران ایرانی شرکت ملی نفت غافل شد. آنان با گرایش های صنعتی - ملی به توسعه ای امور رفاهی - آموزشی شتاب بخشیدند. اگر چه سخن گروه اول به واقعیت نزدیک تر است که حاکمیت برای فرو خواباندن اعتراض ها، بخشی از بودجه نفت را برای چنین اموری هزینه کرد.

برگرفته از کتاب در دست تالیف "تاریخ تحلیلی صنعت نفت ایران" اداره کل روابط عمومی وزارت نفت

می گیرد، اما در عین حال دوره هایی تخصصی نیز برای آنان ترتیب داده می شود.

دوره آموزش سرپرستان در سال ۱۳۳۴ آغاز شد، اما تا پایان سال ۱۳۳۵ هم ۹۰۰ نفر این دوره را طی می کنند. امسال (۱۳۳۵) ۹۲۰ کارمند در دوره های بخش آموزش سرپرستی شرکت می کنند، ۲۵ کارمند در خارج از کشور مطالعه می کنند، ۱۴ کارمند در دوره آموزش مشاورین روابط کارمندان شرکت می کنند، ۱۴۵ کارآموز از مناطق نفت خیز و ۱۹۱ کارآموز هم از آبادان آموزش می بینند، ۱۴۰۰ کارگر برای تغییر حرفه در حوزه کارهای ساختمانی تعلیم می بینند، ۱۲۳ دانش آموز در آموزشگاه فنی دوره می بینند، ۷۸ دانشجو در آموزشگاه عالی نفت، آموزش داده می شوند و بالاخره ۲۰۱۴ نفر در کلاس های ادبی زبان فارسی در آبادان شرکت می کنند.

در ادامه دوره های آموزشی سال گذشته برای اجرای برنامه جدید در سال ۱۳۳۵، ۷۸ نفر محصل در سال اول دوره مقدماتی آموزشگاه فنی آبادان در اکتبر ۱۳۳۵ پذیرفته می شوند. سال قبل نیز برنامه ساخت مدارس تهیه شد. طبق موافقت نامه ای که از سوی وزارت فرهنگ و شرکت ملی نفت ایران و شرکت های عامل به امضای رسید و در آن مقرر می شود که مبلغ یک میلیون لیره، (۲۱ میلیون ریال) تا ماه مارس ۱۳۳۸ برای ساخت مدارس جدید در آبادان و مناطق نفت خیز هزینه شود. تا پایان سال گذشته نیز، ساخت ۲ مدرسه پایان می یابد که یکی از آنها، دبیرستانی است در آبادان که برای پذیرش ۴۰۰ دانش آموز آماده می شود. آموزش کارکنان ایرانی توسط افراد صاحب تجربه، صورت می گیرد.

در سال ۱۳۳۵، برای تأمین وسایل ورزش و تفریح در آبادان، باشگاه ها و سینماها، استخرهای شنا و زمین های

طراحی، برخی احتیاجات خانواده ها تدارک دیده می شود و به ندرت کمی از قیمت تمام شده در فروشگاه های شرکت در دسترس کارمندان و کارگران قرار می گیرد و خانواده ها از آن بهره مند می شوند.

خانه سازی از سال ۱۳۳۴ شروع شد. در آبادان از تاریخ اجرای قرارداد (۲۹ اکتبر ۱۳۳۳ تا پایان سال ۱۳۳۵) تعداد ۶۸۴ خانه برای سکونت کارگران ساخته و تحویل داده می شود. در همین تاریخ ۳۰۰ منزل دیگر برای کارگران در دست احداث است. سال قبل ۱۰۷ خانه برای کارمندان در دست ساخت بوده که در این سال، تعدادی از آنها تکمیل و برای سکونت آماده می شود. در مناطق نفت خیز هم ۳۳۰ خانه و آپارتمان در همین سال ساخته می شود؛ این در حالی است که ساخت ۵۸۰ خانه دیگر نیز ادامه می یابد.

در دهه های ۴۰ و ۵۰ استخدام در شرکت ملی نفت به سختی صورت می گرفت. اقشار و دیگر طبقات و حتی کارکنان وزارتخانه های دیگر رفتار دولت را تبعیض آمیز ارزیابی می کردند، زیرا به نظر آنان، رفاه و درآمد در شرکت ملی نفت، بیش از دیگر ادارات دولتی بود. از اقدامات مهم و قابل توجه سال ۱۳۳۴، طرح تجدید سازمان آموزشگاه فنی نفت آبادان بود. برنامه جدید شامل دوسال تعلیمات مقدماتی و چهار سال دوره مهندسی همراه با ۸ ماه کارورزی است. پایان سال ۱۳۳۵، شمار کل کارمندان و کارگران شرکت های عامل نفت ایران افزون بر ۴۵۹۲۴ نفر می شود که در مراکز مختلف به شرح زیر مشغول به کارند:

کارکنان پیمانکاران که بیش از ۶۰۰۰ نفر می شوند، جزء ارقام بالانیستند.

مجموع	آبادان	مناطق نفتخیز	تهران	کارمندان و کارآموزان ایرانی
5080	3473	1540	67	
453	271	146	36	خارجی
40391	24278	16113	-	کارگران
45924	28022	17799	103	جمع کارکنان

کارکنان پیمانکاران که بیش از 6000 نفر میشوند، جزو ارقام بالا نیستند.

در این سال شرکت های عامل برای آموزش و پرورش کارمندان ایرانی خود اهمیت قائل می شوند. البته درست است که بیشتر تعلیمات این کارکنان ضمن کار صورت

برای اینکه از نظر مالی به خانواده های کارکنان فشار وارد نشود، مطالعات لازم درباره حقوق و دستمزد انجام و به موقع اجرا می شود. برای جلوگیری از بالا رفتن هزینه زندگی طی

نمایی از گاراژ شرکت نفت مسجد سلیمان در دهه ۱۳۴۰

باشگاه‌های کارگران آغاچاری و بندر ماهشهر که مجهز به وسایل و ورزش‌های سالنی و میدانی هستند، در سال ۱۳۳۶ ساخته می‌شوند. ساخت یک استخر شنا برای

کارگران بیمانکار که حدود ۴۰۰۰ نفر می‌شوند؛ در ارقام پایین منظور نشده‌اند.

مجموع	مناطق نفتخیز	آبادان	تهران	کارمندان ایرانی
5272	1797	3360	115	
510	194	234	82	کارمندان خارجی
39693	15811	23841	41	کارگران
45475	17802	27435	238	مجموع

کارگران آغاچاری پایان می‌یابد و ۴ استخر شنای دیگر نیز برای کارگران مسجد سلیمان، هفتگل، نفت سفید و بندر ماهشهر در پایان سال گذشته نزدیک به اتمام بوده است. آب تصفیه شده برای مصرف منازل و استخرهای شنا در ۴ منطقه نفت خیز به مقدار قابل توجه اضافه می‌شود. شرکت سهامی تصفیه به نوبه خود، باغی را به عنوان گرد دستگاه برای عموم ساخته و تحویل شهرداری آبادان می‌کند. در بودجه مصوبه سال ۱۳۳۷ مبلغ ۱۰ میلیون لیره (۱۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال) برای ساخت ۱۴۰۰ منزل دیگر و تعدادی باشگاه، مهمانسرا، سینما و زمین‌های ورزش اختصاص می‌یابد. وسایل مزبور تنها به منطقه گچساران و جزیره خارک اختصاص ندارند و آبادان، اهواز و سایر مناطق هم مشمول این برنامه می‌شوند.

کارمندان خارجی شرکت‌های عامل که در آمار بالا شده‌اند:

اواخر تابستان ۱۳۳۶ حداقل دستمزد، طبق قانون کار توسط کمیسیون مرکزی از نمایندگان دولت و کارگر و کارفرما (نمایندگان کارفرما از سوی شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های عامل حضور داشته‌اند) تعیین می‌شود. در نتیجه توافق نمایندگان مزبور و تصویب دولت، حداقل دستمزد از ۸۲ ریال به ۹۹ ریال افزایش می‌یابد و از روز یک مرداد به اجرا گذاشته می‌شود. از آنجا که دستمزد تمام طبقات کارگران بر اساس حداقل دستمزد تغییر می‌کند، همه کارگران در حدود ۲۰ درصد اضافه دستمزد دریافت می‌کنند.

جمع	متفرقه	فرانسوی	هلندی	انگلیسی	امریکایی	اداره مرکزی
82	-	4	15	46	17	
194	3	4	25	97	65	مناطق نفتخیز
234	-	4	34	108	88	آبادان
510	3	12	74	251	170	جمع

تنیس، فوتبال، پیست دو و میدانی و اسب‌دوانی دایر بوده است. سال قبل نیز باشگاه کارگران به محل وسیع‌تری منتقل شده بود. علاوه بر این، در مناطق نفت خیز، ۵ استخر شنای جدید ساخته می‌شود. در آغاچاری نیز باشگاه وسیعی برای کارگران افتتاح می‌شود. به منظور بهبود و اصلاح نوع فیلم‌ها برای سینماهای شرکت، قراردادی با خارج منعقد می‌شود. به علاوه، برنامه‌های کنسرت و تئاتر از سوی هنرمندان داخلی و خارجی اجرا می‌شود. آبادان در مسابقات فوتبال، شنا، بوکس و شطرنج به مقام قهرمانی کشور می‌رسد. مسجد سلیمان هم در مسابقات دو و میدانی کشور بین ۲۳ شهر استان، رتبه سوم را کسب می‌کند. موفقیت‌های کسب شده توسط آبادان و مناطق نفت خیز در مسابقات قهرمانی کشور، نشان از حسن اداره امور ورزشی شرکت دارد. طرح‌هایی برای توسعه امور ورزشی و تفریحی برای سال ۱۳۳۶ پیش‌بینی شد. اتمام ورزشگاه بهمن شیر، جایگاه‌هایی با گنجایش ۲۰۰۰ نفر، ساختمان یک سالن مجهز با دستگاه تهویه در باشگاه کارگران آبادان با گنجایش ۶۰۰ نفر، شروع ساخت باشگاه کارگران بندر ماهشهر، تبدیل برخی از سینماهای آبادان و تمام مناطق نفت خیز به سینماسکوپ.

وسایل تفریح

وسایل تفریح	سینماها	باشگاهها	استخرهای شنا	زمینهای ورزشی	سایر
آبادان	5	24	5	74	
مسجد سلیمان	4	8	3	11	
لالی	2	4	2	2	
هفتگل	2	3	2	2	
تصفیه	1	3	1	2	
آغاچاری	3	7	3	5	
گچساران	2	3	1	2	
اهواز	3	7	1	1	
بندر ماهشهر	1	3	1	3	

علاوه بر اینها، در مناطق دیگر هم فعالیت‌هایی انجام می‌شود. برای نمونه ساختمان یک باشگاه و یک استخر شنا در بندر ماهشهر نزدیک به اتمام دیده می‌شود و ۵ استخر شنای دیگر نیز در مناطق نفت خیز (اهواز، آغاچاری) در دست ساخت است.

مسئله مهمی که در زمینه بهداشت در این سال رخ می‌دهد، این است که از دی ۱۳۳۵، مدیریت ادارات بهداشتی و بهداشت در حوزه قرارداد به شرکت ملی نفت ایران منتقل می‌شود. این اقدام طبق مفاد قرارداد صورت می‌گیرد؛ زیرا امور غیر صنعتی باید به تدریج تحویل شرکت ملی نفت ایران شود. به این ترتیب، شرکت ملی نفت ایران به نیابت از سازمان بیمه‌های اجتماعی، وسایل درمان کارگران و کارمندان شرکت و خانواده‌های آنان را فراهم می‌کند. هزینه تاسیسات جدید بهداشتی را که شرکت ملی نفت ایران در سال ۱۳۳۵ ایجاد می‌کند، شرکت‌های عامل می‌پردازند. از اول سال ۱۳۳۶ نیز بودجه بهداشتی به طور مساوی از سوی شرکت ملی نفت ایران و شرکت‌های عامل تامین می‌شود. احداث ۳ درمانگاه جدید در مناطق نفت خیز و خانه‌های پرستاران در آبادان و مقداری وسایل جدید در سایر مناطق، طرح‌هایی است که مقرر می‌شود در سال ۱۳۳۶ به اجرا گذارده شود. در پایان سال ۱۳۳۶ شمار کل کارکنان شرکت‌های عامل به ۴۵۴۷۵ نفر مرد و زن می‌رسد که در مراکز مختلف به کار اشتغال دارند.

نخستین مرکز آموزش فنون تخصصی نفت در حال بازسازی است

دفتر طرح موزه‌های صنعت نفت، مانند بسیاری از دیگر ابنیه و آثار تاریخی نفت، به داد «آرتیزان اسکول» رسید و این مرکز به همراه ۴ موقعیت دیگر شامل پمپ بنزین، نیروگاه شماره یک، اسکله و خانه‌های تشریفاتی مستقر در آبادان در برنامه وزارت نفت برای تبدیل شدن به موزه قرار گرفته است. فعالیت‌های عمرانی وسیعی برای تحقق این مهم صورت گرفت و امید می‌رود که در دی ماه سال جاری مرحله اول این آموزشگاه به همراه اولین پمپ بنزین ایران آماده افتتاح شود. برای آشنایی بیشتر با فعالیت‌هایی که در زمینه بازسازی این مرکز صورت گرفت، به سراغ ناظر و مجری موزه‌های نفتی آبادان، ساسان بامداد صوفی رقتیم که این گفت و گو را در ادامه می‌خوانید.

حیات دوباره آموزشگاه فنی و حرفه ای آبادان

آماده‌سازی موزه‌های صنعت نفت

«آرتیزان اسکول» شاید عبارتی ناآشنا برای کارکنان جوان تر صنعت نفت باشد که حتی تلفظ آن برایشان دشوار به نظر برسد، اما قدیمی‌های صنعت نفت بخوبی این نام را می‌شناسند.

آرتیزان اسکول (Artisan School)، در فرهنگنامه صنعت نفت، نام قدیم تر آموزشگاه فنی و حرفه ای نفت آبادان یا کارخانه کارآموزان است که در عصر خود شهرت و آوازه‌ای داشت و در خاستگاهش آبادان، پادشاه همچنان در پیستوی حافظه تاریخی مردمان آن دیار باقی است.

با کشف نخستین چاه نفت در منطقه مسجد سلیمان و احداث پالایشگاه آبادان، اولین سیل مهاجرت نفتی در ایران آغاز شد. شروع ساخت پالایشگاه آبادان در آن برهه باعث شد که مردم نواحی مختلف ایران در پی یافتن شغل به این منطقه کوچ کنند. آنان که پیشتر به کشاورزی یا دامداری اشتغال داشتند یا به عنوان تفنگچی در خدمت خان‌ها بودند، تغییر زمانه را احساس و برای همراه شدن با این صنعت نوپا به آبادان مهاجرت کردند.

با شروع کار پالایشگاه و جذب نیروهای جدید، نیاز بود آنها ابتدا در مناطقی اسکان داده شده و ضمن فراهم کردن امکاناتی، آموزش‌هایی نیز در حین کار برای آنها تدارک دیده شود.

به همین منظور تاسیس یک آموزشگاه فنی - حرفه ای در جوار پالایشگاه آبادان در دستور کار قرار گرفت و در سال ۱۳۱۲ خورشیدی (۱۹۳۳ میلادی) آموزشگاه فنی حرفه‌ای آبادان یا مدرسه کارآموزان (Artisan School) تاسیس شد. دوره‌های اول آموزشگاه پنج ساله و شبانه روزی بود که بعدها به دوره‌های سه ساله تبدیل شد و افراد آموزش دیده، دو سال دیگر را به عنوان کارگر کارآموز در پالایشگاه و مناطق عملیات غیر صنعتی، مشغول کار توأم با آموزش می‌شدند. این مرکز پشتیبان تالمن نیروی انسانی پالایشگاه محسوب می‌شد و کارآموزان آن، در سه سال علاوه بر دروس سه ساله اول دبیرستان با دروس فنی که با کلمات و اصطلاحات فنی و به زبان انگلیسی بود، تربیت و آماده می‌شدند که براساس نیازهای پالایشگاه آبادان در مراکز مختلف مشغول کار شوند.

روال جذب کارآموز در آموزشگاه حرفه ای به این صورت بود که متقاضی دارای مدرک مقطع ششم ابتدایی، با شرکت در آزمون ورودی و بعد از قبولی در این مرحله و مصاحبه حضوری به معاینات پزشکی اعزام و پس از تشکیل پرونده، دوره سه ساله را آغاز می‌کرد. هر سال تحصیلی نیز در این آموزشگاه ۴ ماه بود و کارآموزان می‌توانستند در رشته‌هایی چون برق، ساختمان، مکانیک، تراشکاری، جوشکاری، نقشه کشی، لوله کشی ساختمان، حسابداری، ماشین نویسی، زبان، خیاطی و... تحصیل کنند.

اما اینکه آموزشگاه با وجود نقش موثر و تعیین کننده در صنعت نفت، به ویژه بر جامعه مدنی آن زمان و پس از سال‌ها جوش و خروش و تکاپو، اثری از آن باقی مانده یا همچون دیگر بناهای مهم و اثرگذار با پیشینه تاریخی ارزشمند به حال خود رها شده تا شاید روزی روزگاری کسی به سراغش بیاید، یاد از او بکند و دستی به سر و رویش بکشد یا خدایی ناکرده به دست غریبه‌ای بیفتد تا شکل و شمایلش راه کلی دگرگون کند، مطلبی است که به آن خواهیم پرداخت.

پس از ایجاد نهادی تحت عنوان موزه‌ها در اداره کل روابط عمومی وزارت نفت، نگرانی‌های موجود در خصوص تخریب، فرسودگی، فروش و امحای اشیاء ابنیه، اسناد و مدارک قدیمی و تاریخی این صنعت از میان برداشته و به پشتوانه همت، دلسوزی و تجربه همکاران شاغل و بازنشسته، تاریخ صنعت نفت از خطر نابودی خارج شد. از جمله بنای آموزشگاه فنی و حرفه ای آبادان که اگر به موقع به داد آن رسیده نمی‌شد، شاید پس از چند صباحی دیگر جز نام، نشانی از آن باقی نمی‌ماند.

موثر و تعیین کننده‌ای در شکل‌گیری ساختار جدید اجتماعی شهر آبادان داشت.

آموزشگاه در کدام منطقه از آبادان واقع شده و از چه وسعتی برخوردار است؟
آموزشگاه در جوار پالایشگاه آبادان و با مساحت ۱۱ هزار متر مربع، در خیابان مرحوم دهداری، روبه‌روی ورزشگاه تختی این شهر واقع شده است.

پیش از آغاز پروژه تبدیل بنای آموزشگاه به موزه، این مکان در چه وضعیتی قرار داشت؟
آموزشگاه پس از انقلاب و تاملاتی کوتاه در جنگ تحمیلی مورد استفاده قرار می‌گرفت و بعد از آن به حال

ابتدا از دلایل انتخاب آموزشگاه فنی و حرفه ای برای موزه شدن بگویید.

ساخت نخستین پالایشگاه کشور در آبادان و مراجعه مردم بومی و مهاجر برای اشتغال در این صنعت، ملزوماتی را از جمله اسکان نیروی جویای کار و تاسیس مراکز آموزشی برای آموزش تخصصی این افراد و فرزندان آنها در پی داشت. به همین دلیل، آموزشگاه فنی و حرفه‌ای آبادان، در سال ۱۳۱۲ شمسی و به عنوان نخستین مرکز آموزش فنون تخصصی صنعت نفت در کشور راه‌اندازی شد. این آموزشگاه در خاورمیانه نیز عنوان نخستین را دارد و مهم‌تر آنکه سومین مرکز آموزشی نفت در جهان به شمار می‌آید. ناگفته نماند این آموزشگاه نقش

تشکیل شده است. موزه مرکزی که در سالن اصلی واقع شده مشتمل بر دستگاه‌ها و قطعات سنگین صنعتی است. در سالن کناری آن نیز ادوات هنری مرتبط با صنعت نفت به نمایش گذاشته شده است. بخشی از دیوار این سالن به تابلویی به ابعاد ۱۵۰ متر متشکل از قطعات چوبی ریخته‌گری اختصاص یافته که به شکل زیبا و هنرمندانه‌ای در کنار هم چیده شده و مراحل استخراج، پالایش و توزیع نفت را به صورت شماتیک به تصویر می‌کشد.

در کف کلیه سالن‌ها نیز، نوارهایی با استفاده از مواد رنگی ویژه برای نشان دادن مسیر بازدید طراحی شده است. ساختمان بیرون محوطه نیز که برای امور اداری و آموزشی مورد استفاده قرار می‌گرفت، در حال حاضر برای نمایش قطعات ریز و سبک و ابزار آلات کوچک صنعتی و آموزشی در نظر گرفته شده است.

دو انبار موجود هم، به مخزنی برای نگهداری اشیاء و اسناد ارزشمند تبدیل خواهند شد. البته اقدامات و فعالیت‌های انجام شده تاکنون، در فاز اول اجرایی شده است و مسلماً به همین نقطه ختم نخواهد شد و در فاز دوم ایزولاسیون سقف‌ها، دیوارها، راه‌اندازی سیستم تهویه هوا، بتن ریزی کف‌ها، نصب سیستم‌های صوتی و تصویری، دوربین مدار بسته و... در دستور کار قرار دارد.

آقای صوفی در پایان گفت و گو از تلاش‌های دلسوزانه و بی منت آقایان: فرشید خابیز، نماینده موزه‌های صنعت نفت در آبادان، غلامحسین کمال دشتی و قاسم حدیده از کارکنان خدمت شرکت پالایش نفت آبادان که در طول این پروژه، موزه‌های صنعت نفت را همراهی کرده‌اند و نیز عبدالکریم مهرانی، از کارآموزان سابق آموزشگاه به سبب در اختیار گذاشتن اطلاعات مفید و ارزنده تشکر کرد.

جالب است بدانید، زمانی که برای اولین بار به سالن آموزشگاه قدم گذاشتیم، پنکه سقفی را مشاهده کردیم که با وجود ۸۰ سال قدمت هنوز کار می‌کرد.

بررسی کابل‌ها، چراغ‌ها و پریزهای برق نشان می‌داد اغلب آنها نیاز به تعمیر یا تعویض دارند. تلاش کردیم در حین تعمیر یا تعویض همان سبک و سیاق قدیمی را حفظ کنیم و برای جایگزین کردن چراغ‌ها، پریزها و حتی پنکه‌ها از نمونه مشابه آنها در انبارها استفاده کردیم. همچنین پنجره‌ها و درهای آسیب دیده عوض و آجرهای دیوارها که صدمه دیده بودند، مرمت شد و برای روشنایی بیشتر سالن‌ها و زیباسازی آنها نیز، روی سقف‌ها چند دستگاه پروژکتور نصب کردیم.

برای بهسازی محوطه آموزشگاه چه اقداماتی صورت گرفته است؟

علف‌زدایی، نظافت و شست‌وشوی محوطه، از جمله اقدام‌های اولیه به شمار می‌رفت. پس از آن زیباسازی محوطه، رنگ آمیزی دیوارها، نصب تابلوهای هنری، استقرار المان فلزی و کاشت گیاهان و درختان بومی، از دیگر فعالیت‌های صورت گرفته بود.

یک دستگاه اتوبوس زرد رنگ قدیمی (School bus) که زمانی برای انتقال کارکنان و خانواده‌های آنها مورد استفاده قرار می‌گرفت، پس از تعمیر و بازسازی در محوطه آموزشگاه استقرار یافته است. این اتوبوس در قالب یک کتابخانه کوچک پذیرای کودکان و دانش‌آموزانی خواهد بود که برای بازدید از موزه به محل آموزشگاه مراجعه می‌کنند و می‌توانند در این مکان کتاب بخوانند یا نقاشی کنند.

برای بخش‌های مختلف آموزشگاه چه برنامه‌هایی در نظر گرفته شده است؟
آموزشگاه از یک سالن اصلی، دو انبار و یک ساختمان

خودرها شد. حتی تامدتی بیم آن می‌رفت که مجموعه فروخته شود و در اختیار نهادهای دیگر قرار گیرد.

پس از انتخاب این مجموعه به عنوان محل ایجاد موزه و در بازدیدهای متعدد از این مکان جز تعداد معدودی دستگاه و ابزار آلات قدیمی، سالن‌ها و سلول‌های پوشیده از گرد و خاک و مملو از ضایعات و محوطه پوشیده از علف‌های هرز چیزی دیگری به چشم نمی‌خورد.

در آموزشگاه برای تعلیم کارجویان از دستگاه‌ها و ابزارهای متعددی استفاده می‌شد، چه تعداد از این دستگاه‌ها همچنان در مجموعه وجود داشت و برای تهیه مابقی آنها چه اقدامی انجام دادید؟

در بازدید از آموزشگاه و سالن کارگاه مرکزی، تعدادی انگشت شمار دستگاه و لوازم صنعتی به چشم می‌خورد. پس از بررسی و پرس و جوهای متعدد، متوجه شدیم تعدادی از آنها به انبارها و سلول‌های خارج از آموزشگاه منتقل شده و تعدادی نیز به فروش رسیده است. لذا تعدادی از همکاران را مامور کردیم تا با بررسی انبارها و سلول‌های مذکور را پیدا کنند که پس از شناسایی و گردآوری، کلیه دستگاه‌ها به سالن اصلی یا همان کارگاه مرکزی منتقل شدند. سپس با بهره‌گیری از تخصص و توانمندی کارکنان پالایشگاه و با راهنمایی برخی از پیشکسوتان صنعت نفت که زمانی در این آموزشگاه به تحصیل پرداخته بودند و نیز اسناد و تصاویر موجود، دستگاه‌ها و ابزارها تعمیر و رنگ آمیزی و سپس جانمایی شد. جالب توجه آنکه تعدادی از دستگاه‌ها با وجود گذشت سال‌ها همچنان کار می‌کردند و برخی تنها به قطعاتی نیاز داشتند که این مشکل نیز به مدد دستگاه‌های از کارافتاده، برطرف شد.

برای راه‌اندازی تجهیزات داخلی ساختمان‌ها از جمله سیم‌کشی، چراغ‌ها و... نیز نوسازی نمای داخلی و بیرونی آنها چه تمهیداتی را در نظر گرفتید؟

انتصاب رئیس طرح و برنامه موزه‌های صنعت نفت

طرح‌های ساخت موزه‌ها، برنامه ریزی امور مالی، پیشرفت پروژه‌ها، فناوری اطلاعات، از اهم وظایف شماس است. امید است با اتکال به خداوند متعال در انجام وظایف و امور محوله موفق و سربلند باشید.

نظر به ضرورت پیگیری امور و اقدامات مربوط به طرح موزه‌های صنعت نفت، با توجه به سوابق و تجارب جناب عالی، به موجب این حکم به سمت رئیس طرح و برنامه موزه‌ها منصوب می‌شوید. پیگیری مستمر اقدامات مربوط به قراردادها،

با حکم اکبر نعمت الهی، مدیر طرح موزه‌های صنعت نفت، ابراهیم رنجبیرزاده دیبازر، به عنوان رئیس طرح و برنامه موزه‌های صنعت نفت منصوب شد.
متن حکم به این شرح است:

شادی و نشاط در آموزه‌های دین

انسان در زندگی روزمره بر اثر کار و فعالیت‌های روزانه و حرکت در پیچ و خم‌های دشوار زندگی، دچار خستگی و ملال خاطر می‌شود. برای رهایی از این وضعیت لازم است بخشی از اوقات فرد به شادی و تفریح اختصاص داده شود تا روح انسان صفا و طراوت یابد. در واقع، همان‌طور که جسم انسان به غذا و انواع ویتامین‌ها نیاز دارد، روح انسان نیز به تنوع، استراحت، تفریح و شادی نیازمند است شادی به معنای سرزندگی و کامیابی، از مهم‌ترین نیازهای روانی بشر است و به دلیل تأثیرات عمده‌ای که بر زندگی انسان می‌گذارد، از اهمیت زیادی برخوردار است. در آموزه‌های دینی به جایگاه و اهمیت شادی در زندگی و علل و آثار آن توجه ویژه‌ای شده؛ تا آنجا که مکرر در دستورات اسلامی و احادیث و روایات ائمه معصومین (ع) به شادی‌های مثبت و هدفمند توصیه شده است.

اسلام به‌عنوان دینی که به‌تعملی نیازهای روحی و جسمی انسان توجه دارد، داشتن نشاط و روحیه شاد را لازمه یک زندگی موفق می‌داند. در آموزه‌های دینی، نکات ارزشمندی در خصوص ایجاد شادی و نشاط آمده که در این نوشتار به‌بخشی از آنها اشاره می‌کنیم. شادی یکی از نیازهای انسان و لازمه زندگی اوست. از این رو اگر نگاهی به گستره بی‌کران آفرینش کنیم، به خوبی درمی‌یابیم که در سراسر خلقت، جلوه‌هایی چشم‌نواز و روح‌پرور از شادی و شادمانی برای آدمی فراهم شده است. بهار طرب‌انگیز، آبشارهای زیبا، گل‌های نگارنگ، منظره طلوع خورشید، صبح دل‌انگیز، پرندگان

قشنگ و نغمه‌خوان، رنگ‌های متنوع و روح بخش و حتی از دواج و زناشویی بین زن و مرد و محبت و مهربانی بین انسان‌ها، همه و همه جلوه‌های شادی پرور و سرور آفرین خواهند بود.

شادی در قرآن

آیات قرآن، در فرازهای مختلفی خنده و سپس سرور و شادمانی را مورد توجه قرار داده است. ابتدا خنده و گریه را از سوی خدا دانسته و می‌فرماید: «و هم اوست که می‌خنداند و می‌گریاند». زیرا تمامی اسباب خنده و گریه در اختیار اوست و خداوند خالق همه آنهاست.

و در فرازی شادی مومنان را از فضل و رحمت خود می‌داند: «بگو به فضل و رحمت خداست که مؤمنان [باید شاد شوند و این از هر چه گرد می‌آورد بهتر است» عوامل سرور، موضوعی قابل توجه و معرفت آفرین در قرآن است که آگاهی از آن ره‌توشه‌ای برای همیشه زندگانی ما خواهد بود. «عشق به قرآن» و «انس با آیات الهی» عامل نخستین است که خداوند بزرگ برای دین‌باوران موجب شادی و شادمانی می‌شمرد؛ زیرا ایمان آنان را افزوده و خوشحالی و شکوفایی استعدادهای آسمانی و جلوه‌های معنوی پدید می‌آورد. «اتفاق در راه خدا» و «توجه به بندگان نیازمند بدون نگاه به جلوه‌های مادی و گذران زندگی» عامل دیگری است که در نگاه قرآن موجب سرور و شادمانی صالحان و پاکان می‌شود.

شادی در روایات و سیره پیشوایان دین در دستورات دینی ما توصیه شده است

که همواره متبسم و خنده‌رو باشیم تا جایی که از نشانه‌های مؤمن خنده در چهره و حزن در قلب شمرده شده است. امام علی (ع) فرمودند: «مانند زنبور عمل باشید. یعنی دهان دیگران را شیرین کنید و با شادی کام دیگران را شادانگه دارید.»

امام رضا (ع) می‌فرماید: «اوقات روز شما ۴ ساعت باشد؛ ساعتی برای خلوت با خدا، ساعتی برای تأمین معاش، ساعتی برای معاشرت با برادران مورد اعتماد و کسانی که شمارا به عیب‌هایتان واقف می‌سازند و ساعتی را هم به تفریحات و لذایذ خود اختصاص دهید و از مسرت و شادی ساعات تفریح، انجام وظایف و وقت‌های دیگر را تأمین کنید.» یعنی از ساعات تفریح نیرو بگیرید و از این نیرو برای انجام وظایف استفاده کنید. سیره و سنت معصومین (ع) به عنوان حقیقت‌تدین حکایت از سرزندگی، نشاط و شادابی، حتی در سخت‌ترین حالات و ساعت زندگی‌شان دارد.

رسول خدا (ص) فرمود: «مؤمن، شوخ و زنده‌دل است و منافق، سخت و غضبناک» «همانا من شوخی می‌کنم و اهل مزاح هستم، اما حرف باطل و بیپوده نمی‌گویم» و در سیره آن حضرت آمده است روزی به‌گونه‌ای خندیدند که دندان‌های مبارک‌شان نمایان شد و روز دیگر که یک نفر اعرابی - بیابان‌گرد - خدمت پیامبر آمد، هدیه‌ای تقدیم کرد، اما هنگام رفتن رو به آن حضرت کرد و گفت: پول هدیه مرا بده! رسول خدا خندید و از آن روز هر گاه اندوهگین می‌شدند، می‌فرمودند: کجاست آن اعرابی؟ ای کاش الان نزد ما بود و مسارا می‌خندانید. افزون

بر سیره و سخنان این چنین، گاه رسول الله (ص) با اصحاب و اطرافیان مزاح کرده تا نشست و برخاست‌ها و گفت‌وگوها از حالت یکنواختی خارج شده، علاوه بر راحتی اصحاب در برابر پیامبر هنگام ارائه پرسش و دریافت پاسخ، نوعی سرور و شادی در قلوب آنان وارد شده و صمیمیت و مهربانی بیشتری احساس شود. از این رو چون پیرزنی خدمت آن حضرت آمده، عرض کرد: یا رسول الله! دعا کنید من وارد بهشت شوم. پیامبر (ص) فرمود: «پیرزنان وارد بهشت نمی‌شوند! او به شدت اندوهگین شد، اما حضرت رو به وی کرده فرمود: تو در آن روز عجز و فرتوت و پیر نخواهی بود، بلکه با اراده الهی بار دیگر جوان و به صورت دوشیزه خواهی شد.»

امام صادق (ع) رو به یونس شبیانی، از اصحاب خود کرده، فرمود: شوخی شما اصحاب با یکدیگر چقدر است؟ او گفت: اندک. امام فرمود: «این گونه نباشید. به درستی که شوخ‌طبعی از حسن خلق است. همانا بدین وسیله شادی و سرور در قلب برادر خود داخل می‌کنید. همان‌گونه که رسول خدا (ص) اهل شوخی و مزاح بود، تا سرور و شادی در قلب اصحاب وارد کند» در بخشی از مجموعه سخنان معصومان (ع) مزاح و شوخی دین‌باوران و خداجویان «عبادت» و خنده آنان «تسبیح الهی» بیان شده و برای کسی که مسلمانی را شادمان سازد، پاداشی چشمگیر عنوان شده است. در عبارتی گویا و شیوا از چندین امام و الا مقام، همگان به شتاب در سرور و شادمانی دنیا و عقبی دعوت شده‌اند: «عَجِّلُوا إِلَى سُرُورِ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ»

مشکل اقتصادی خانواده

گرهی که گشودنی است

«درست است پول خوشبختی نمی آورد، اما بدبختی را قابل تحمل می کند»

برنارد شو

می گذارند و مابقی پول خود را به کارهای مختلف اختصاص می دهند، اما افرادی که وضعیت متوسط یا پایینی از نظر اقتصادی دارند، ابتدا هزینه های خود را انجام می دهند و اگر مبلغی باقی ماند آن را پس انداز می کنند؛ در واقع، افراد پولدار، ابتدا مبلغ پس انداز را کنار گذاشته و هزینه های خود

رسیدن به خانه و پس از آن است که باعث می شود زن و شوهر، نه حوصله بچه ها را داشته باشند و نه تحمل یکدیگر را؛ حالا اضافه کنید به اینها، بیماری احتمالی یکی از نزدیکان، مشکلات درس و مدرسه بچه ها، خطرات قسط های عقب افتاده، غرولند صاحبخانه که قصد افزایش اجاره بها را دارد و سرانجام، مجموعه هزینه های جاری که مطلقاً با

امروزه کمتر خانواده ای را می توان یافت که با مشکلی به نام عدم تطابق درآمد و هزینه مواجه نباشد، عارضه ای که در صورت استمرار، گاهی به از هم گسیختن شالوده خانواده ها هم منجر می شود. اجازه بدهید این موضوع را در قالب ۳ فرضیه خانوادگی مطرح کنیم.

فرضیه اول:

زن و شوهر، هر دو بیرون از خانه کار می کنند و عصر یا اوایل غروب، خسته و بی حوصله به خانه برمی گردند، پسر ده ساله شان را که توی کوچه بازی می کند، با توپ و تشر به خانه می آورند تا به درس و مشتقش برسد، دختر ۴ ساله را هم با کلی شرمندگی و عذر خواهی، از خانه همسایه می آورند. خانم لیست چند قلم خرید را به دست آقای می دهد و خودش ضمن جمع و جور کردن ریخت و پاش بچه ها، سرگرم فراهم کردن تدارکات شام می شود.

فرضیه دوم:

فقط مرد بیرون از خانه کار می کند. ساعت ۷ صبح که او از خانه خارج می شود و پسر ده ساله به مدرسه می رود، همسر، صبحانه دختر کوچکش را می دهد و او را با یک مشت اسباب بازی، به داخل اتاقش می فرستد، بعد لباس های کثیف را از گوشه و کنار جمع می کند و درون لباسشویی می ریزد، اتاق ها را جارو می کند، دخترش را به همسایه می سپارد و لیست خرید را برمی دارد و یک ساعتی را صرف خرید مایحتاج روزانه می کند؛ دوباره به خانه می آید، مشغول پختن ناهار می شود. ساعت یک بعد از ظهر، پسر با هیاهو وارد خانه می شود، کیفش را به گوشه ای پرتاب می کند و با عجله سراغ ناهار را می گیرد. بعد از ظهر خانم، به شستن ظرف ها و تدارک شام، اتو کردن لباس ها و... می گذرد و وقتی اوایل غروب، همسرش به خانه برمی گردد، هر دو خسته و بی حوصله هستند.

فرضیه سوم:

خانم یا آقا مجرد است. ساعت ۷ صبح عازم محل کارش می شود و اوایل غروب، خسته و بی حوصله، به خانه برمی گردد، البته او فردی است منظم که حواس پرتی هم ندارد و در نتیجه، آنچه را نیاز دارد، براساس لیست خریدی که قبلاً آماده کرده، در مسیر رسیدن به خانه تهیه می کند. حالا موقع آماده کردن شام، بعد شستن ظرف ها، مرتب کردن خانه و لباس های روز بعد، با خستگی و بی حوصلگی تمام است. یکی از وجوه مشترک همه این فرضیه ها، خستگی و بی حوصلگی هنگام

فکر فریدن فودرو را از سرتان

بیرون کنید

بیشتر جوانان به محض به دست آوردن سرمایه ای هر چند اندک، به فکر خرید خودرو می افتند. پولدار ترها هم گواهینامه را نگرفته، روی یک خودروی گران حساب باز می کنند اما هیچ جای دنیا، خودروی شخصی، سرمایه محسوب نمی شود. با در نظر گرفتن بنزین مصرفی و افت قیمت و ... یک هزینه استرس زا هم به شمار می رود.

اجتناب از قرض کردن و

برنامه ریزی کنید

فعلاً به آنچه دارید قانع باشید چون بازپرداخت بدهی با شرایط کارمندی، بسیار دشوار است. اگر آرزویی مانند خرید خانه یا ازدواج دارید، به جای قرض بیشتر، صرفه جویی بیشتر را در پیش بگیرید و امور مالی تان را بررسی و اطلاعات خود را کامل کنید.

فقط به میزان لازم پول همراه

ببرید.

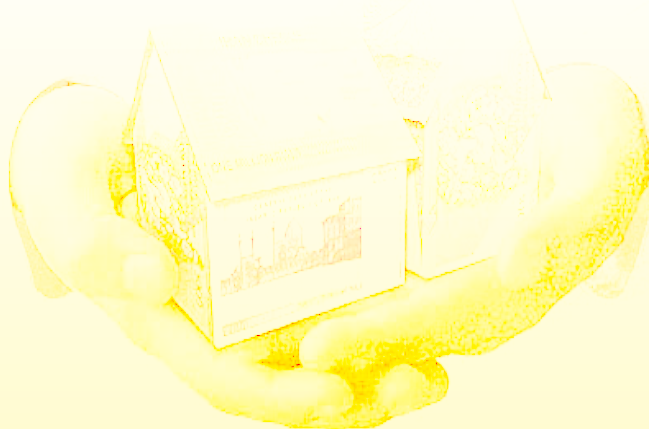
وقتی برای خرید از خانه خارج می شوید، پول نقد بیش از اندازه با خود حمل نکنید تا در دام و سوسه خرید های غیر ضروری نیافتید. لیستی از موارد ضروری خرید را یادداشت کنید و تنها به مقدار نیاز برای خرید آنها، پول همراه خود داشته باشید.

به فکر منبع درآمد جانبی باشید.

می توانید از اوقات فراغت خود برای انجام کارهای پاره وقت استفاده کنید. پرداخت دستمزد در اکثر مشاغل پاره وقت، به موقع و مناسب است. می توانید با این روش یک درآمد مناسب ثابت برای خود داشته باشید و برای مخارج جزئی یا تفریح روی آن حساب کنید.

هند کلمه درگوشی ممرمانه!

زنان نقش بسیار مهم و موثری در حل مشکلات اقتصادی خانواده ها دارند، در واقع آنها پای ثابت مدیریت اقتصاد خانواده هستند. یک زن مدبر باید طوری اقتصاد خانواده را مدیریت کند که حتی در سخت ترین بحران های مالی، آب در دل اعضای خانواده تکان نخورد. کم نیستند زنان و لخرج و مصرف گرا که بخش قابل ملاحظه ای از درآمد همسر و یا حتی درآمد خود را صرف مواردی می کنند که چندان ضروری نیست. از سوی دیگر، مادری که صرفه جویی نمی کند، فرزندان مشابه خود پرورش می دهد که صرفاً گیرنده هستند و طالب آنند که فقط بخرند، حتی اگر مورد نیازشان نباشد. با وجود چنین زنی در خانه، مرد ناتوان خواهند ماند و اقتصاد خانواده اش نیز، حتی با وجود درآمد بالا و مکفی، ناپایدار خواهد بود.

بر اساس مبلغ باقی مانده تعیین می کنند که این موضوع یکی از رموز موفقیت آنها در زندگی است. به هر حال برای آنکه بتوانید زندگی راحتی داشته باشید، حتماً در ابتدای هر ماه هزینه های خود را بررسی کنید و روی کاغذ بنویسید و برای اینکه هزینه های تان مشخص شود، یک دفتر روزنامه تهیه کنید و هر هزینه ای را که انجام می دهید، به آن منتقل کنید تا به راحتی میزان هزینه های تان به دست بیاید، کاری که این روزها با وجود تلفن های همراه هوشمند و برخی نرم افزارها و اپلیکیشن ها خیلی هم راحت تر شده است.

کارت اعتباری تان را از فودتان

دور کنید

اینکه برای خود حسابی باز کنید و کارت اعتباری تان را در جیب بگذارید، ایده خوبی است؛ اما اگر همین کارت، مشوقی برای ولخرجی و مصرف گرایی تان شود، منتظر عواقب باشید چون این کارت ها حس پول خرج کردن را چندان به خریدار القا نمی کنند.

مندرجات فیش حقوقی، همخوانی ندارد. واقعیت امر این است که امروزه، مدیریت اقتصادی زندگی برای طبقات متوسط جامعه و پایین تر از آن، کاری است دشوار که البته این فقط یک وجه قضیه است و سوی دیگر آن، خستگی و بی حوصلگی ناشی از ساعت های طولانی کار روزانه است که در پایان روز، امکان مناسب برای لحظاتی آسودن، بازی کردن و وقت گذراندن با بچه ها، مطالعه، ورزش و در نهایت، به خود پرداختن را از میان می برد؛ اما به هر حال، باید برای همه این مشکلات، چاره ای اندیشید و در میان روزهای زنده بودن، لحظاتی زندگی کرد که گشودن گره این مشکل، مجالی دیگر می طلبد، اما برای کاستن از مشکلات اقتصادی خانواده، چند پیشنهاد برای تان داریم که توجه به آنها می تواند در کاهش این مشکل، اثر گذار باشد.

اول، پس انداز کنید

کسانی که چندان با مشکل اقتصادی دست به گریبان نیستند، وقتی حقوق خود را دریافت می کنند، ابتدا پس انداز خود را کنار

دستکاری هیجان وروش‌های مقابله موثر با آن

شاید شما هم با افرادی که تنها توانایی شان تحریک احساسات دیگران است، برخورد کرده باشید به نظر می‌رسد این افراد بدون دستکاری احساسات دیگران حتی نمی‌دانند چگونه عملکردشان را نشان دهند. دستکاری روان‌شناختی به معنای تأثیر افراطی از طریق ایجاد حواس‌پرستی و انفجار هیجان است که با قصد در دست گرفتن قدرت، کنترل، مزایا و امتیاز به بهای قربانی کردن اشخاص دیگر صورت می‌گیرد. اما نکته مهم اینجاست که باید بین تأثیر اجتماعی سالم و دستکاری روان‌شناختی تمایز قائل شویم. تأثیر اجتماعی سالم بین اکثر افراد اتفاق می‌افتد و بخشی از رابطه بده و بستان در یک رابطه سازنده است.

الناز بهاوردیا
مشاور سلامت روان بهداشت و
درمان صنعت نفت

بر خورد با یک نفر کاملاً مودبانه و در برخورد با شخص دیگر کاملاً بی‌رحم است، یا در یک لحظه کاملاً درمانده و در لحظه دیگر کاملاً پرخاشگر است. وقتی با شخصی برخورد کردید که به طور مداوم اینگونه برخورد می‌کند، فاصله خود را با او حفظ کنید و از ایجاد ارتباط با او بپرهیزید، مگر اینکه ضروری باشد.

● **از سرزنش خود بپرهیزید**
از آنجایی که هدف شخص دستکاری کننده جست‌وجو بهره‌برداری از ضعف‌های شماست، ممکن است احساس نالایق بودن کنید و حتی به خاطر این که رضایت او را کسب نکرده‌اید، خودتان را سرزنش کنید. در چنین موقعیت‌هایی لازم است بدانید که شما مشکل ندارید، بلکه احساس‌تان دستکاری شده است تا چنین حسی را نسبت به خود پیدا کنید. این دیدگاه جدید به شما کمک خواهد کرد راحت‌تر به حقوق‌تان بیندیشید. از خودتان این سوالات را بپرسید:
- آیا با احترام با من برخورد شده است؟

- شما حق دارید عقاید متفاوتی با دیگران داشته باشید
- شما حق دارید از خودتان به صورت جسمی، ذهنی و احساسی محافظت کنید
- شما حق دارید زندگی شاد و سالم داشته باشید
این حقوق اساسی نشانگر مرزهای شما هستند. البته در هر جامعه‌ای اشخاصی وجود دارند که به این حقوق احترام نمی‌گذارند. اشخاص دستکاری کننده، به طور خاص، خواهان این هستند که شما را از حقوق‌تان جدا سازند تا به راحتی شما را کنترل کنند.

● **فاصله خود را حفظ کنید**
یک راه برای شناخت این‌که فردی دستکاری کننده است یا خیر، این است که بدانید آیا این شخص در موقعیت‌های متفاوت و در برخورد با اشخاص متفاوت چهره‌های متفاوتی از خود نشان می‌دهد؟ هر چند همه اشخاص تا حدی اینگونه هستند، اما فرد دستکاری کننده به طور افراطی اینگونه است. به عنوان مثال در

استفاده می‌کنند.
در اینجا هشت راهکار برای مقابله با این اشخاص پیشنهاد می‌شود. همه این راهکارها ممکن است برای موقعیت شما مناسب نباشد. بنابراین فقط آنهایی را که متناسب با موقعیت شما هستند، انتخاب کنید.

● **حقوق اولیه خود را بشناسید**
مهم‌ترین موضوعی که در برخورد با شخص دستکاری کننده باید بدانید، آگاهی از حقوق فردی‌تان است و تشخیص این‌که آیا حق شما مورد تجاوز قرار گرفته است یا خیر؟ برخی حقوق اساسی اشخاص از این قرار است:

- برخورد محترمانه، حق شماست
- بیان آزادانه احساسات، عقاید و خواسته‌ها
- شما حق دارید اولویت‌های خودتان را داشته باشید
- شما حق دارید بدون اینکه احساس گناه کنید، «نه» بگویید
- شما حق دارید در ازای هزینه‌ای که پرداخت می‌کنید، خدمات دریافت کنید

در دستکاری روان‌شناختی، یک فرد به نفع فرد دیگر مورد استفاده قرار می‌گیرد. شخص دستکاری کننده عمداً عدم تعادل قدرت ایجاد می‌کند و از قربانی به نفع پیش بردن اهداف خود بهره می‌برد. بسیاری از اشخاص دستکاری کننده، چهار ویژگی مشترک دارند:

آنها می‌دانند چگونه نقطه ضعف شما را ردیابی کنند؛ از نقطه ضعف شما علیه خودتان استفاده می‌کنند؛ با قضاوت عادلانه ظاهری‌شان، شما را متقاعد می‌کنند تا از چیزی که متعلق به خودتان است، به نفع علایق خود خواهان آنها گذشت کنید و سرانجام این که در موقعیت‌های کاری، اجتماعی و خانوادگی، وقتی شخص دستکاری کننده توانست از شما به نفع خود استفاده کند، این عملش را در آینده نیز تکرار خواهد کرد، مگر این که شما او را متوقف کنید.

ریشه‌های دستکاری روان‌شناختی مزمّن، پیچیده و عمیق است. هر چه باعث شده یک شخص تبدیل به دستکاری کننده شود، مهم نیست. مهم این است که شما نباید هدف دستکاری هیجانی او قرار بگیرید. دو تاکتیک عمده مورد استفاده اشخاص دستکاری کننده قرار می‌گیرد. اولی قول دادن برای انجام یک کار است. او به شما قول می‌دهد اگر طبق خواسته او عمل کنید، یکی از خواسته‌های شما را برآورده کند. برای مثال، اگر دوستی‌تان را با همسایه قطع کنی، قول می‌دهم برای یک هفته با تو مشاجره نکنم. تاکتیک دیگر این است که به شما می‌گوید از فقدان چیزی اجتناب خواهد کرد. در این مورد، شخص دستکاری کننده، طرف مقابل خود را با کمبود چیزی تهدید می‌کند. برای مثال اگر خانه را تا موعد مقرر تمیز نکنی، شب تا دیروقت با دوستانم بیرون خواهم ماند. این دو تاکتیک کاملاً مشخص و برجسته هستند. گاهی اوقات دستکاری کننده‌ها از روش‌های بسیار ظریف‌تر

اگر می‌توسید که نه بگویید چه اتفاقی خواهد افتاد، باز بچه دست شخص دستکاری کننده خواهید شد. یاد بگیرید که چگونه قاطعانه از خودتان دفاع کنید.

۳. از ابزار احساس منفی خود می ترسند

هر چند ابزار خشم و درگیر تعارض شدن خوشایند نیستند، برخی از اشخاص از هر گونه مواجهه می پرهیزند. آنها می خواهند هر چیزی همیشه خوشایند باشد. آنها می ترسند اگر با احساسات منفی مواجه شوند، همه چیز راز دست خواهند داد. در این مورد خاص، کار دستکاری کننده‌ها خیلی آسان است. فقط باید تهدید کنند که صدایشان را بالا می برند و کار خودشان را انجام دهند.

۴. قادر به نه گفتن نیستند

یکی از ویژگی‌های رابطه سالم، داشتن مرزهای متناسب با هویت شخصی خودتان است. برای حفظ مرزهای سالم، شما باید گاهی اوقات به اشخاصی که سعی می کنند وارد محدوده شما شوند، نه بگویید. اگر می ترسید که نه بگویید چه اتفاقی خواهد افتاد، باز بچه دست شخص دستکاری کننده خواهید شد. یاد بگیرید که چگونه قاطعانه از خودتان دفاع کنید.

۵. هویت شخصی مستقل ندارند

احساس هویت شخصی به این معناست که شما می دانید چه کسی هستید، ارزش‌های شما چیست و مرز بین شما و دیگری کجاست. اگر احساس مشخصی در مورد خودتان نداشته باشید، اعتماد کردن به قضاوت خود و یا تصمیم گیری شما دچار مشکل خواهد شد. در چنین حالتی به راحتی هدف یک شخص دستکاری کننده قرار می گیرید. اگر احساس می کنید ویژگی‌هایی دارید که شما را در معرض آسیب پذیری از اشخاص دیگر قرار می دهد با یک روان شناس مشورت کنید.

ویژگی‌های افرادی که در معرض آسیب پذیری از طرف اشخاص دستکاری کننده قرار دارند:

۱. فقط وقتی احساس دوست داشتنی بودن و ارزشمند بودن می کنند که نیازهای دیگران را برآورده کنند

این مساله فراتر از خوب بودن است. در واقع اگر اینگونه هستید، حس ارزشمندی شما با انجام دادن کار برای دیگران مشخص می شود. در واقع شما این کارها را به قیمت از دست دادن بهزیستی خود انجام می دهید. برای مثال شما ممکن است هدیه‌ای گران قیمت برای دوست خود بخرید که هرگز آن هزینه بالا را برای خودتان صرف نمی کنید. دستکاری کننده‌ها به سمت این نوع اشخاص جذب می شوند و از اینکه از آنها به نفع خودشان استفاده کنند، هیچگونه احساس ناراحتی ندارند.

۲. نیاز به تایید و پذیرش اشخاص دیگر دارند

همه اشخاص دوست دارند مورد قبول واقع شوند، مشکل زمانی به وجود می آید که شما فکر کنید باید همیشه توسط اشخاص دیگر پذیرفته شوید. در واقع شما ترس از طرد شدن دارید و این ترس را تقویت شدید است که هر کاری انجام می دهید تا طرد نشوید. شخص دستکاری کننده، به شما احساس پذیرش می دهد و سپس شما را تهدید می کند که اگر کار مورد علاقه او را انجام ندهید، طردتان می کند.

شخص دستکاری کننده عمداً عدم تعادل قدرت ایجاد می کند و از قربانی به نفع پیش بردن اهداف خود بهره می برد. بسیاری از اشخاص دستکاری کننده، چهار ویژگی مشترک دارند:

آنها می دانند چگونه نقطه ضعف شما را ردیابی کنند؛ از نقطه ضعف شما علیه خودتان استفاده می کنند؛

با قضاوت عادلانه ظاهری شان، شما را متقاعد می کنند تا از چیزی که متعلق به خودتان است، به نفع علایق خود خواهانه آنها گذشت کنید و سرانجام این که در موقعیت‌های کاری، اجتماعی و خانوادگی، وقتی شخص دستکاری کننده توانست از شما به نفع خود استفاده کند، این عملش را در آینده نیز تکرار خواهد کرد، مگر این که شما او را متوقف کنید.

این زمان می توانید مزایا و معایب موقعیت و اینکه می خواهید به یا خیر بگویید را بررسی کنید که این نکته در بخش بعدی بررسی می شود.

● بدانید که چگونه «نه» بگویید

توانایی نه گفتن سیاستمدارانه و قاطعانه نوعی تمرین هنر ارتباط است. این مساله به شما اجازه می دهد در عین حال که رابطه را به نحو موثر اداره می کنید حد و مرز خودتان را نیز به اشخاص بشناسانید. به خاطر داشته باشید که حق اولیه و ابتدایی شما این است که اولویت‌های خود را برای نه گفتن داشته باشید، بدون این که احساس گناه کنید.

● با آرامش با تهدید مواجه شوید

شخص دستکاری کننده هنگامی که شخص دیگر را تحقیر می کند و به او آسیب می زند، تهدید کننده نیز می شود. مهم ترین مساله در مورد تهدیدها این است که این اشخاص، فردی را مورد تهدید قرار می دهند که او را ضعیف بدانند. بنابراین شما تا وقتی که منفعل و شاک می هستید، خودتان را هدف او قرار خواهید داد. اما بسیاری از تهدید کننده‌ها در درون خود ترسو هستند و وقتی طرف مقابل شان قاطعانه جلوی آنها بایستد و از حق خودش دفاع کند، تهدید رو به کاهش می گذارد.

● پیامد بگذارید

وقتی شخص دستکاری کننده، بر شکستن مرزهای شما اصرار دارد، فقط به نه گفتن اکتفا نکنید، بلکه پیامدهای کارش را به او بگویید. توانایی شناخت و ابراز قاطعانه پیامدهای یکی از مهم ترین مهارت‌هایی است که می توانید برای مواجهه با یک شخص دشوار کسب کنید. در واقع پیامدها شخص دستکاری کننده را متوقف می کنند و او را مجبور می کنند تا به شما احترام بگذارند.

آیا انتظارات و خواسته‌های این شخص از من منطقی است؟
آیا این ارتباط یک طرفه است یا دو طرفه؟

آیا در این ارتباط نسبت به خودم حس خوبی دارم؟

پاسخ‌های شما به این سوالات نشان می دهد که مشکل در خود شماست یا در شخص دیگر.

● با پرسش کردن تمرکزتان را روی طرف مقابل قرار دهید

به طور معمول دستکاری کننده‌های روان شناختی، انتظارات و تقاضاهایی از شما دارند. این خواسته‌ها باعث می شود شما به خاطر برآورده کردن نیازهای آنها از مسیر خود خارج شوید. وقتی درخواست نامعقولی از شما می شود، بهتر است با پرسیدن سوالات خاصی نقطه تمرکزتان را روی آنها قرار دهید تا بدانید آیا او خود آگاهی کافی برای تشخیص نامعقول بودن خواسته‌اش دارد یا خیر. برای مثال:

آیا این خواسته منطقی است؟

آیا چیزی که از من می خواهد عادلانه است؟

آیا نظر من را نیز در نظر گرفته‌اید؟

آیا از من درخواست می کنید یا به من دستور می دهید؟

از این کاری که انجام خواهیم داد چه چیزی عاید من می شود؟

وقتی این سوالات را می پرسید، در واقع جلوی این شخص آینه‌ای می گذارید تا ماهیت واقعی خواسته‌اش را در آن ببیند. اگر شخص در جه‌ای از خود آگاهی داشته باشد، به احتمال زیاد از تقاضایش عقب نشینی می کند و آرام تر می شود.

از طرف دیگر اشخاص دستکاری کننده‌ای که واقعا از نظر روانی آسیب دیده‌اند (مثل خودشیفته‌ها)، پاسخ سوالات شما را نمی دهند یا پاسخ بی ربط می دهند و روی روش خودشان پافشاری می کنند.

● از زمان به نفع خودتان استفاده کنید

علاوه بر درخواست غیر منطقی، شخص دستکاری کننده از شما انتظار دارد فوراً جوابش را بدهید، زیرا می خواهد فشار و کنترلش را بر روی شما به حداکثر برساند. طی این اوقات به جای پاسخ دادن به درخواست آنها، سعی کنید از زمان به نفع خودتان استفاده کنید و با استفاده از جمله زیر رهبری موقعیت را به عهده بگیرید:

بعداً در موردش فکر می کنم

این جمله بسیار قدرتمند است. طی

گفت و گو با خانواده سوخته دل و ایثارگر یک همکار

بگذار تا بگیریم چون ابر در بهاران

وقتی غمی را که پشت خطوط در هم فشرده چهره اش پنهان کرده، می بینم، یاد این شعر حافظ می افتم که «سینه مالامال در داستای در بیغامر همی». چند دقیقه ای است که به اتفاق همکارمان محمدرضا کریمی از روابط عمومی شرکت خطوط لوله و مخابرات منطقه جنوب شرق، وارد یزد شده ایم و حالا در مقابل خانه همکارمان نشستیم. محمدحسین غلامی هستیم که به استقبال مان آمده و ما را به درون خانه دعوت می کند. او که در خانه تنهاست، با لهجه شیرین یزدی می گوید: «همه به بیمارستان رفته اند، دیشب حال عروسم بد شده بود، از نظر روحی شرایط خوبی ندارد، ولی تا چند دقیقه دیگر می رسند.»

علت حضور مادر جمع خانواده غلامی، کار بزرگ و ایثار گرانه ای است که انجام داده اند: بخشیدن اعضای بدن فرزندان به چندین بیمار نیازمند دریافت عضو.

همکارمان محمدحسین غلامی که زمان زیادی از بازنسیب شدنش پس از ۳۵ سال خدمت نمی گذرد، طی این سالها در واحد حراست تلمبه خانه یزد بوده و به قول خودش، از همان روزی که کلنگ این تلمبه خانه را در سال ۵۷ به زمین زدند، همکاری با صنعت نفت را آغاز کرد.

اگر چه یادآوری حادثه تلخ و ناگواری که برای پسرش رخ داد، سرگشودن از زخمی خونبار و جانگناه است، ولی ما هم راهی جز آن نداریم.

«ساعت ۷ صبح روز ۲۲ دی ماه سال ۹۴ پسرم محمدرضا، طبق معمول برای بنایی به محل کارش که ساختمانی نیمه تمام بود رفت و زمانی که می خواست در آن هوای سرد و مرطوب شمشهای رابطه طبقه بالا برود، دکل برق فشار قوی که الکترسیستهایش با شمش بر خورد کرده بود، اورا چند متر به هوا پرتاب کرد و با سوختگی شدید در ناحیه قلب، دستها و پاها و چند شکستگی سخت به زمین کوبید. مدت ۳ روز در حالت اغما بود و بعد از آن، دکترها گفتند که دچار مرگ مغزی شده و به ما پیشنهاد کردند که اگر اجازه بدهیم، اعضایش را به بیمارمان نیازمند اهدا کنند که من و مادرش قبول کردیم و قرار شد در صورت موافقت همسرش این کار را انجام بدهند و همان طور که فکر می کردیم، همسرش که دختری خوب و مهربان است و خواهر شهید، با وجود عشق و علاقه بی حدی که به پسرش داشت، به خاطر نجات زندگی بیمارانی که به کمک نیاز داشتند، بر گهواره امضا کرد و دود کترها، اعضای سالم بدن پسر ما را به شیراز فرستادند.

کمی بعد که سایر اعضای خانواده از راه رسیدند، نخست بملار محمدرضا مواجه شدیم. خلم فاطمه رضاییان که بیان حال و روزش، نیازی به توصیف ندارد. می گویند: «من غیر از محمدرضا ۴ دختر و ۳ پسر دیگر هم دارم که همه آنها را با خون دل و در شرایطی که شوهرم از صبح تا شب توی تلمبه خانه کار می کرد در بدترین شرایط آب و هوایی روستای

پنهان در صدایش را فرو می دهد و می گوید: «کلیه ها، کبد، قلب، چشمها و دیگر اعضای او را که سالم و قابل پیوند بود، اهدا کردیم تا روح مهربان محمدرضا، در جسم آدمهایی دیگر، آدمهایی که او همیشه در طول زندگی دوستشان داشت، در آرامش زندگی کند.» فاطمه گاهی در بین حرفهایش لبخند می زند، لحظاتی که خاطرات دلنشین حضور در کنار همسر و فرزندان را در ذهن مرور می کند، با آنها قایم باشک بازی می کند، برای شان میوه پوست می کند، کنار حوض خانه شان در قوام آباد، به ماهیها غذا می دهد، هر بامداد، با شور و شوق، همسرش را بیدار می کند... اما بغض بیامانی که در دلش خانه کرده و گاهی باران اشک می شود و از دیده اش می بارد، به این زودیها، از غمخانه دلش کوچ نمی کند، هر چند می داند که از این پس، هم باید مادر باشد و هم پدر، مردی که نه فقط سراسر روستای قوام آباد، که بخش عظیمی از شهر یزد، در سوگ او گریست.

برای لحظاتی وارد دالان تنهایی فاطمه می شویم و شریک زمزمه هایش که به شوری اشک آمیخته و پژواکش، در گوش همه بادگیرهای یزد می پیچد: «چشم هایت را می بخشم، گوش هایت را می بخشم، بند بند پیکرت را می بخشم، چشمت را به آنکه چشم به راه خورشید است تا پیش از بر آمدنش، نماز بگزارد؛ گوشت را به دخترکی در حسرت شنیدن زمزمه باران بر بنجره اتاقش؛ دستت را به دستی سرد که در جستجوی گرمای مهربانی دستی دیگر است؛ پایت را به کودکی ناتوان که آرزوی دیدن در پی قاصدکها را دارد؛ و قلبت را... نه، این را به هیچ کس نمی دهم، این سوخته را برای خودم می خواهم تا آواز عشقم را در آن جاری کنم تا خدا و همه فرشتگانش بدانند که عهدم را به سر آوردم، تا بچه هایم ببینند در گلدان عشق، گیاه عاطفه و مهر، چگونه سر بر می کشد و سبزی می شود، سبزی، به سبزی همه جنگل های جهان...»

گفت و گو با فرزند هنرمند یک همکار ونگوگ با قارچ و پنیر فراوان

تا جایی که می‌دانیم، هم باهوش است، هم با استعداد، هم در سخوان و هم هنرمند که اگر کمی اعتماد به نفس بیشتر داشت، حالا امضایش را پای تابلوهای متعددی در نگارخانه‌ها می‌دیدیم، و تردید نداریم که در آینده نزدیک، شاهد این رویداد خواهیم بود. وقتی هانا رحیمی، متولد سال ۷۹، دانش آموز کلاس دهم رشته ریاضی فیزیک، برای انجام گفت‌وگو، همراه مادرش به تحریریه مشعل آمد، فهمیدیم دختر نوجوانی است باهوش و در سخوان که با توجه به یکی یکدانه بودنش، احتمالاً در خانه، مثل زمان حضورش در مشعل، آرام و بی‌سروصدا نیست. او با مادرش یگانه حیدری زندگی می‌کند که از همکاران مان در شرکت پشتیبانی کالای نفت تهران، واحد مدیریت و حمایت از تولیدات داخلی است و با پذیرش حضانت و سرپرستی دخترش، برای او هم مادر بوده و هم پدر، و بر همه دیوارهای قلبش، تابلوهای عشق‌ها ناویخته است؛ مادری که از وقتی دخترش ۳-۴ ساله بود، نقاشی‌هایش را که ترکیبی از چند خط و شکل ساده و نامفهوم بود، قاب می‌کرد و به دیوار می‌آویخت و ایمان داشت که در آینده‌ای نه چندان دور، هانا ی کوچولو، هنرمندی بزرگ خواهد شد که همه به وجودش افتخار می‌کنند. وقتی از او درباره دخترش می‌پرسیم، می‌گوید: «پرانرژی و شلوغ است و آرامش در حضور او، فقط زمانی معنا می‌یابد که قلم مو به دست داشته باشد که البته این زمان‌ها، کم هم نیست.»

با هانا حیدری که در طول گفت‌وگو در یافتیم حتی شیطنت‌هایش هم دلپذیر است و از سلامت و روحش خبر می‌دهد، گفت‌وگویی کوتاه انجام دادیم که می‌خوانید.

نخواستید اید یک سرود یا سمفونی برای نفت بسازند؟

خیلی علاقه ندارم، غیر از دوبیتی‌های باباطاهر. صنعت نفت را چقدر می‌شناسی؟

راستش را بگویم، هیچی. قدر دنیای مجازی چقدر وقت صرف می‌کنی؟ تقریباً روزی دو ساعت. بیشتر دوست دارم نقاشی بکشم و درس بخوانم. در فضای مجازی هم اغلب شرح زندگی و آثار نقاشان بزرگ مثل داونچی، ونگوگ و رامبراند را مطالعه می‌کنم.

به نظرت مهم‌ترین ویژگی یک مادر خوب چیست؟ اینکه ببینید خواسته‌های فرزندش چیست، نه اینکه آنچه را خودش دوست دارد، به فرزندش تحمیل کند، چون این کار، هیچ نتیجه‌ای ندارد.

ظواهر ادامه بحث با شما ما را دچار چالش‌های جدی می‌کند، پس موضوع نقاشی و صنعت نفت و فضای اجتماعی را کنار می‌گذاریم و به سراغ مقوله دلچسب و دوست‌داشتنی آشپزی می‌رویم. لطفاً بفرمایید شما تا به حال، جایی به نام آشپزخانه را از نزدیک دیده‌اید؟

بله، نظیر زاده‌های زیادی هم گرفته‌ام، در زمینه‌های طراحی، رنگ‌روغن و پاستل. سال گذشته نفر اول استان تهران شدم و دوبار هم در منطقه ۵ آموزش و پرورش اول شدم، یک بار هم در نمایشگاه گروهی برج میلاد شرکت کردم.

ظواهر ادامه بحث با شما ما را دچار چالش‌های جدی می‌کند، پس موضوع نقاشی و صنعت نفت و فضای اجتماعی را کنار می‌گذاریم و به سراغ مقوله دلچسب و دوست‌داشتنی آشپزی می‌رویم. لطفاً بفرمایید شما تا به حال، جایی به نام آشپزخانه را از نزدیک دیده‌اید؟

بله، کارهایی در زمینه آبرنگ و پاستل هم دارم. تا به حال در هیچ مسابقه نقاشی یا نمایشگاه گروهی یا انفرادی شرکت کرده‌ای؟

بله، اتفاقاً من آشپز خیلی خوبی هستم و بختن اغلب غذاها را بلدم، مثل ماکارونی، گراتن و... در خانه هم خیلی وقت‌ها من غذا می‌پزم.

چرا کارهایت را به نمایشگاه‌های بین‌المللی نمی‌فرستی؟ شاید به این علت که هنوز اعتماد به نفس کافی ندارم.

ظواهر بی‌جهت وارد مقوله آشپزی شدیم. شما می‌دانید کدام شهر ایران به شهر بادگیرها معروف است؟ شهر بادگیرها هم باید منجیل باشد.

می‌توانی یک اثر معروف از پیکاسو را نام ببری؟ بله، گرانیکا.

ظواهر بی‌جهت وارد مقوله آشپزی شدیم. شما می‌دانید کدام شهر ایران به شهر بادگیرها معروف است؟ شهر بادگیرها هم باید منجیل باشد.

غیر از نقاشی به هنر دیگری هم علاقه داری؟ به پتینه و سفالگری خیلی علاقه دارم.

ظواهر بی‌جهت وارد مقوله آشپزی شدیم. شما می‌دانید کدام شهر ایران به شهر بادگیرها معروف است؟ شهر بادگیرها هم باید منجیل باشد.

از نقاشان بزرگ جهان به آثار چه کسی علاقه مندی؟ ونگوگ را خیلی دوست دارم.

ظواهر بی‌جهت وارد مقوله آشپزی شدیم. شما می‌دانید کدام شهر ایران به شهر بادگیرها معروف است؟ شهر بادگیرها هم باید منجیل باشد.

بین ونگوگ و یک پیتزای خانواده کدام را بیشتر دوست داری؟ ونگوگ را با قارچ و پنیر زیاد!

ظواهر بی‌جهت وارد مقوله آشپزی شدیم. شما می‌دانید کدام شهر ایران به شهر بادگیرها معروف است؟ شهر بادگیرها هم باید منجیل باشد.

اهل ادبیات و ورزش هم هستی؟ در رشته شنا فعالیت می‌کنم و همینطور هم دوره‌های نجات غریق را می‌گذرانم. به ادبیات

عاشقانه‌ای با طعم تلخ

حمیدرضا شاکری راد

و مرد جوانی هم که از کار کنان باغ هستند، تازه در اواخر فیلم مطلع می‌شویم که زن و شوهرند. در کنار اینها از شخصیت‌های نیمی آتیلا پسینانی و ستاره اسکندری نیز نمی‌توان به راحتی عبور کرد. در این میان نقطه قابل توجه فیلم، بازی خوب بیشتر بازیگران آن به ویژه حامد بهداد است که توانسته به خوبی از پس این نقش برآید.

قوب است بداند

ابتدا قرار بود فاطمه معتمدآریا در مقابل حامد بهداد در این فیلم بازی کند، اما در نهایت رویا نونهالی جایگزینش شد. تینا پاکروان درباره این موضوع گفت: معتمدآریا از آغاز این پروژه همراه ما بود و پیشنهادهایی را در باره کاراکتر مورد نظر ارائه می‌کرد اما در بازنویسی‌های متعدد نظرات مان همسو نبود و در نهایت رویا نونهالی به جای ایشان به فیلم ما پیوست. حامد بهداد در "نیمه شب اتفاق افتاد" نقش یک جوان افسرده و گوشه گیر و خجالتی را ایفا می‌کند که با توجه به شخصیت پسرانری و برونگرای او در دنیای بیرون از سینما، شاید هیچ کس توقع بازی در این نقش را از او نداشته باشد.

رازانی و رابعه اسکویی) هم در آنجا مشغول به کار هستند. فیلم با یک جشن عروسی آغاز می‌شود و در ادامه متوجه می‌شویم که داماد، خواننده مراسم باغ بوده که پس از این دیگر نمی‌تواند به کارش ادامه دهد. در ادامه با زن میانسال (گوهر خیراندیش) که صاحب یک گلخانه است و گل‌های مراسم باغ را تامین می‌کند آشنا می‌شویم که به پیشنهاد او، برادرش حسین (حامد بهداد) به عنوان خواننده مراسم در باغ مشغول به کار می‌شود. ورود حسین به باغ اتفاقاتی را رقم می‌زند که مهم ترین آن دل بستگی او به زیباست که این عشق و دلدادگی سرانجام تلخی دارد.

نقطه ضعف دیگر فیلم "نیمه شب اتفاق افتاد" عدم شخصیت پردازی مناسب کاراکتر هاست، از جمله شخصیت‌های زیبا و حسین که به عنوان کاراکترهای اصلی فیلم، بسیار گنگ و نامفهوم اند یا زندگی قبلی زیبا که راز او نیز به حساب می‌آید و در فیلم، تنها اشاره‌ای به آن می‌شود، آن هم به صورت گذرا! شخصیت حسین نیز به خوبی پرداخته نشده است و بیننده تنها با یک جوان ساده و خجالتی روبه‌رو می‌شود که به یکباره وارد فیلم می‌شود و هیچ ذهنیتی نسبت به او نداریم؛ همان طور که در مورد زن

آثار - آن هم با وجود مشکلات و گرفتاری‌های شخصی در زندگی روزمره - اصلا مورد توجه قرار نمی‌گیرد. اشتباه نشود، من با ساخت چنین آثاری مخالف نیستم، اما تکرار بیش از حد، آن هم در قالب فیلمنامه‌هایی ضعیف و سطحی نه تنها مورد توجه مخاطب نیست، بلکه روی اعصاب او راه می‌رود و فیلمساز باید بداند که تمام اقسار جامعه مخاطبان فیلم او هستند و نه یک قشر خاص، پس نباید جنبه سرگرمی را به عنوان یکی از وظایف سینما فراموش کند. در این میان، فیلم "نیمه شب اتفاق افتاد" جدیدترین ساخته تینا پاکروان از این قاعده مستثنی نیست؛ فیلمی که به نظر من سوژه خوبی را دستمایه قرار داده و شروع نسبتاً خوبی هم دارد، اما از نیمه دوم به بعد، افت می‌کند و در نهایت با پایانی بسیار تلخ و آزار دهنده، تماشاچی را از سالن سینما بدرقه می‌کند. داستان فیلم "نیمه شب اتفاق افتاد" از باغی که محل برگزاری مراسم عروسی و عزاست، شروع می‌شود. زیبا (رویا نونهالی) زن میانسال بیوه‌ای است که مسوولیت آشپزی در این باغ را بر عهده دارد و مورد حمایت صاحب باغ و همسرش (آتیلا پسینانی و ستاره اسکندری) است و در کنار اینها یک زن و شوهر جوان (سینا

حکایت ضرب المثل «از آن ور بام افتادن» همانند دیگر بخش‌ها به سینمای ما نیز سرایت کرده است و به عبارت دیگر در سینمای دیگر حد وسط و تعادل وجود ندارد و افراط و تفریط موج می‌زند؛ کافی است یک فیلم با یک سوژه و تم خاص موفقیتی کسب کند، پس از آن سیل عظیمی از فیلم‌های کپی شده از روی آن با تقلیدهای کور کورانه روانه بازار سینما می‌شود که در بیشتر مواقع نمی‌تواند موفقیت چندانی هم کسب کنند. نظر خوانندگان را به دوره‌ای جلب می‌کنم که موفقیت و دیده شدن یکی دو فیلم کم‌دی باعث تولید انبوهی از فیلم‌های کم‌دی از نوع سخیف و مبتذلی شد که عواقب آن، زندگی مخاطب نسبت به این ژانر و در نهایت کاهش ساخت آثار کم‌دی قوی و پرمحتوا طی سال‌های اخیر است. اما از کم‌دی که بگذریم، هم اکنون تم و موضوع دیگری، سوژه اصلی بسیاری از فیلم‌های حال حاضر سینما شده است و آن ساخت آثاری با مضمون تلخ و به اصطلاح واقع‌گرا با پایان بندی بسیار تلخ و تراژیک است که این یکی نیز مشخصاً به موفقیت برخی فیلم‌هایی با این مضمون بر می‌گردد، حال آنکه ظرفیت و کشش مخاطب نسبت به این

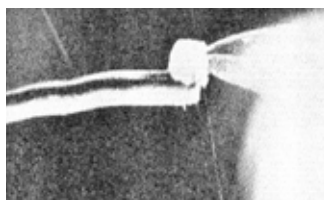
تهیه کننده و کارگردان: تینا پاکروان، مدیر فیلمبرداری: فرشاد محمدی، نویسنده: طلا معتضدی، موسیقی: کارن همایونفر، بازیگران: حامد بهداد، رویا نونهالی، گوهر خیراندیش، آتیلا پسینانی، ستاره اسکندری، رابعه اسکویی، سینا رازانی، کریم امینی و شقایق فراهانی.

اشعه لاسر

نور امید یا اشعه مرگ

هارلند منچستر
ترجمه مهندس خلیل گلستانی

مطلبی که برای این هفته صفحه نوستانلژی برگزیده ایم، از نخستین شماره دوره دوم نشریه «نامه صنعت نفت ایران به تاریخ خرداد ماه ۴۲» در مورد اشعه «لیزر» یا آن گونه که در دهه ۴۰ نگاشته و تلفظ می‌شد «لاسر» است که طبق معمول مندرجات این صفحه، عینا و با رسم الخط آن دوره - البته با حذف بعضی قسمت‌ها به منظور کاهش حجم مطلب - تقدیم‌تان می‌شود.

یک میلیون مراجعات تلفونی

نور جدید، طرق تازه و وسیعی را برای انتقال صدا، عکس و علائمی که براه دور فرستاده میشوند می‌گشاید. دکتور آرنز شاولو از دانشگاه استانفورد که زمانی از همکاران دکتور تاونز بوده است اظهار نظر مینماید که باند باریکی از این اشعه هم آهنگ نور بواسطه نوسان زیادش در ثانیه میتواند اطلاعاتی برابر تمام کانالهای فعلی مخابراتی رادیویی انتقال دهد. چنین اشعه‌ای قادر است بیش از هزار برنامه تلویزیونی و یک میلیون مکالمات تلفونی را در آن واحد انتقال دهد. چون نور لاسر مانند نور معمولی بوسیله مه، باران و برف تار و گرفته میشود نور را باید از لوله‌های مخصوص گذراند و با بکار بردن آئینه و عدسی در پیچ و خمهای لوله مانعی برای عبور جریان نور نخواهد بود. اینگونه لوله‌ها نه تنها از لحاظ ساختمان از کابل‌های چندلایه زبرزمینی که برای انتقال امواج تلفونی و تلویزیونی بکار می‌روند ساده‌تر است بلکه با توجه بمقدار انرژی منتقل شده قیمت آن خیلی ارزانتر از کابل خواهد بود. هم اکنون در حدود ۱۵۰۰ نفر مهندس در آمریکا روی لاسر کار میکنند. امواج لاسر میتوانند در هر ثانیه یک میلیون برابر رادار اندازه‌گیری انجام دهد، دستگاهش چنان دقیق است که سرعت حرکت حلزونی رانشان خواهد داد. یکی از لاسرها که اخیرا به تعداد روزافزون لاسرها افزوده گردیده است تیکه بسیار کوچکیست از خانواده ترانزیستور که در بسیاری از موارد میتواند جای پیشینیان بزرگ و شکننده خود را بگیرد.

اقتراعات دیگر

از اختراعات قابل توجه دیگری که در زمینه لاسر در کارخانه جنرال الکتریک صورت گرفته است یک نوع چراغیست که ممکنست روزی چراغ برق معمولی را از میدان بیرون راند. با وجود آنکه تشعشع لاسرهای قبلی غیر قابل دیدن هستند این نوع لاسر قابل دیدن را نزدیک باشعه مادون قرمز از خود منتشر میسازد. هنوز تحقیقات علمی ادامه دارد و مهندسیین جنرال الکتریک امیدوارند که لاسرهائی بسازند که آنها جریان برق معمولی را بنوری سفید با بازدهی زیاد تبدیل کنند.

بوده و مانند امواج رادیو بطور منظم پخش میشود در حالیکه انتشار امواج نور معمولی نامنظمست. برای آنکه بهتر بطرز کار لاسر بی ببریم باید در نظر داشت که نور معمولی باند باریکی قابل رویتیتی است از طیف الکترومغناطیسی که آن طیف شامل امواج رادیو بطول نیم میل، امواج کوتاه بی سیم برای فواصل دور، امواج کوتاهتر جهت مودولاسیون نوسان و تلویزیون و امواج میکروویو بطول چند اینچ و بالاخره امواج بسیار کوتاه مادون قرمز یا اشعه حرارت و امواج زیاد دیگریست.

لاسر و تلفون و تلویزیون

امکان دارد که مخابرات رادیویی، تلفونی و تلویزیونی مهمترین موارد استعمال لاسر در زمان صلح باشند. نیاز زیاد به کانالهای جدید مخابراتی بود که در ابتدا مهندسیین رادیو را بمطالعه باندی نزدیک به باند قابل دیدن در طیف الکترومغناطیس واداشت. در سال ۱۹۵۱ دکتور چالز تاونز از دانشگاه کلمبیا دستگاهی بنام Maser را عرضه نمود که امواج ظریف میکروویو را پخش و همین امواج را با تقویت بسیار زیاد دریافت مینمود هسته Maser میله‌ای از یاقوت مصنوعی به اندازه یک مداد بود. دکتور تاونز پیشنهاد کرد که از این میله میتوان برای تقویت نور استفاده کرد. سه سال قبل دکتور تئودر میمان تکمیل اولین لاسر را اعلام نمود ولی از آن بیعد انواع دیگری از لاسر ساخته شد.

پای آن قرار داشت تابانده شد نقطه‌ای از روی فلز را تبخیر و سوراخی در آن ایجاد نمود. اشعه لاسر توانسته است که الماس را سوراخ نماید، پیش بینی میشود که با دستگاههای مجهز به لاسرهای قوی انرژی را بطور دقیقی بسوی معینی منتشر و فلزاتی را که چندین هزار میل دور هستند تبخیر نمود.

در امور نظامی

پروژه‌های سری نظامی برای استفاده از لاسر در دست است و کارشناسان راعقیده بر آنست که روزی از گلوله نوری لاسر در جنگها استفاده خواهند کرد. سال قبل ژنرال کرتیس لمای رئیس ستاد نیروی هوائی آمریکا که پرده از قسمتی از اسرار نظامی برداشت چنین اظهار نمود:

«احتمال می‌رود که از سلاح هائیکه انرژی را بوسیله نور هدایت مینمایند در فضا استفاده شود و سرعت حرکت انرژی در این سلاحها معادل سرعت نور خواهد بود. این سلاحها وسیله پرارزشی برای گرفتن موشکهای هدایت شونده قاره پیما و شبکه‌های مربوط بانهاست. موشکهای قاره پیما که سرعتشان ۱۵۰۰۰ میل در ساعت است در برابر انرژی اشعه لاسر که سرعتش ۱۸۶۰۰۰ میل در ثانیه میباشد هدفهای بسیار کند روی هستند.»

برای پیشرفت لاسر تجربیات دامنه‌داری طی سالها بر اساس محاسبات اولیه انیشتاین صورت گرفته است. سر لاسر در تهیه اشعه منظمی است که باند نوسان آن باریک

در یکی از عصرهای ماه گذشته، اشعه باریکی از سقف آزمایشگاه لینکلن که از آزمایشگاههای موسسه تکنولژی ماساچوست در لکسینگ تن است بسوی ماه که در آنموقع ۲۵۰۰۰ میل از زمین فاصله داشت پرتاب شد که پس از بازگشت بزمین بروی دستگاه دقیقی که رفت و برگشت این سفر نور را یادداشت مینمود فرود آمد. این نور از چراغ برق مخصوصی بنام لاسر که امواج هم‌رس و باریک و منظمی را از خود منتشر میسازد بدست آمده بود. اشعه ایکه از یک نورافکن معمولی بسوی ماه فرستاده میشود. دایره‌ای قطر ۲۵۰۰۰ میل را در بر میگردد و انعکاس چنین نوری برای ضبط بسیار ضعیف است حال آنکه نوری که از چراغ لاسر بسوی ماه پرتاب میگردد فقط دایره‌ای بقطر دومیل را اشغال مینماید...

این اختراع از اختراعات بسیار جالب قرن ماست. از سه سال پیش که برای اولین بار این نور کشف گردید چهارصد موسسه و دانشگاه برای استفاده از آن مشغول تهیه پروژه‌هائی گردیدند. سال گذشته مبلغی معادل با ده میلیون پوند صرف از آزمایشهای مربوط به لاسر گردید و با وجود آنکه لاسر در مراحل اولیه پیشرفت خود میباشد امید می‌رود که تغییرات اساسی در بسیاری از رشته‌ها ایجاد نماید. هر جا مهندسیین همدیگر را ملاقات مینمایند گفتگو درباره موارد استفاده جدید لاسر است. طبق یکی از آخرین گزارشهای علمی تا حال سی و یک مورد استفاده از لاسر برای ده سال آینده پیش‌بینی گردیده. از اثر برندگی لاسر برای از بین بردن یک غده سرطانی کوچک که در قرنیه چشم بیمار بوده است استفاده نموده‌اند. لاسرهای برنده ظریفی پیشنهاد شده است که بکمک آن محققین زیست شناس قادر خواهند بود که ساختمان مولکول پروتئین را تغییر دهند و یا عملی روی یک یاخته انجام دهند.

گلوله نور

لاسرهای کوچک مخرب در بسیاری از آزمایشگاهها بمعرض نمایش گذارده شده است. هنگامیکه اشعه لاسر که حرارت آن چندین میلیون برابر حرارت سطح خورشید است، بسوی تیغی از فولاد که در فاصله یک

دره ستاره‌ها

شود و گردشگران جزیره در بازدید خود از جاذبه‌های گردشگری جزیره، بازدید این منطقه را هم در برنامه‌های خود قرار بدهند. تقریباً تمام تندیس‌های موجود در این دره، خاکی و به نوعی یسار آور کلت‌های کویر لوت است. به هر حال، همان گونه که در کویر احساس می‌کنید می‌توانید ستاره‌ها را با دست لمس کنید، اینجا هم به هنگام شب، ستاره‌ها نزدیک تر به نظر می‌رسند.

می‌دانند و از این رو، در گویش محلی این منطقه را «استار اوتیده» می‌نامند. گردش هوادر دره و تولید صدا باعث شده برخی از ورود به دره در هنگام شب خودداری کنند. وجود همین داستان‌های خیال‌انگیز و شکل و شمایل صخره‌های این منطقه از جزیره قشم باعث شده که از دره ستاره‌ها یا دره ستارگان به عنوان یکی از عجایب هفتگانه قشم نام برده

در اطراف قشم، دره فرسایشی زیبایی وجود دارد که به دلیل شکل ظاهری عجیب آن، به دره ستاره‌ها معروف است و اگر چه بومیان عقیده دارند به دلیل سقوط یک ستاره از آسمان این اشکال ایجاد شده، ولی علت پیدایش واقعی آن، وقوع تندبادها و باران‌های موسمی در این دره است. برخی از مردم بومی جزیره، شب‌های این دره را زمان آمد و شد ارواح و اشباح

سفر در فصل سرد

سفر در ماه‌های سرد سال برای بسیاری از خانواده‌ها سخت است، به ویژه آنها که فرزند خرد سال دارند. حالا اگر عزم تان را جزم کرده‌اید، برای یک سفر زمستانی دلپذیر و امن، این نکته‌ها را در نظر داشته باشید:

مهم ترین نکته: امنیت

بهره‌مندی از امنیت، مهم ترین نکته در هر سفر است، پس برای آنکه سفری خوش داشته باشید و لحظه‌هایی دلپذیر را در دفتر خاطرات تان رقم بزنید، از سلامت تجهیزات مهم خودروتان مثل زنجیر چرخ، برف پاک کن، سیستم ترمزها و تمامی مسائل فنی اتوموبیل تان اطمینان حاصل کنید و برای موارد ضروری، لباس گرم و آذوقه‌های خشک بردارید.

همراه بردن وسیله‌ای برای سرگرمی

هیچ کس دوست ندارد بدون سرگرمی به سفر برود، پس یک وسیله مورد علاقه تان را با خود بردارید، چیزی مانند رایانه شخصی، دستگاه پخش موزیک، چند مجله یا کتاب، اسباب بازی برای بچه‌ها و... توجه داشته باشید که مخصوصاً در زمستان، تاخیر در پروازها، کندی حرکت خودروها، وجود ترافیک در مسیر و یا حتی توقف‌های طولانی به خاطر بدی آب و هوا، امری محتمل است، پس آماده باشید.

برداشتن لباس مناسب

قبل از عزیمت، با توجه به شرایط آب و هوایی مقصد، لباس‌های مناسب بردارید، در ضمن از به همراه بردن لباس‌های نازک هم غافل نشوید چون این لباس‌ها برای گرم نگه داشتن بدن فوق‌العاده‌اند. اگر گرم تان شد، می‌توانید لباس‌های رویی را در بیاورید.

مراقب سلامت خود باشید!

در ماه‌های فصل زمستان، معمولاً آنفلوآنزا در اوج شیوع خود قرار دارد، بنا بر این، یک بسته دارویی آماده کنید و ویتامین‌ها و مکمل‌هایی را که برای حفظ ایمنی بدن مفید است، در آن بگنجانید. از آنجا که معلوم نیست در فرودگاه‌ها، هتل‌ها، رستوران‌ها و مکان‌های توریستی، چه نوع بیماری‌هایی در کمین شما باشد، داشتن یک کیف کوچک شامل لوازم دارویی و کمک‌های اولیه، امری ضروری است.

زمان بیشتر برای برنامه‌ها

در طول سفرهای زمستانی، زمان بیشتری را برای برنامه‌های تان در نظر بگیرید چون شرایط آب و هوا غیر قابل پیش‌بینی است و این امر می‌تواند موجب بروز تغییراتی ناگهانی در برنامه‌های تان شود.

تغییر شماره سیمکارت در تلگرام

ارسال شماره جدید شما برای همه مخاطبان قبلی به‌نمایش در می‌آید. با انتخاب گزینه Ok موافقت خود را اعلام کرده و در ادامه شماره سیمکارت جدید خود را وارد کنید، سپس از بالا سمت راست، روی گزینه Next فشار دهید. یک پیام متنی برای شماره جدید ارسال می‌شود که با وارد کردن آن در کادر مورد نظر و فشردن گزینه Next عملیات جایگزینی شماره جدید در تلگرام اجرا شده و همه اطلاعات موجود در حساب کاربری قبلی شما اعم از مکاتبات، فایل‌ها، مخاطبان و... در حساب کاربری جدید قابل دسترسی خواهد بود.

با قابلیت جدید همه این مشکلات رفع شده و شما می‌توانید به راحتی و با یک ترفند ساده، شماره خود را تغییر دهید و این تغییر شماره را به‌طور خودکار به اطلاع همه مخاطبان قبلی در تلگرام نیز برسانید. برای این کار، به صورت زیر عمل کنید:

ابتدا اپلیکیشن تلگرام را روی تلفن همراه خود اجرا کنید. به بخش Settings بروید، سپس در بخش Info، روی شماره تلفن ثبت شده برای حساب کاربری خود فشار دهید. وقتی پنجره تغییر شماره برای شما نمایش داده شد، روی گزینه Change Number فشار دهید. در این شرایط، هشدار مبنی بر

یکی از امکاناتی که جای خالی آن در اپلیکیشن پیام‌رسان تلگرام احساس می‌شد، قابلیت تغییر شماره فعال در تلگرام بدون از دست رفتن اطلاعات، مدیریت کانال‌ها و گروه‌ها بود. از رایج‌ترین اشکالات تلگرام تغییر شماره تلفن همراه فرد به واسطه استفاده از خدمات یک اپراتور دیگر در یک شماره جدید است. در این شرایط بسیاری از کاربران مجبور بودند شماره جدید خود را به اطلاع همه دوستان و آشنایان برسانند و در ادامه در صورتی که کانال یا گروه و سوپرگروهی را راه‌اندازی کرده بودند نیز مجبور به ایجاد یک کانال جدید و ارجاع همه کاربران به آن بودند.

بیگانه اگر وفا کند، خویش من است

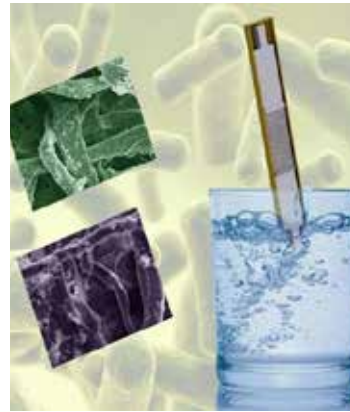
گاهی در زندگی، از سوی دوستان و بستگان، کم لطفی‌هایی می‌بینیم و در مقابل، از بیگانگان عنایتی که انتظار نداریم و آنها را از خویشان، به خود نزدیک تر احساس می‌کنیم. در چنین حالتی است که ضرب المثل «بیگانه اگر وفا کند خویش من است» مصداق می‌یابد. اما خاستگاه این ضرب المثل: ماری و سوسماری با هم دوست بودند و از صبح تا عصر در بیابان می‌گشتند و شب به سوراخی می‌خزیدند. در همسایگی آنها موشی با هوش لانه داشت که همیشه می‌تسید آن دو، بچه‌هایش را ببینند و بخورند. اما کمی آن سوتر، خار پستی زندگی می‌کرد که دلش برای خوردن مار و سوسمار لک زده بود. از قضا روزی خار پشت از جلوی لانه آنها عبور کرد و صدای شان را شنید. خوشحال شد و به فکر شکار آنها افتاد و با این فکر به لانه آنها حمله کرد. مار و سوسمار بخت برگشته که دشمن را بالای سرشان دیدند، به سرعت به طرف صخره‌ها خزیدند. سوسمار که تند تر از مار حرکت می‌کرد شکاف سنگی را پیدا کرد و خودش را پنهان کرد. وقتی مار به او رسید گفت: کمی جمع بنشین تا من هم جا شوم اما سوسمار جواب داد: شکاف باریک است و جایی برای تو نیست، بهتر است تو فرار کنی تا خاریشت دنبال تو بیاید و من از شرش خلاص می‌شوم. موش که در همان صخره خانه داشت و همه حرف‌ها را شنیده بود، دلش سوخت و مار را صدا کرد و گفت: هر چند تو دشمن من هستی اما اگر قول بدهی که با من و بچه‌هایم کاری نداشته باشی، تو را در لانه پنهان می‌کنم. مار قول داد و به لانه موش خزید و خار پشت هر چه گشت، مار و سوسمار را پیدا نکرد. وقتی خطر رفع شد، سوسمار از سوراخ بیرون آمد و به مار گفت: بیا بیرون، یکی از موش‌ها را خودت بخور و یکی را بگذار برای من. مار گفت: دیگر رفاقتی میان من و تو وجود ندارد، من می‌خواهم با موش دوست باشم، تو بی وفائی ولی موش با وفاست، من هرگز به آنها آسیبی نخواهم رساند.

روباه زیرک

روباهی با گرگی مصادقت می‌زد و قدم موافقت می‌نهاد. با یکدیگر به باغی بگذشتند. در استوار بود و دیوارها پر خار. گرد آن بگردیدند تا به سوراخی رسیدند، بر روباه فراخ و بر گرگ تنگ. روباه آسان درآمد و گرگ به زحمت فراوان. انگورهای گوناگون دیدند و میوه‌های رنگارنگ یافتند. روباه زیرک بود، حال بیرون رفتن را ملاحظه کرد و گرگ غافل چندان که توانست، بخورد. ناگاه باغبان آگاه شد. چوبدستی برداشت و روی بدیشان نهاد. روباه باریک میان، زود از سوراخ بجست و گرگ بزرگ شکم در آنجا محکم شد. باغبان به وی رسید و چوبدستی کشید. چندان بزدهش که نه مرده و نه زنده، پوست دریده و پشم کنده، از سوراخ بیرون شد.

تصفیه آب با یک نوار شكري

انسان‌ها در سراسر جهان به شمار می‌آید و می‌تواند از شمال کانادا تا روستاهای دور افتاده هند مورد استفاده قرار گیرد، قادر است در کمتر از دو ساعت، باکتری E. coli را در آب را شناسایی کرده، به دام بیندازد و از بین ببرد. دانشمندان برای از بین بردن سلول‌های باکتریایی موجود در آب نیز از یک عامل ضد میکروبی استخراج شده از دانه مورینگا استفاده کردند. در حال حاضر، سیستم‌های تصفیه آب رایج، از نانوذرات نقره و رس استفاده می‌کنند که در بلند مدت روی سلامت انسان تاثیر دارد.

پژوهشگران هندی دانشگاه «پورک» در تورتوی کانادا، از یک ابزار جدید برای تصفیه آب استفاده کردند که در آن از مواد ضد میکروبی طبیعی موجود و شکر استفاده می‌شود. این نوار کاغذی که «Dip Treat» نام دارد و به شکر آغشته شده، توانایی کشتن باکتری E. coli در آب آلوده را دارد. به گفته محققان این پژوهش، آنها توانسته‌اند با استفاده از این نوار و قرار دادن آن در نمونه آب آلوده، تا ۹۰ درصد از باکتری‌ها را از بین ببرند. این کشف که کلید توسعه نسل جدیدی از دستگاه‌های تصفیه آب ارزان و قابل حمل با خواص درمانی برای

بیمارستان روانی

می‌کرد و نگران بود که زیر پا له شود. آمد آهسته پروانه را برداشت و کف دستش گذاشت تا پرواز کند و پرود. ما بالاخره نفهمیدیم بیمارستان روانی این سوی دیوار است یا آن سوی دیوار؟!

از کنار ما بلند شد و با کمال ادب گفت: من می‌روم روی نیمکت دیگری می‌نشینم که شما راحت تر بتوانید صحبت کنید. پروانه زیبایی روی زمین نشسته بود. بیماری پروانه را نگاه

و بستگان همدیگر را مورد لطف قرار می‌دادند. وارد حیاط بیمارستان که شدیم، دیدیم جایی است آرام و پر درخت. بیماران روی نیمکت‌ها نشسته بودند و با ملاقات کنندگان گفت و گو می‌کردند. بیماری

برای ملاقات شخصی به یکی از بیمارستان‌های روانی رفتم. بیرون بیمارستان غلغله بود: چند نفر سر جای پارک خود رو با هم دست به یقه بودند و چند راننده مسافرکش هم سر مسافر با هم دعوا داشتند

اهمیت ویتامین D در ماه‌های آخر سال

نکته بهداشتی

شکلات تلخ، منبعی غنی از آهن، کلسیم، ویتامین‌های C، D و B^۱ است و عامل مفیدی برای مرطوب نگه داشتن پوست محسوب می‌شود. هر دانه تخم مرغ حاوی ۱۱ درصد ویتامین D است و با توجه به اینکه معمولاً بدن همه افراد - به ویژه خانم‌ها - بیشتر در معرض کمبود این ویتامین قرار دارد، مصرف تخم مرغ می‌تواند مانع از ابتلا به این کمبود شود. اگر همراه با خوردن این خوراکی عالی، کمی هم پیاده روی کنید، ویتامین D و کلسیم بهتر جذب شده و تخم مرغ میل شده هم راحت تر و بهتر هضم می‌شود. محصولات غنی شده با سویا هم معمولاً دارای ویتامین D و کلسیم هستند و کافی است روی جعبه این محصولات را بخوانید تا از وجود ویتامین D در آنها اطمینان حاصل کنید.

- قارچ هم علاوه بر این که منبع ارزشمندی برای ویتامین D محسوب می‌شود و هر ۱۰۰ گرم آن ۲۷ واحد ویتامین دی دارد، حاوی ویتامین B^۵ و مس نیز هست.

ویتامین D چه فایده‌هایی برای بدن ما دارد و موجب چه تغییراتی در آن می‌شود؟ چرا پزشکان توصیه می‌کنند در فصول سرد سال از این ویتامین بیشتر استفاده کنید و کدام یک از مواد غذایی در فصل‌های پاییز و زمستان می‌توانند این ویتامین را در بدن ما تامین کنند؟

در فصول سرد سال که نور خورشید کاهش می‌یابد، مصرف مواد غذایی حاوی ویتامین D باید افزایش پیدا کند تا مقدار لازم این ویتامین در بدن حفظ شود. ویتامین D سبب جذب کلسیم از طریق روده و باز جذب آن به وسیله کلیه‌ها می‌شود و در افراد سالم می‌تواند ماه‌ها در کبد ذخیره شود. حالا اگر مایل هستید مقدار لازم این ویتامین طی ماه‌های سرد سال در بدن تان حفظ شود، مواد زیر را در سبد غذایی روزانه تان بگنجانید: - انواع ماهی سرشار از ویتامین D است به ویژه ماهی خام تازه، ضمن اینکه هر ۱۰۰ میلی لیتر روغن ماهی نیز ۲۵ واحد ویتامین D دارد.

نمایی از مسجد امیر چقماق بزد
محمد رضا کریمی - روابط عمومی شرکت خطوط لوله و مخازن نفت

جدول

افقی:

۱۴ ۱۳ ۱۲ ۱۱ ۱۰ ۹ ۸ ۷ ۶ ۵ ۴ ۳ ۲ ۱

				■											
		■													
			■												
					■										
		■													
						■									
							■								
								■							
									■						
										■					
											■				
												■			
													■		
														■	
															■

۱- نخستین بانویی که در آلمان به مقام صدر اعظمی رسید - از انواع معاملات نفتی
۲- جابه‌جایی ایلی - فارسی امروز - حرص و طمع - غزال است و به معنای عیب و نقص ۳- قانون چنگیزی - پیامبر خوش سیما - از غذاهای سرخ کردنی ۴- حرف شرط - از سردر می گویند - چراغ دریایی ۵- ماده بیهوش کننده - رهبر فقید کوبا - عریض و گسترده ۶- حضور در چنین جایی آرزوی همه است - نبرد و جنگ ۷- هنر هفتم - نوعی بالا پوش ۸- از ضمیر - عیب و عار - حرف ندا - کدوی بزرگ میان تهی است و بر جستگی روی لاستیک خودرو ۹- قریه و ده - دخل و عایدی ۱۰- نشانه جمع فارسی - نام کوچک روسلینی، سینماگر برجسته نئورئالیسم ایتالیا در قرن بیستم و خالق فیلم «رم شهر بی دفاع» - بیماری هولناکی است که دستگاه تنفس را مورد حمله قرار می دهد و روبروت کخ کاشف ویروس آن است ۱۱- فلز چهره - سودای ناله - امیدواریم همه بالای سرشان داشته باشند ۱۲- خط لوله انتقال گاز میان ترکمنستان، افغانستان، پاکستان و هند - ترازوی بزرگ قدیمی - جاویدان و ابدی ۱۳- نابودگر چروک - مهم‌ترین و در عین حال زاینبارترین چاشنی غذایی - غذای بیمار - همنشین گل ۱۴- قراردادی برای جبران زیان‌های جانی و مالی - از دستاوردهای نفت خام که در پالایشگاه‌ها حاصل می شود.

عمودی:

۱- نام کوچک کارگردان برجسته ژاپنی و خالق «هفت سامورایی» - افسانه - دوست گرانبها و خاموش ۲- مقامی از دوازده مقام موسیقی - سخن پوچ و بی معنی - مربوط به آینده است ۳- یکی از بزرگ‌ترین میدان‌های نفتی جهان در جنوب ایران - شرکت نفتی ایتالیایی که صاحب پالایشگاه است ۴- مادر عرب - مرگ است و مقابل حیات - ضمیر غایب ۵- اسم آذری - قراردادی که میان شرکت‌های نفتی رویال داچ شل، استاندارد نیوجرسی و شرکت نفت انگلیس و ایران در سال ۱۳۰۷ منعقد شد ۶- لوله‌ای در بدن - ماه ۷- از سبزیجات خوراکی که طعمی ترش و شیرین دارد - شرکت نفت بحرین ۸- آسان نیست - آزاد ۹- زدنش در غربت آسان است - قوت لایموت ۱۰- نفت خام نیجریه - بویایی ۱۱- ویتامین انعقاد خون - دیدار کننده اماکن مقدسه - از شهرهای مذهبی ایران ۱۲- وسیله‌ای موثر در خنک کردن موتور خودرو - آمیزه شن و ماسه و قیر ۱۳- خانواده است و به معنای شایسته و سزاوار هم آمده - دربرگیرنده - کشتی جنگی ۱۴- پاپوش نظامیان - زمین بلند و وسیع - لاستیک خودرو.

عمودی:

۱- جداگر - بلد - تواسا ۲- زرق - رجال - سوپ ۳- یادگاری - روننگن ۴- مد - فارس - ام ۵- هر - اسونسکا ۶- سفر - آیه ۷- یونان - چاشنی ۸- دها - نپی ۹- یکه - لا ۱۰- آلکاتراز - دو ۱۱- مشست - لوله - شم ۱۲- نفت کوره - ابتکار ۱۳- آدم - امید - تنب ۱۴- رامین - علی - مبین.

افقی:

۱- جزیره سبری - اتار ۲- درا - رفو - کم - فدا ۳- اقدام - رنده - متمم ۴- گدا - آه - اشک ۵- رجا - سوناگل - وطن ۶- زنو - کلر ۷- بریان - اوهام ۸- لچ - رس - تل - مل ۹- دارسی - رهایی ۱۰- لو - ویچنزا - بد ۱۱- نان - آب - زشت ۱۲- رستم - آشیل - مکتب ۱۳- سوی - وین - آد - انی ۱۴- آینه - هیدروکوبن

حل جدول
شماره قبل